

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Aanbieding	5
Leeswijzer	7
Programmaverantwoording	8
Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is	9
Programma 2: Een leefbare gemeente.....	15
Programma 3: De werkende gemeente.....	18
Programma 4: De dienstverlenende gemeente	25
Programma 5: Bedrijfsvoering / overhead.....	27
Paragrafen	30
Paragraaf Financiering	31
Paragraaf Verbonden partijen	35
Paragraaf Lokale heffingen.....	46
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	50
Paragraaf Grondbeleid.....	59
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	71
Jaarrekening 2022	77
Hoofdstuk 3 Balans	79
Hoofdstuk 4 Toelichting op de balans	82
Hoofdstuk 5 Waarborgen en garanties	111
Hoofdstuk 6 Niet uit de balans blijvende plichten, rechten en inzichten.....	112
Hoofdstuk 7 Algemene dekkingsmiddelen + onvoorzien	114
Hoofdstuk 8 Toelichting op baten en lasten.....	116
Hoofdstuk 9 Analyse saldo ten opzichte van de begroting 2022	117
Hoofdstuk 10 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen.....	128
Hoofdstuk 11 SISA verantwoording.....	130
Hoofdstuk 12 Verdeling van de taakvelden	134
Hoofdstuk 13 Gerealiseerde baten en lasten per taakveld	135
Hoofdstuk 14 Investerings	137

Aanbieding

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening over 2022. In deze jaarstukken geven we aan wat we als gemeente van plan waren te doen, wat we hebben gedaan, wat het heeft gekost en wat het de samenleving gebracht heeft. De financiële cijfers in deze jaarrekening gaan over het jaar 2022. Wij willen de cijfers echter in groter verband zien en bekijken ze dan ook vanuit de doelen die we stelden voor het afgelopen jaar, maar ook vanuit de doelen zoals ze staan beschreven in de programmabegroting voor de komende jaren.

2022

In maart waren de gemeenteraadsverkiezingen. Net voor de zomer zijn we als nieuw college vol enthousiasme en met ambitie gestart op basis van het coalitieprogramma 2022 – 2026 ‘Oude IJsselstreek maakt samen sterk’. Daarin hebben we aangegeven deze coalitieperiode de nadruk te leggen op daadkracht en het uitvoeren van visies en beleid, die de jaren daarvoor zijn vastgesteld.

De programmabegroting 2022 – 2025 ‘Met ambitie door’ zagen we als een update van de begroting daarvoor. De ambitieuze plannen die in gang zijn gezet, voeren we verder uit. In 2022 werden we echter al snel geconfronteerd met ontwikkelingen en invloeden van buitenaf die we eind 2021 niet konden voorzien. Zoals de oorlog in Oekraïne, inflatie, krapte op de woningmarkt en arbeidsmarkt en de energiecrisis. Internationale en landelijke ontwikkelingen die impact hebben op Oude IJsselstreek; zowel op onze samenleving als op de organisatie.

Vanwege de oorlog in Oekraïne sloegen miljoenen mensen op de vlucht. In onze gemeente vangen we Oekraïense vluchtelingen op, op verschillende locaties, die we afgelopen jaar daarvoor hebben ingericht. Met veel inzet van de ambtelijke organisatie en de samenleving. Ook werden we geconfronteerd met enorme inflatiecijfers, waaronder de stijging van huizenprijzen, grondstoffen en van energiekosten. Dit raakt uiteraard ook veel inwoners van Oude IJsselstreek direct. We zetten verschillende maatregelen in om inwoners te helpen om bijvoorbeeld de energierekening te verlagen en de energiearmoede aan te pakken. Bovendien is de arbeidsmarkt krap. Dat maakt dat de ambtelijke capaciteit beperkt is.

Wat hebben we bereikt?

Naast de noodzakelijke inzet naar aanleiding van bovengenoemde gebeurtenissen, hebben we ook met lef en daadkracht doorgepakt op de plannen uit de begroting en hebben we veel stappen kunnen zetten.

- We hebben veel voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd, zodat we de komende jaren meer woningen kunnen bouwen. Voor flexwonen zijn eind 2022 de kaders vastgesteld en locaties bekrachtigd.
- De Klimaatagenda is vastgesteld met 5 aandachtspunten: adaptief landelijke gebied, woonkernen groen en gezond, organisatie ten behoeve van calamiteiten, klimaatbestendig ontwikkelen en betrokken en actieve inwoners
- Er zijn 37 inwonersprojecten ondersteund met subsidie voor groenprojecten. Zij hebben samen meer dan 75.000 vierkante meter landschap geplant. Dat is bijna 11 voetbalvelden.
- Er was veel meer belangstelling voor energiebesparing, zowel bij ondernemers als inwoners. Het doel voor “zon op dak” is bijna gerealiseerd
- Er is een start gemaakt met het opstellen van een ontwikkelprogramma voor de Oude IJsselzone.
- Er zijn 5 jongerenwerkers gestart via Buurtzorg Jong.
- We zijn verder aan de slag gegaan met Samen Sterker Thuis. De eerste resultaten zijn positief.
- Het VIEP (Vereniging Informatie en Evaluatie punt) is opgericht.
- De Cultuurnota 2022-2032 ‘Cultuur smeedt de toekomst’ is vastgesteld, waarmee we een impuls aan kunst en cultuur geven.
- Het bestemmingsplan voor het Varssevelds Industrie Park (Het VIP) is, onherroepelijk. En de meeste grondaankopen zijn gedaan.
- Om onderwijskansen voor iedereen te vergroten is het aantal uren peuteropvang uitgebreid, de startleeftijd voorschoolse educatie vervroegd en de zomerschool verbreed.
- De meeste maatregelen uit het uitvoeringsplan Covid-19 zijn uitgevoerd. Er zijn aanvullende maatregelen getroffen, afgestemd op vragen uit de samenleving, zoals een extra bijdrage voor ondernemersverenigingen, de inzet van een extra buurtsportcoach, sociaal werkers en steunmaatregelen voor verenigingen en stichtingen.

Als met al is het ons gelukt om verder te bouwen aan de brede welvaart in Oude IJsselstreek. Er ligt een goede basis. We blijven werken aan een gemeente waar het goed wonen, werken en verblijven is.

Financieel resultaat

We sluiten 2022 af met een fors positief resultaat. Er is een (incidenteel) overschot van 2,9 miljoen euro. Alle financiële kengetallen zijn licht tot fors verbeterd, waaronder begrepen een daling van de leningportefeuille.

Daarmee is de algehele financiële positie van de gemeente eind 2022 goed.

Het positieve resultaat komt met name door enkele 'technische' redenen zoals:

- o Het doorschuiven van investeringen naar 2023
- o De ambtelijke inzet voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen wordt volledig gecompenseerd door het Rijk. Daardoor is wel minder tijd aan andere onderwerpen besteed.
- o Gedurende het jaar hadden we inschattingen gemaakt voor prijsstijgingen, die bleken achteraf niet allemaal nodig te zijn

Overschot binnen sociaal domein

Daarnaast is er ook een overschot binnen het sociaal domein van 2,6 miljoen euro. Het overschot komt met name doordat we extra rijksmiddelen hebben ontvangen terwijl de kosten licht zijn gedaald. Dit overschot gaat naar de reserve sociaal domein. Daarmee overschrijden we de grens van 4 miljoen die we vanaf 2023 hanteren. Daarom wordt vanuit de reserve sociaal domein nog zo'n 1,6 miljoen overgeheveld naar de algemene reserve.

Vaststelling

Conform de Gemeentewet stelt de gemeenteraad de jaarrekening vast in het jaar volgend op het jaar waarover verantwoording wordt afgelegd. De jaarstukken 2022 bieden wij u hierbij ter vaststelling aan. De hierin opgenomen jaarrekening is gecontroleerd door accountantskantoor RA12. Op het moment van schrijven is de accountantscontrole nog niet helemaal afgerond. De accountantsverklaring en het rapport van de accountant wordt daarom separaat nagezonden.

Wij stellen u voor:

1. de jaarstukken 2022 vast te stellen;
2. het positieve resultaat van € 2.850.793 als volgt te bestemmen:
 - a. € 534.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve "Omgevingswet"
 - b. € 38.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve "Vitale erven (WATEA)"
 - c. € 45.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve "Doorontwikkeling DRU-IP"
 - d. € 500.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve "Organisatie ontwikkeling"
 - e. het resterend positief saldo van € 1.733.793 toe te voegen aan de Algemene Reserve
3. een bedrag van € 1.628.558 over te hevelen van de bestemmingsreserve "Sociaal Domein" naar de Algemene reserve
4. bestemmingsreserve "Breedband buitengebied Achterhoek" op te heffen en het saldo á € 72.686 toe te voegen aan de Algemene Reserve

Met het vaststellen van de jaarrekening (als onderdeel van de jaarstukken) wordt décharge verleend aan het college van Burgemeester en Wethouders voor het daarin verantwoorde financiële beheer.

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening.

Jaarverslag

Het jaarverslag bevat de inhoudelijke verantwoording over 2022.

Het jaarverslag bestaat uit:

- Hoofdstuk 1: De Programmaverantwoording
Verantwoording voor onze 4 programma's en het programma bedrijfsvoering via de vragen 'wat wilden we bereiken, wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?'
- Hoofdstuk 2: Paragrafen
Dwarsdoorsnede op een aantal specifieke (verplichte) onderwerpen, die door alle programma's heen gaan. Dit bevat de paragrafen Financiering, Verbonden partijen, Lokale heffingen, Onderhoud kapitaalgoederen, Grondbeleid, Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Jaarrekening

De jaarrekening bevat de financiële verantwoording over 2022. Er wordt onder andere specifiek ingegaan op de balans, de waarderingsgrondslagen, de rekening van baten en lasten en de bijbehorende toelichtingen.

De jaarrekening bestaat uit:

- Hoofdstuk 3: Balans
Balans per 31-12-2021 en per 31-12-2022. Daarnaast het overzicht van baten en lasten over het jaar 2022.
- Hoofdstuk 4: Toelichting op de balans
Toelichting op alle afzonderlijke balansposten en de vermelding van de balanstotalen per boekjaar.
- Hoofdstuk 5: Waarborgen en garanties
Inzicht in voor wie wij en voor welk bedrag wij als gemeente borg of garant staat.
- Hoofdstuk 6: Niet uit de balans blijvende verplichtingen en vorderingen
Alle contracten en huurovereenkomsten die meerjarig door of met ons zijn afgesloten.
- Hoofdstuk 7: Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien
Inzicht in onze algemene dekkingsmiddelen vanuit de lokale heffingen, Algemene Uitkering en dividenden. Tevens een verloopoverzicht van de post onvoorzien.
- Hoofdstuk 8: Toelichting op baten en lasten
Presentatie van het saldo voor en na reservemutaties en inzicht per programma welke reservemutaties er hebben plaatsgevonden.
- Hoofdstuk 9: Analyse saldo ten opzichte van de 2de berap
Een uitgebreide analyse van het saldo en een overzicht van incidentele baten en lasten.
- Hoofdstuk 10: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen
Verplichte publicatie van het inkomen van onze topfunctionarissen.
- Hoofdstuk 11: Sisa verantwoording (Single information Single Audit)
Verantwoording van de besteding van door de accountant gecontroleerde subsidiegelden.
- Hoofdstuk 12: Verdeling van de taakvelden, gepresenteerd op productniveau
- Hoofdstuk 13: De gerealiseerde baten en lasten per taakveld
- Hoofdstuk 14: Investerings

Programmaverantwoording

Het programmaplan

Per programma geven we antwoord op de drie **W-vragen**:

1. Wat wilden we bereiken? (maatschappelijke effecten/doelen)
2. Wat hebben we daarvoor gedaan?
3. Wat heeft het gekost?

Het antwoord op de vragen 'Wat wilden we bereiken' en 'Wat hebben we daarvoor gedaan', zijn binnen de programma's terug te vinden per thema, conform de programmabegroting 2022.

De kleuren geven een indicatie van de behaalde realisatie per doel.

- Doel gerealiseerd/ op schema
- Doel vertraagd/ gedeeltelijk gerealiseerd (door in- en/of externe omstandigheden)
- Doel (nog) niet gerealiseerd (door in- en/of externe omstandigheden)

De baten en lasten, inclusief afwijkingen zijn per programma weergegeven.

Daarbij hebben we een overzicht gegeven van de financiële afwijkingen ten opzichte van de primitieve begroting, dus over het hele jaar en ten opzichte van de begroting na wijziging. Een totaaloverzicht is te vinden onder hoofdstuk 8: Overzicht van baten en lasten. Hierin zijn twee overzichten weergegeven: tot en met de 2^e berap (begrotingswijziging) en van de 2^e berap tot aan de jaarrekening. Zo is het verloop van primitieve begroting naar 1e wijziging (2e berap) naar jaarrekening goed zichtbaar.

Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is

Wat hebben we bereikt.

1.1- Vergroenen

Stand van zaken

In 2022 is op verschillende manieren gewerkt aan het uitvoeren van de Visie op landschap, natuur en groene kernen. Ook is in 2022 de Klimaatagenda vastgesteld, waarbij vijf aandachtsgebieden voorop staan; adaptief landelijke gebied, woonkernen groen en gezond, organisatie ten behoeve van calamiteiten, klimaatbestendig ontwikkelen en betrokken en actieve inwoners. Bij het ontwikkelen van de Klimaatagenda is geconstateerd dat maatregelen voor klimaatadaptatie in de openbare ruimte vaak overlap hebben met acties die bijdragen aan de doelen van de Visie op landschap, natuur en groene kernen. Deze acties pakken we daarom gezamenlijk op.

Voor het vergroenen van de kernen werken we aan een meerjarenplan om op basis van data locaties in kaart te brengen waar, nu of in de toekomst, sprake kan zijn van hittestress en wateroverlast voor inwoners. Voor deze locaties wordt onderzocht welke (groene) maatregelen zorgen voor meer klimaatadaptatie. Daarnaast komt er een prioritering. Het is belangrijk om op de locaties te beginnen waar maatregelen het eerst nodig zijn. Welke maatregelen effectief zijn en hoe de prioritering eruitziet is een flinke puzzel. Dit meerjarenplan vergroenen met vertaling naar benodigde investeringen is nog niet klaar. Dit volgt in 2023.

Wel zijn we al gestart met verschillende vergroeningsacties, om resultaat te laten zien en in de praktijk ervaring op te doen. In de centra van Terborg, Varsseveld en Ulft zijn op verschillende versteende locaties plantvakken aangelegd rondom lantaarnpalen en bomen. Een ander concreet project is een klimaatadaptief ontwerp voor wooncentrum De Bongerd in Ulft. Dit is een samenwerking op initiatief van eigenaar Wonion. De inwoners van dit wooncentrum zijn ouderen en zij geven al langere tijd aan dat er sprake is van hittestress. De data uit de Klimaatatlas bevestigen dit. Voor het maken van het ontwerp hebben we een provinciale subsidie ontvangen 'Groene icoon projecten'. Daarnaast is voor de uitvoering van dit ontwerp ook provinciale subsidie ontvangen 'Koele kernen, Warme harten'. Met dit ontwerp en het aanvragen van de subsidies is in 2022 gestart. In 2023 kunnen we hier meer over rapporteren.

Sinds november 2021 zijn we aangesloten bij stichting Steenbreek. Het doel van de Steenbreek campagne is om inwoners en ondernemers te enthousiasmeren om te "vergroenen". In april en oktober 2022 zijn 'tegel eruit, plant erin' acties gehouden waarbij inwoners van Varsseveld en Gendringen in ruil voor een tegel een tuinplant kregen. Bij deze acties is samengewerkt met wooncorporatie Wonion, Waterschap Rijn en IJssel, Stichting Steenbreek en Dusseldorp Infra, Sloop en Milieutechniek samen onder de vlag van Weet van Water. Belangstellenden kregen niet alleen een plant, maar konden ook vragen stellen over klimaatverandering en de effecten van hitte en droogte. Bij deze acties zijn circa 300 tuinplanten uitgedeeld en veel positieve reacties ontvangen. Voor andere structurele groene acties waar we elk jaar aan werken verwijzen we u graag naar de paragraaf kapitaalgoederen onderdeel Groen, Natuur en Landschap.

Vanuit de subsidieregeling Landschap en Biodiversiteit hebben we 37 inwonerprojecten ondersteund. Deze inwoners hebben samen meer dan 75.000 vierkante meter landschap, zoals houtsingels, bomen, struweelhagen en kruidenrijke stroken geplant. Dat zijn bijna elf voetbalvelden landschap erbij in onze gemeente. Een mooie toevoeging aan ons vitale buitengebied.

We bieden de scholen een natuur- en milieuprogramma (NME) aan. Uiteindelijk hebben maar liefst 87 van de 110 schoolgroepen (groep 3 t/m 8) van het aanbod gebruik gemaakt en NME onderdeel laten uitmaken van hun jaarlijkse schoolprogramma. Zo zorgen we ervoor dat onze jongste inwoners natuurervaringen opdoen.

Het kader voor het Landschapfonds is af en in werking vanaf januari 2023. Met behulp van dit fonds kunnen we onze agrarische ondernemers ondersteunen en belonen voor hun belangrijke inzet voor behoud en beheer van het landschap. In 2023 kunnen we over de eerste resultaten rapporteren.

1.2- Verduurzamen

Stand van zaken

De energieprijzen zijn sterk gestegen dit jaar. Hierdoor is er veel aandacht voor enerzijds energiebesparing en anderzijds hulp voor mensen die moeite hebben om de hoge energierekening te betalen.

Het Energieloket, dat we hebben ondergebracht bij de Agem, merkt ook dat er meer belangstelling is voor energiebesparing. Het Energieloket helpt zowel huurders als woningeigenaren met vraagstukken over energiebesparing en woningeigenaren met verduurzaming van hun woning. Zij merkten in 2022 een flinke toename, meer dan een verdubbeling, voor hun diensten. Het gaat dan om een energieadviseur aan huis, een telefonisch consult en het aanvragen van een Toekomstbestendig Wonen Lening. De verwachting is dat deze belangstelling voorlopig hoog blijft.

Het Rijk heeft een incidenteel budget overgemaakt voor de aanpak Energiearmoede. Hiervoor is een aanpak opgesteld die zich richt op vijf sporen: sociale energiecoaching voor mensen met een laag inkomen, inzet van de fix brigade, een energiezuinig witgoed regeling, een subsidieregeling isoleren voor woningeigenaren met een inkomen tot modaal en een publiciteitscampagne energiebesparing. In 2022, 2023 en 2024 wordt deze aanpak verder uitgewerkt en uitgevoerd. De gemeente wil ook na 2024 inwoners met een laag inkomen ondersteunen bij het verminderen van het energieverbruik. We ontwikkelen hiervoor een structurele aanpak.

Ook ondernemers voelen de gestegen prijzen en het is merkbaar dat verduurzamen voor steeds meer bedrijven interessant is. Tot en met eind juni konden ondernemers via het project Achterhoek Onderneemt Duurzaam een gratis energiescan aanvragen. In totaal hebben (in meerdere jaren) 68 ondernemers in Oude IJsselstreek hier gebruik van gemaakt, waarvan een flink aantal op het laatste moment. Ook het regionale programma Zonnige Bedrijven Achterhoek, waar bedrijven ondersteund worden in het aanleggen van zonnepanelen op hun daken, loopt goed in onze gemeente. Op dit moment liggen ongeveer 54.000 panelen oftewel 18 hectare zon op dak op grote (bedrijfs)daken. Dat is een toename van 4,5 hectare ten opzichte van december 2021.

In de Transitievisie Warmte zijn twee plaatsen benoemd als focus gebieden voor het aardgasvrij-klaar maken: Silvolde en Varsseveld. Beide dorpen zijn in 2022 aangemeld voor het provinciale programma Wijk van de Toekomst. Er worden twee sporen uitgewerkt: "denken" en "doen". Oftewel visie en toelichting op waarom we dit doen en de praktische invulling middels acties. In beide dorpen werken we samen met een groep inwoners.

Met het burgerinitiatief BEOIJ wordt structureel overlegd over de koers van de gemeente met als doel een energieneutrale gemeente in 2030. BEOIJ is onder andere van plan een lokale energiecoöperatie op te richten en een energiefestival te organiseren.

De grootschalige opwek van energie loopt gestaag verder. De windmolens van Den Tol zijn gereed en leveren stroom. Er zijn vier zonnevelden vergund, waarvoor bij twee plannen nog juridische procedures lopen. Er zijn ook nog enkele zonnevelden in een voorbereidende fase waar we via maatwerk kijken naar mogelijkheden.

Het "Uitnodigingskader lokale duurzame opwek" is geëvalueerd en voor nieuwe initiatieven is een beleidslijn uitgezet. Een nieuw afwegingskader voor zonnevelden ontwikkelen we in 2023. Beleidsmatig wordt regionaal gewerkt aan het hernieuwde Akkoord van Groenlo en de nieuwe regionale uitvoeringsagenda. De uitvoering van de RES 1.0 loopt. In 2023 komt er een RES 2.0, waarin de voortgang van de RES wordt aangegeven en nieuwe inzichten worden verwerkt.

Het congestiemanagement onderzoek van Tennet is afgerond. Met congestiemanagement, waarbij flexibiliteit een belangrijke rol speelt, kan het bestaande net beter worden benut en ontstaat ruimte voor nieuwe initiatieven. Het toepassen van congestiemanagement is een tijdelijke maatregel op weg naar structurele netversterkingen. Net als Tennet is Liander actief in zowel het uitbreiden van de energie infrastructuur als het toepassen van slimme tijdelijke oplossingen zoals congestiemanagement.

In september 2022 is het nieuwe grondstoffenbeleid (VANG) vastgesteld in de gemeenteraad. Dit beleid kent een tarief voor restafval en verhoogde service voor de inzameling van grondstoffen.

1.3- Bouwen

Stand van zaken

Nationale- en Regionale woonagenda

In maart 2022 heeft minister de Jonge de Nationale Woon- en Bouwagenda gelanceerd. Hierin staat de ambitie om tot en met 2030 900.000 woningen te bouwen. In de verhouding 1/3 sociale huur, 1/3 'betaalbare koop' tot €355.000,- en 1/3 overig. Parallel met de Nationale Woon- en Bouwagenda is de Regionale Woonagenda geactualiseerd. In februari 2023 wordt deze Regionale Woonagenda 2023-2030 'Goed wonen in een vitale regio' aan de raden voorgelegd. In maart volgt de ondertekening van de Woondeal met Rijk en provincie. Concreet betekent dit dat wij met het Rijk en de provincie afspraken maken over de bouw van 8390 woningen in de Achterhoek, waarvan 1500 in Oude IJsselstreek. In de regio is afgesproken dat onze eigen ambitie van 11.500 woningen, waarvan 2250 woningen in Oude IJsselstreek blijft staan.

Voortgang Woningbouw

Samen met onze woningbouwpartners (particulieren, corporaties en ontwikkelaars) pakken wij de opgave voortvarend op. In onderstaande tabel is de voortgang woningbouw zichtbaar. We bevinden ons in een aanloopfase naar een hogere woningbouwproductie in de komende jaren. Van steeds meer plannen zijn het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning (bijna) gereed. Dit zijn hoofdzakelijk nog kleinere projecten met enkele woningen per locatie. Op de uitleglocaties is ruimte voor projecten met daarin grote aantallen woningen. Deze dragen in forse mate bij aan onze ambitie. Een nadere toelichting is opgenomen in de jaarlijkse rapportage voortgang woningbouw.

Uitleglocaties

In 2021 zijn vijf uitleglocaties aangewezen. Hier is ruimte voor tussen de 1400 en 1850 woningen. Varsseveld West is de eerste uitleglocatie die opgepakt is en nu het verst gevorderd is. Via een prijsvraag is de naam de Tuit voor de nieuwe woonwijk gekozen. Er wordt nu gewerkt aan het stedenbouwkundig plan. Hierover zijn we in gesprek met eigenaren, omwonenden, woningbouwcorporatie en andere belanghebbenden. Dit wordt gewaardeerd en levert waardevolle input op. Ook zijn we begonnen met het bestemmingsplan, beeldkwaliteitsplan en exploitatieplan.

In januari 2023 starten we met het locatiepaspoort voor Varsseveld Noord. Dat is de basis voor het stedenbouwkundig ontwerp. Voor Lenteleven en Biezenakker worden de locatiepaspoorten begin 2023 afgerond. Daarna volgt het stedenbouwkundig ontwerp. De ontwikkeling van de uitleglocatie Voorbroek ligt verder in de toekomst.

Flexwonen

Naast reguliere woningbouw zetten we in op het plaatsen van circa 75 flexwoningen. Hiermee bieden we een oplossing voor de ergste woningnood voordat de productie van reguliere woningen goed op gang komt. In december 2022 zijn de bijgestelde kaders vastgesteld en zijn de locaties waar ze geplaatst kunnen worden bekrachtigd. De volgende stap is de uitvraag waarop ontwikkelaars zich kunnen inschrijven. Daarna volgt de selectie van de beste inschrijving(en).

Kleine Kernen Aanpak

In 2020, 2021 en 2022 is in zes van onze acht kleine kernen de woningbouwbehoefte in beeld gebracht en zijn locaties voor nieuwbouw aangewezen. Inmiddels hebben de eerste plannen uit de Kleine Kernen Aanpak de planologische procedure doorlopen. De kleine kernen aanpak ervaren wij als waardevol omdat het te bouwen aantal en type woning aansluit op de behoefte. Dit draagt bij aan het behoud en versterking van de leefbaarheid. Daarom willen we de Kleine Kernen Aanpak structureel gaan inzetten. Hiervoor is hiervoor budget opgenomen in de begroting.

1.4- Oude IJsselzone en DRU Industriepark

Stand van zaken

Oude IJsselzone

De gemeenteraad heeft het visiedocument in februari 2022 vastgesteld. In het jaar 2022 zijn diverse onderwerpen uit het visiedocument uitgewerkt. Bijvoorbeeld het fietspad ter hoogte van landgoed De Bleuster en de locatie Winters voor de ontwikkeling van ZoZijn. Naast de hiervoor genoemde zaken hebben we gesprekken gevoerd met medeoverheden om beleidsruimte te creëren voor onder meer natuur- en landschapsdoelen, klimaatadaptatie-opgaven en toeristische ontwikkelingen. In dit proces zitten we nog volop.

Er is in 2022 een start gemaakt met het in beeld brengen van lopende projecten binnen het Landschapspark Oude IJssel en het opstellen van een ontwikkelprogramma. Financieel gezien spelen er op dit vlak twee zaken: de gemeenteraad heeft € 100.000,- structureel toegewezen in de begroting en we kijken van project tot project naar onze financiële inzet.

Voor dat laatste geldt dat we nu al weten dat we niet alles zelf kunnen bekostigen, maar wel een integrale uitvoering wensen. Daarom zullen we niet alleen samen met medeoverheden optrekken, maar willen we bij het toekennen van ontwikkelruimte aan derde partijen verkennen of zij naar evenredigheid bij kunnen dragen in opgaven binnen het Landschapspark Oude IJssel.

DRU Industriepark

Er is een procesregisseur aangesteld. De onderzoeken omtrent het museum, hotel en revitalisering SSP-hal zijn afgerond en de procesregisseur heeft een eindrapport met aanbevelingen opgeleverd. Deze aanbevelingen worden begin 2023 met de gemeenteraad gedeeld. Daarna kan een besluit worden genomen over het vervolg en de rol van de gemeente hierin. Financiële consequenties zijn daarvan afhankelijk.

De geschatte kosten voor het haalbaarheidsonderzoek passen vooralsnog binnen de daarvoor beschikbaar gestelde gelden. Wel is voor het deel van het haalbaarheidsonderzoek een subsidieaanvraag (Steengoed Benutten) ingediend bij de provincie.

1.5- Vitaal buitengebied

Stand van zaken

Vitaal Landelijk Gebied Gelderland & Regioarrangement Achterhoek

In het landelijk gebied komen veel opgaven samen. In 2022 hebben het Rijk en de provincie gewerkt aan nieuw beleid. Voor de opgaven in het landelijk gebied heeft het Rijk het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) opgesteld. De provincie is in 2022 begonnen om voor Gelderland middels het programma Vitaal Gelders Landelijk Gebied (VLGG) een vertaalslag te maken van de nationale NPLG-opgaven (natuur, water en klimaat). Dit programma met bijbehorende financieringsopgave moet in 2023 aan het Rijk worden aangeboden.

Daarnaast werkt de provincie aan het opstellen van Regioarrangementen, waarin opgaven en bijbehorende (ruimtelijke)keuzes worden uitgewerkt. Een onderdeel hiervan zijn de ontwikkelingen in het landelijk gebied. De provincie is hierover met alle gemeenten en het waterschap in gesprek om uiteindelijk afspraken te maken in een Regioarrangement Achterhoek. Het Regioarrangement is het gezamenlijk perspectief van Rijk, provincie, gemeenten en waterschappen op de opgaven voor de Achterhoek voor de komende 20 tot 30 jaar. Wij hebben als regio aan de provincie verzocht om ondanks de hoge tijdsdruk aandacht te blijven houden voor voldoende input. Mede op grond van uitwerkingen op provinciaal en regionaal niveau gaan we opnieuw kijken naar de lokale aanpak en de rol van de gemeente binnen deze complexe opgave. Daarom is er nog geen financiële doorvertaling gemaakt van aanvullende maatregelen die wij lokaal kunnen bieden.

Expertmeetings

Uit de gebiedsanalyse van het Kadaster en de Wageningen Economic Research (WUR) bleek dat de verkaveling in Oude IJsselstreek onder gemiddeld is. Dat betekent dat de landbouwbedrijven binnen onze gemeente over relatief veel veldkavels (ver van het erf gelegen) beschikken. Bedrijfseconomisch is dat een nadeel. Bovendien zorgen de extra vervoersbewegingen voor een grotere belasting op het wegennet en daarmee samenhangende uitstoot. Eind 2022 zijn we samen met het kadaster gestart met een verkenning wat de mogelijkheden zijn voor kavelruil binnen de gemeente en hoe dit past binnen de opgave waar we voor staan in het buitengebied.

Daarnaast is op 12 oktober 2022, in vervolg op de eerdere expertmeetings over de toekomst van de landbouw en het buitengebied, een informatieavond georganiseerd over de Gelderse Stikstofaanpak. Gedeputeerde Peter Drenth van de provincies gaf uitleg over de Gelderse Stikstofaanpak en hoe de provincie naar het landelijk gebied kijkt en hoe de provincie gemeenten, inwoners en andere belanghebbenden bij deze aanpak wil betrekken. Op deze avond waren veel agrariërs en andere geïnteresseerden aanwezig. Ook konden zij vragen stellen aan de gedeputeerde.

Plattelandsraad

Op 1 december 2022 was er een vervolgbijeenkomst met een groot deel van de plattelandsraad. Tijdens deze bijeenkomst hebben de leden aangegeven dat ze voor een onafhankelijke kartrekker kiezen. Gesprekken met potentiële kartrekkers zijn gestart en naar verwachting kan in het eerste kwartaal 2023 worden aangegeven hoe de plattelandsraad verder gaat.

Het door de plattelandsraad opgezette educatie programma boerderij expeditie heeft ook in 2022 plaatsgevonden, en wordt ook doorgezet in 2023 en betaald vanuit de gelden voor de plattelandsraad.

Werken Aan Toekomstbestendige Erven Achterhoek (WATEA)

Om ieder erf in het buitengebied van Oude IJsselstreek te bereiken is er in mei 2022 naar meer dan 2000 adressen in het buitengebied een brief gestuurd vanuit WATEA.

Daarop zijn 173 keukentafelgesprekken gevoerd. Uit deze gesprekken zijn 42 vervolgesprekken gekomen, waarbij kennisvouchers, en dus financiële ondersteuning vanuit de gemeente wordt ingezet. Daarnaast is er met toestemming van inwoners informatie gedeeld met de gemeente, of heeft de accountmanager agrarisch informatie uit gesprekken opgehaald bij inwoners naar aanleiding van de brief. Deze informatie nemen we mee bij het toekomstbestendig maken van ons buitengebied.

Zwarte Veen & Vennebulten

Tijdens een inloopbijeenkomst die op 22 maart 2022 werd gehouden bleek onder de aanwezigen breed draagvlak te zijn voor het herinrichtingsplan. Enkele reacties die zijn binnengekomen zijn in het eindontwerp verwerkt. Voor uitvoering van de inrichtingsmaatregelen is een vergunning verleend. Vanuit het Gebiedsproces Aaltense Goor Zwarte veen voert het waterschap de regie op het besteks-gereed maken, aanbesteden en uitvoeren van de werkzaamheden.

In oktober 2022 is gestart met de uitvoering van de herinrichtingsplannen van het Zwarte Veen direct grenzend aan natuurgebied De Vennebulten. Langs de "Eerste diek" is een vrij liggend fietspad aangelegd waardoor de knooppuntenroute vanuit Varsseveld via de Vennebulten en het Zwarte veen richting Lichtenvoorde en Harreveld is verbeterd. Bovendien is de wandelpadenstructuur vanuit natuurgebied het Aaltense Goor doorgetrokken tot in het Zwarte Veen en is de menroute omgelegd. Op 22 december 2022 zijn deze officieel geopend.

Met onze pachters zijn in 2022 gesprekken gevoerd. Er is brede belangstelling onder agrariërs om middels het pachtgebruik invulling te geven aan de landbouwvergroeningsopgave. In het najaar van 2022 zijn we gestart met het opstellen van een beheerplan. Dit leveren we in het voorjaar 2023 op.

Om een weloverwogen besluit te kunnen nemen over het al dan niet uitbreiden van het heideareaal in de Vennebulten, hebben we in het najaar van 2022 een externe projectleider aangetrokken die onderzoeksopdrachten heeft uitgezet en gesprekken voert met belanghebbende partijen. Als onderdeel van het lopende gebiedsproces heeft de provincie middelen gereserveerd voor de uitbreiding van het heideareaal. Met de uitvoering van bovengenoemde inrichtingsmaatregelen geven we invulling aan beleidsdoelen op het gebied van:

- Versterking van natuur- en landschapswaarden;
- Klimaatadaptatie;
- Landbouwtransitie;
- Recreatie en toerisme.

Integrale opgave Vitaal Buitengebied

Tot slot wordt ook vanuit andere thema's zoals vergroenen, energietransitie, bouwen en wonen, veiligheid en gezondheid ook een bijdrage geleverd aan een vitaler buitengebied.

Wat heeft het gekost in 2022?

Programma 1 (excl. grondexploitatie)	Begroot voor wijziging 2022	Begroot na wijziging 2022	Rekening 2022	Afwijking (tov begroot na wijziging)
Baten	17.010	17.810	20.700	2.890
Lasten	32.131	33.099	36.195	3.096
Saldo	(15.121)	(15.290)	(15.495)	(205)

Grondexploitatie	Begroot voor wijziging 2022	Begroot na wijziging 2022	Rekening 2022	Afwijking (tov begroot na wijziging)
Baten	240	240	2.346	2.106
Lasten	241	241	2.308	2.066
Saldo	(1)	(1)	38	40

Bedragen x 1.000

Programma 2: Een leefbare gemeente

Wat hebben we bereikt.

2.1- In Oude IJsselstreek is iedereen Positief Gezond

Stand van zaken

Door de Coronacrisis is het belang van gezondheid en preventie nog hoger op de agenda gekomen. Door een gezonde leefstijl ervaren inwoners een betere kwaliteit van leven. Gezondheid en gedrag komen steeds centraler te staan in plaats van ziekte en zorg. In 2022 werkten we volop door aan de uitvoering van de drie speerpunten uit de lokale gezondheidsagenda 'Gezonde Kansen in Oude IJsselstreek': kansen(on)gelijkheid, mentale gezondheid en vitaal ouder worden.

De lokale gezondheidsagenda is afgelopen jaar tussentijds geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat ondanks de beperkingen door de maatregelen tegen het coronavirus veel activiteiten en interventies door zijn gegaan of gestart zijn. Een belangrijke aanbeveling voor het vervolg is om inwoners en ervaringsdeskundigen nog meer bij de uitvoering te betrekken. Met deze aanbeveling zijn we direct aan de slag gegaan bij het opzetten van een lokale coalitie tegen eenzaamheid. Samen met (zorg)organisaties, verenigingen en inwoners bouwen we aan een sterk netwerk om eenzaamheid te verminderen.

Jongeren

De jeugd heeft de toekomst. Voor de jeugd in Oude IJsselstreek dienen er gelijke kansen voor iedereen te zijn. In programma 3 (doel 3.4 'Gelijke kansen voor iedereen') is beschreven hoe we daar samen met onze partners in 2022 aan gewerkt hebben. Daarnaast zijn er forse stappen gezet in het verbeteren van de keten van jeugdwerk. Met de start van vijf jongerenwerkers via Buurtzorg Jong heeft het jongerenwerk een geheel nieuwe impuls gekregen. De jongerenwerkers richten zich vooral op positieve gezondheid en preventie. Het jongerenwerk is er voor alle jongeren: met ontmoetingsplekken, sport en andere activiteiten, maar ook met een luisterend oor of individuele ondersteuning als dat nodig is. De Gebiedsmakelaar Jeugd is ook in 2022 gestart en faciliteert de jongerenwerkers bij het opbouwen van een goede en constructieve samenwerking met (netwerk)partners.

Mensen met dementie tellen mee

Voor uitvoering van het projectplan 'Mensen met dementie tellen mee in Oude IJsselstreek' is een projectleider voortvarend van start gegaan. Er zijn in samenwerking met diverse partners meerdere activiteiten opgestart om inwoners met dementie op een zinvolle wijze mee te blijven laten doen in de samenleving. Zo zijn er gespreksgroepen, cursussen en workshops. In de week rondom Wereld Alzheimerdag waren er extra activiteiten (zoals een theatervoorstelling en inlopen) om bewustwording over dementie verder te vergroten.

Samen Sterker Thuis

Vanuit de bestuursopdracht Wmo zijn de professionals van Azora, Sensire en de gemeente Oude IJsselstreek samen verder aan de slag gegaan in Samen Sterker Thuis. Dit doen zij vanuit de visie zoals vastgelegd in de houtkoolschets 'Energiek en Veerkrachtig Oude IJsselstreek'. In het laatste kwartaal is de verordening Sociaal Domein aangepast op de nieuwe werkwijze vanuit Samen Sterker Thuis. Door de werkwijze van professionals vanuit het gedachtegoed 'echt doen wat nodig is' vindt er continue verdere doorontwikkeling plaats. Samen Sterker Thuis raakt door de eerste goede en positieve ervaringen inmiddels stap voor stap steeds bekender bij inwoners en maatschappelijke partners.

Onbeperkt Meedoen

Ook is de Lokale Inclusie Agenda 2022-2024 vastgesteld. De agenda laat op zeven verschillende thema's zien wat we al doen en wat we nog gaan doen om echt iedereen mee te laten doen. De Werkgroep Onbeperkt Meedoen heeft in 2022 vol enthousiasme verder gewerkt aan een inclusievere samenleving. Zo zijn er intensieve samenwerkingen ontstaan met scholen (workshops) en met evenementen zoals Huntenpop.

Wij zijn trots op de samenwerking met de werkgroep. Daarom hebben we de Werkgroep Onbeperkt Meedoen voorgedragen voor GemeenteDelers. Dit is een landelijke competitie voor lokale initiatieven met landelijke potentie. Zo inspireren we ook andere gemeenten om werk te maken van een nog inclusievere samenleving.

Sport, cultuur en welzijn

Corona heeft de afgelopen jaren een flinke impact gehad op sport, cultuur en welzijn. Vitale verenigingen bevorderen het welzijn en de gezondheid van onze inwoners, jong en oud.

Om verenigingen toekomstbestendig te houden is in 2022 het Verenigings Informatie en Evaluatie Punt (VIEP) opgericht. De verenigingscoaches van het VIEP adviseren, ondersteunen en helpen verenigingen, stichtingen en buurthuizen. Ook zijn er in 2022 aanvullende maatregelen genomen in het Uitvoeringsplan covid-19 om sport, cultuur en welzijn te ondersteunen. De extra maatregelen waren de inzet van een extra buurtsportcoach, het beschikbaar stellen van zwembadkaartjes, ondersteuning van de DRU en de kwijtschelding van leningen aan twee buurthuizen (Borchuus en Westendorphuis).

In 2022 is de cultuurnota 'Cultuur smeedt de toekomst 2022-2032' vastgesteld. Met deze cultuurnota geven we kunst & cultuur een extra impuls en stimuleren we meer inwoners om mee te doen aan culturele activiteiten.

Achterhoek in Beweging en het Cultuur en Erfgoedpact Achterhoek (CEPA) hebben op regionaal niveau het sport- en cultuurlandschap verder versterkt. Achterhoek in Beweging heeft bijvoorbeeld het WK Volleybal ingezet om het Achterhoekse volleyballandschap te versterken door de organisatie van verschillende side-events. Gerealiseerde projecten van het CEPA zijn onder andere Kunst door de brievenbus, Kunst aan de keukentafel, maar ook de Silo Art Tour Achterhoek.

Verbinding met andere beleidsterreinen

Vanuit het gedachtegoed 'Health in all policies' is de verbinding gelegd met andere beleidsterreinen bijvoorbeeld met het fysieke domein. Zo is er een workshop over de Gezonde Leefomgeving door de GGD Noord- en Oost-Gelderland georganiseerd. Daarnaast is gezondheid inmiddels ook één van de expertises aan de pilot Omgevingstafel als uitwerking op weg naar de nieuwe Omgevingswet.

2.2- In Oude IJsselstreek heeft niemand een uitkering

Stand van zaken

In 2022 heeft STOER hard doorgewerkt aan het verder vormgeven van de visie 'Naar het hart van de beweging'. Dat uit zich door het continu blijven verbeteren in de manier waarop wij inwoners bejegenen en hoe de dienstverlening wordt ingericht.

Werk

STOER ondersteunt bij het verkrijgen en behouden van werk. In 2022 hebben we ingezet op het aanbieden van maatwerk trajecten aan onze inwoners.

Daarnaast hebben we ons gefocust op het bieden van nazorg om de duurzame uitstroom te vergroten.

In 2022 is de nieuwe Wet Inburgering ingegaan, met de inzet van gespecialiseerde loopbaanbegeleiders wordt passende begeleiding richting werk en participatie geboden.

Met als doel deze nieuwe inwoners zo snel mogelijk te laten integreren in de samenleving.

Inkomen

STOER heeft in 2022 het proces rondom inkomensvoorziening verder door ontwikkeld, waarbij er gefocust is op onder andere het werkproces rondom de intake, zodat deze inwonervriendelijk is.

Op het gebied van de bijzondere inkomensvoorzieningen zijn de volgende ontwikkelingen zichtbaar:

Er is gestart met de voorbereiding van een onderzoek naar een verdere transformatie van de minimaregelingen,

met als uitgangspunten het uitgaan van vertrouwen, vereenvoudiging, individueel maatwerk en lagere administratieve lasten. Doel is om die transformatie in de loop van 2023 te realiseren.

Oekraïners

In 2022 is na het uitbreken van de oorlog in de Oekraïne een nieuwe opdracht bij Stoer belegd, namelijk het verstrekken van leefgeld en het begeleiden van Oekraïners naar werk. We verstrekken leefgeld aan de in Oude

IJsselstreek opgevangen Oekraïners volgens de landelijke regeling. De verstrekking verloopt deels via de bank en deels contant. Oekraïners die ondersteuning nodig hebben bij het verkrijgen van werk worden door STOER, in samenwerking met het WSPA, in contact gebracht met ondernemers in de regio.

Ondernemers

STOER ondersteunt ondernemers bij het opstarten van een bedrijf en het levensvatbaar krijgen van hun onderneming.

De ondernemers die eerder gebruik maakten van de TOZO-regeling zijn geïnformeerd over de mogelijkheid tot ondersteuning. Dit heeft niet tot extra aanvragen geleid.

2.3- In Oude IJsselstreek werken we volgens de bedoeling

Stand van zaken

In het eerste kwartaal van 2022 hebben we met Buurtzorg Jong en onze 26 partners voor 'Jeugd- en Wmo-hulp in de buurt' de prioriteiten voor het komende jaar bepaald. Op basis daarvan is met de jeugd-partners een plan gemaakt over hoe we de onderlinge samenwerking rondom gezinnen in onze gemeente beter kunnen vormgeven. Doel is daarbij om in gezamenlijke verantwoordelijkheid oplossingen te realiseren die passen bij de vraag van het gezin. Ook zijn er ontwikkelteams aan de slag met hoe dit voor inwoners met een Wmo-vraag of een vraag op het gebied van onderwijs, dagbesteding en werk georganiseerd kan worden. Naast de gecontracteerde partners nemen ook STOER, UWV en onderwijs deel aan de ontwikkelteams.

In het afgelopen jaar is er ook geïnvesteerd in de invulling van partnerschap met de gecontracteerde partijen. In kwartaalgesprekken is met alle 26 partners telkens gesproken over de visie en de manier waarop we daar met elkaar invulling aan geven. Iedere aanbieder is daarin uniek. De opbrengst van deze gesprekken is dan ook heel verschillend en werkt beide kanten op: van een kleine aanpassing in een werkproces tot een grote omslag in manier van monitoren. Alle resultaten hebben gemeen dat het (hoe klein of groot) stappen zijn naar een gezamenlijk werken vanuit de bedoeling.

Afgelopen jaar heeft STOER zich verder ontwikkeld op het gebied van loopbaanbegeleiding en inkomensondersteuning. De werkprocessen van inkomensondersteuning zijn onder de loep genomen. Een doorgevoerde verbetering is dat we inwoners altijd vooraf informeren over de uitkomst van een aanvraag in plaats van alleen per brief. Bij een negatief besluit wordt er een gesprek ingepland, zodat er ruimte is voor een verdere toelichting en vragen. Verder is het werkproces intake geëvalueerd en hebben we een aantal onderdelen aangepast, zodat deze inwonervriendelijker zijn geworden. Ook hebben we aandacht voor een integrale aanpak. Onze systemen, die ondersteunend zijn, worden beter benut. Zo kan de inwoner zijn eigen proces volgen. Hierdoor kan er snel geschakeld worden zodat de inwoner op zijn eigen niveau de gewenste resultaten behaalt.

Met Azora en Sensire ondertekenden we in 2022 de intentieverklaring om duurzaam samen te werken aan het vereenvoudigen van hulp en het verbeteren van de kwaliteit ervan. Vanaf 1 april zijn de professionals in Samen Sterker Thuis gestart met het werken volgens de bedoeling. In oktober heeft de gemeenteraad de gewijzigde verordening vastgesteld. Daarmee is voor de professionals van Samen Sterker Thuis ook juridisch de ruimte gecreëerd om de hulpvraag van de inwoner in hun werk centraal te stellen.

Wat heeft het gekost in 2022?

Programma 2	Begroot voor wijziging 2022	Begroot na wijziging 2022	Rekening 2022	Afwijking (tov begroot na wijziging)
Baten	10.486	11.459	16.100	4.641
Lasten	50.729	55.221	62.230	7.008
Saldo	(40.243)	(43.762)	(46.129)	(2.367)

Bedragen x 1.000

Programma 3: De werkende gemeente

Wat hebben we bereikt.

3.1- Impulsprogramma economie en wonen

Stand van zaken

Tijdens de corona crisis hebben we als gemeente een faciliterende rol op ons genomen waarbij we met name gezamenlijk met de detailhandelssector opgetrokken hebben. Onderdeel daarvan was, naast het uitvoering geven aan de corona ondersteuningsmaatregelen, om met ondernemers te werken aan compacte, groene en levendige winkelkernen. Zo hebben we het project 'Ondernemers aan zet Ulft' in 2022 begeleid. In dat project hebben de ondernemers het proces afgerond en een aantal thema's benoemd waarmee zij verder willen. Dat zijn: marketing, vergroenen van de winkelkernen, centrummanagement, aansluiting bij toeristische routes en de relatie met het water. Er zijn concrete plannen gemaakt om op korte termijn in de winkelcentra van Ulft, Varsseveld en Terborg te vergroenen aan de hand van enkele projecten. Uitvoering vindt plaats in 2023. Vanuit programma 1 is een onderzoek gestart om de kernen verder te vergroenen en van daaruit structureel en voor de lange termijn bij te dragen aan zowel aantrekkelijke winkelkernen als aan de klimaatdoelstellingen.

We hebben een onderzoek uitgevoerd naar het adaptatievermogen van horeca en winkels naar aanleiding van de coronacrisis. Hieruit blijkt vooral dat de in ontwikkeling zijnde nieuwbouwwijken het bestaande winkelaanbod in stand zal kunnen houden, maar dat het niet de verwachting is dat deze woningbouwuitbreiding bijdraagt aan uitbreiding van het winkelaanbod in de kernen. Mede als gevolg van de stijging van internetaankopen. Daarnaast is geconstateerd dat er in de gemeente enige ruimte is voor aanvullende vormen van horeca.

We hebben gewerkt aan de doorontwikkeling van het Varssevelds Industriepark (VIP). We hebben lang moeten wachten op een uitspraak van de Raad van State, maar hebben ondertussen wel verder gewerkt aan alle mogelijke voorbereidingen zoals grondaankopen en het natuurplan.

We hebben de revitaliseringsplannen voor de bedrijventerreinen na corona weer opgepakt en hebben een aantal participatieavonden met de ondernemers op IJsselweide georganiseerd. Hierdoor is het proces voor IJsselweide versneld opgepakt. Daarnaast hebben we in 2022 de voorbereidingen voor het actualiseren van het bestemmingsplan De Rieze in Ulft afgerond en is er overeenstemming bereikt over het uitplaatsen van de laatste burgerwoning. Tot slot is er nog een aantal kavels op zowel De Rieze als Hofskamp Oost verkocht.

Voor de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt sluiten we vooral aan bij initiatieven in de regio, omdat dit een prominent onderwerp is bij de thematafel Onderwijs & Arbeidsmarkt. We hebben bijgedragen aan bijvoorbeeld OplJver waar 206 inwoners uit onze gemeente in 2022 een aanvraag hebben ingediend, de campagne Onverwachte Hoek, de Techniekdag, de Talententuin, de Technologie & Zorg Academie Achterhoek (TZA) in Civon, het Grensland College en ondernemersgremia zoals bijeenkomsten van de Huntenkring. Een ander voorbeeld is de ondersteuning van detailhandelsondernemers bij het volgen van een leergang van de HAN om zo inzicht te krijgen in ontwikkelingen in de detailhandel en die toe te passen op hun onderneming.

In 2022 hebben we de startup-omgeving SHII samen met ondernemers verder ontwikkeld. Er is een aantal mooie projecten ontstaan. Denk aan JoytoSup voor waterrecreatie of Tibach voor de bestrijding van de Japanse Duizendknoop. We zijn met de ondernemers in gesprek gegaan om samen met hen een innovatiefonds vorm te geven. Dit is nodig omdat succesvolle startups middelen nodig hebben om verder te groeien. We willen ze daarbij als gemeente ook ondersteunen.

Vraagstukken rondom energie zijn het afgelopen jaar in een stroomversnelling geraakt, mede door de oorlog in Oekraïne (de afhankelijkheid van Russisch gas) en steeds meer aandacht voor duurzaamheid. Kijken we naar de opwek van duurzame energie, dan hebben we in 2022 ons doel van 16 Gwh, dat we beoogden in 2030 te halen voor 'Zon op dak' bijna gerealiseerd. Veranderend Rijksbeleid en congestie op het net maken het uiteindelijk halen van het doel moeilijker. We zijn hierbij afhankelijk van de netleverancier en subsidies van het

Rijk. Desalniettemin hebben we in 2022 een overeenkomst gesloten met de AGEM om 'Zon op dak' verder bij ondernemers te stimuleren. Dit heeft een link met programma 1. In het verlengde daarvan zijn we met onderzoeksbureau Firan en de Varsseveldse Industriële Vereniging begonnen met een onderzoek naar de opwek, afname en onderlinge afstemming hiervan bij Varsseveldse bedrijven.

Op het gebied van waterstof hebben we bij de provincie beleidsruimte gecreëerd. We zijn blij te vermelden dat de provincie pilotlocaties in Oost-Nederland heeft toegewezen en dat wij er één van zijn. Met enkele particuliere initiatiefnemers hebben we een onderzoek gedaan naar de haalbaarheid (financieel, technisch en organisatorisch) van het waterstofinitiatief. De resultaten uit dat onderzoek laten zien dat dit kansrijk is. Dat gaan we verder uitwerken en verkennen om te komen tot een samenwerking.

Het Landschapspark Oude IJssel is in februari 2022 vastgesteld. Een aantal projecten dat hieronder valt is inmiddels in uitvoering, denk aan Landfort en Meghlo. Een aantal initiatiefnemers heeft aangegeven woningbouwplannen te hebben. Via de thematafel Mobiliteit & Bereikbaarheid wordt ook gekeken naar doorgaande fietsroutes langs de Oude IJssel. Hier wordt onderzoek naar gedaan. We hebben verder al onze steigers gerenoveerd. We zijn in gesprek met het waterschap en de provincie over mogelijkheden voor vaarrecreatie. Naast de dingen die we in de uitvoering hebben opgepakt zijn we gestart met het maken van het ontwikkelplan voor het Landschapspark Oude IJssel.

3.2- Uitvoeringsprogramma toerisme en recreatie

Stand van zaken

De coronacrisis heeft een boost gegeven aan het binnenlandse toerisme en onderstreept nog maar eens de kansen die er voor deze sector in de gemeente liggen. Dat laat zien dat we met de beleidsvisie en het uitvoeringsprogramma voor toerisme en recreatie de goede weg zijn ingeslagen. Desondanks had het coronavirus een enorme impact op de toeristische sector. In het voorjaar van 2022 hebben we ondernemers geholpen om weer goed voorbereid het nieuwe seizoen te starten. Alle ondernemers hebben een starterskit per post ontvangen met basisproducten, tips en adviezen om zo de toerist goed te kunnen informeren. Daarnaast hebben bijna 50 ondernemers deelgenomen aan de social media challenge om zo de online zichtbaarheid via Facebook, Instagram en 'Google mijn bedrijf' een boost te geven.

Om ook meer Duitse gasten te verwelkomen is er een Duitstalige website gelanceerd waardoor ook onze Duitse toeristen kennis kunnen nemen van ons toeristisch aanbod. Begin april heeft STROIJ deelgenomen aan de Touristik Messe in Kalkar om ons lokale aanbod onder de aandacht te brengen met Duitstalig promotiemateriaal. Dit alles heeft ook geleid tot meer samenwerking met toeristinfo Emmerich, Bocholt en Isselburg.

Naast het uitgeven van verschillende folders in meerdere talen hebben we ook geïnvesteerd in online marketing zoals social media, promotievideo's en vindbaarheid op Google. Dit heeft onder andere geleid tot een verdubbeling van het aantal volgers op facebook en instagram. In het centrum van Varsseveld is de Top 2.0 met digitaal informatiescherm geplaatst waardoor recreanten vierentwintig uur per dag informatie kunnen krijgen over routes, restaurants, musea, attracties en andere highlights in de omgeving.

Samen met STROIJ is er een informatieavond belegd voor toeristische ondernemers over de mogelijkheden die onze bestemmingsplannen en vergunningen bieden en wat er voor nodig is om een wijziging voor te stellen of een vergunning aan te vragen.

Voor de ontwikkeling van een hotel en een museum en het onderzoek naar de mogelijkheden voor een evenementenlocatie op het DRU Industriepark is eind 2021 een procesregisseur aangetrokken. In 2022 heeft de regisseur een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden.

In 2022 is samen met het DRU Industriepark gewerkt aan 8 digitale vitrines waarin we de geschiedenis van het DRU Industriepark beleefbaar maken en behouden voor de toekomst.

Binnen de Kennis- en innovatiewerkplaats van Saxion hebben studenten vijf onderzoeken uitgevoerd: kansen voor streekproducten, het vergeten verhaal van kamp Rees, grensoverschrijdende samenwerking, het verhaal

van de verschillende landschapstypen en de beleving van de SMART-industry. In 2022 is er een locatieonderzoek gedaan naar de mogelijke locaties voor de drie onderdelen van de Circulaire Kunst. De opdrachten hiervoor zijn aan de kunstenaars verstrekt.

De gemeente heeft de regionale MTB-route in 2022 verder aangelegd. Op de Vennebulten is deze inmiddels grotendeels aangelegd. Eind december is het nieuwe pad voor paardenmenners door natuurgebied het Zwarte Veen in gebruik genomen en het fietspad Keizersbeek is met ongeveer 650 meter verlengd.

Vanuit en in samenwerking met de regionale Vrijtijdsagenda Achterhoek is een aantal mooie projecten uitgevoerd zoals Silo Art en Onbeperkt Genieten. Op de wanden van de silo bij Voerwaarts B.V. in Sinderen heeft kunstenaar Paul Wieggers een ultra realistisch kunstwerk gerealiseerd. Dit maakt onderdeel uit van de Silo Art Tour langs tien (street-art) kunstwerken waar ook internationaal aandacht voor wordt gevraagd. Voor het project Onbeperkt Genieten heeft de landelijke organisatie Ongehinderd een inventarisatie gedaan bij toeristische ondernemers in de Achterhoek op hun toegankelijkheid. Zij hebben daarna een advies op maat gekregen om hun toegankelijkheid te verbeteren. Hieraan hebben enkele tientallen ondernemers binnen onze gemeente meegewerkt. Aanvullend zijn er binnen onze gemeente 4 handbikeroutes ontwikkeld.

De grootschalige renovatie van de historische buitenplaats Landfort in Megchelen nadert zijn einde. Vanuit diverse fondsen is er ingezet op de verdere ontwikkeling. In september 2022 werden tijdens Open Monumentendag voor het eerst de deuren voor het publiek geopend. Maar liefst 1.250 bezoekers hebben op die dag deze nieuwe toeristische parel bezocht.

3.3- Vitale en toekomstgerichte bedrijventerreinen

Stand van zaken

VIP

In 2022 wilden we de eerste schop in de grond zetten voor Het VIP. Helaas hebben we vertraging opgelopen vanwege de juridische procedure waarvoor we in afwachting waren van de Raad van State voor zowel zitting (juli) als uitspraak (november). Voor het verweerschrift is een aantal onderwerpen extra onderzocht. Vooral het onderwerp stikstof en de landelijke discussie daarover vroeg onze aandacht. We hebben met externe bureaus meerdere Aerius berekeningen uitgevoerd. In november 2022 ontvingen we de uitspraak van de Raad van State waarmee het bestemmingsplan nu onherroepelijk is vastgesteld.

Ondertussen werkten we verder aan het Natuurplan. Alle natuurgerelateerde zaken zijn inmiddels gebundeld in één plan dat o.a. samen met indieners van het beroep en een externe ecoloog is opgesteld. Hierin staan naast de benodigde activiteiten voor de ontheffing van de Wet natuurbeheer ook concrete inrichtings- en beheersrichtlijnen voor zowel de openbare ruimte als voor de kavels. Hierbij kan gedacht worden aan maatregelen zoals voedsellanen langs voetpaden, zonnepanelen op daken en duurzaam materiaalgebruik. Naast deze voorbereidingen hebben we ons verder gefocust op het vestigingsklimaat en niet-ruimtelijke randvoorwaarden voor vestiging op het terrein. Zo zijn we in 2022 een eerste onderzoek gestart naar een mini energiehub op het bedrijventerrein. Dit geeft ons inzicht in het energievraagstuk en de mogelijkheden voor onderlinge koppelingen tussen bedrijven en alternatieve bronnen van energie. Het onderzoek naar het waterstofinitiatief (waarvoor we door de provincie als pilot zijn aangewezen) levert daarbij mogelijk belangrijke inzichten voor VIP.

Met de in 2022 aangekochte gronden is het gros van de grondaankopen gedaan.

Toekomstbestendig maken terreinen

We hebben de revitaliseringsplannen voor IJsselweide in 2022 na corona weer opgepakt. Naast 'één op één' gesprekken met alle ondernemers op het terrein hebben we een aantal participatieavonden met hen georganiseerd. Hiermee hebben we de vertraging die we hadden opgelopen door de corona weer ingelopen en is het proces voor IJsselweide versneld opgepakt.

Op basis van de 3 pijlers die de provincie voor een toekomstbestendig bedrijventerrein heeft opgesteld (duurzaamheid, fysiek-ruimtelijk en sociaaleconomisch) hebben we stap voor stap deze onderwerpen met de ondernemers besproken. Samen zijn we aan de slag gegaan met plannen hoe we de positieve punten nog beter kunnen benutten en de minder positieve punten kunnen aanpakken. Met deze aanpak kunnen we ook echt maatwerk leveren voor zowel dit bedrijventerrein als geheel als voor ondernemers individueel.

Uit de individuele gesprekken en de participatieavonden is gebleken dat bij de ondernemers bereid zijn aanvullend aan de investeringen die de gemeente wil doen in de openbare ruimte ook te investeren in de

aansluitende privé terreinen. Zowel waar het gaat om een integrale uitstraling van de buitenruimte als ook waar het gaat om hun eigen gebouwen in het kader van bijvoorbeeld duurzaamheid en uitstraling. We willen de ondernemers graag faciliteren in deze plannen. We denken aan een stimuleringsfonds. In het kader van de overige pijlers is er aandacht voor meer dan alleen de fysieke omgeving. Zo hebben we een actiedag ondernijning gehouden waarbij we ondernemers hebben geïnformeerd over de risico's. Positief neveneffect van de participatieavonden is dat het onderlinge netwerk van de ondernemers is versterkt en de eerste gedachten zijn ontstaan om te komen tot een ondernemersvereniging op IJsselweide.

Mede door de prioritering van de (beperkte) ambtelijke capaciteit in fysieke projecten en de recente ontwikkelingen bij het bedrijf Ter Horst volgt de revitalisering van Hofskamp Zuid in Varsseveld later.

3.4- Gelijke kansen voor iedereen

Stand van zaken

Lokaal Educatieve Agenda (LEA)

In 2022 hebben we volop ingezet om de samenwerking te versterken met onze partners in het onderwijs en jeugdveld. Onder andere door het vaststellen van een gezamenlijk ambitiesdocument en een uitvoeringsagenda. Hiervoor zijn in 2021 de gezamenlijke ambities opgehaald. In 2022 hebben we dit verder uitgewerkt en besproken met onze partners en uiteindelijk zijn de ambities in een conferentie in september 2022 vastgesteld. Dit betekent een intensivering en versterking van de samenwerking met de besturen van het primair en voortgezet onderwijs, de samenwerkingsverbanden PO en VO, kinderopvangaanbieders, Yunio, GGD, bibliotheek en Buurtzorg Jong. De uitvoeringsagenda is gekoppeld aan een concrete planning. Concrete zaken zoals OAB (onderwijsachterstandsbeleid), zomerschool, VVE (vroeg en voorschoolse educatie) en taalklassen zijn hierin opgenomen.

Naast het vaststellen van de ambities hebben we ook de lokale overlegstructuur versterkt en verbreed. Naast het bestaande LEA-overleg (Lokale Educatieve Agenda) op bestuursniveau is er nu ook een directeurenoverleg en twee werkgroepen. Deze werkgroepen Kansengelijkheid en Passende Ondersteuning zijn in het najaar gestart en gaan concreet uitvoering geven aan de gezamenlijke ambities en de uitvoeringsagenda. Onze partners signaleren dat de ketensamenwerking versterkt is. Dit zien en waarderen ze.

Corona

In 2022 hadden we nog last van de naweeën van de corona, en bleek de mentale weerbaarheid van leerlingen en ouderbetrokkenheid extra aandacht te vragen. Dit waren ook belangrijke onderwerpen op de LEA conferentie in september. Door intensieve afstemming en samenwerking met bijvoorbeeld het Almende is gezocht naar een meer geïntegreerde aanpak om samen leerlingen weer de gewenste en benodigde structuur te kunnen bieden. Dat heeft onder andere geleid tot een versterking van de samenwerking tussen Almende, Buurtzorg Jong, leerplicht en het jongerenwerk.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Met behulp van de tijdelijke extra middelen (nationaal programma onderwijs/NPO) hebben we vooruitlopend op het nieuwe onderwijskansenbeleid (voorheen het Onderwijs Achterstanden Beleid; OAB) het maximaal aantal uren peuteropvang uitgebreid en de startleeftijd van voorschoolse educatie vervroegd naar 2 jaar. Ook is de zomerschool verbreed qua doelgroep, om niet alleen naar de achterstand van een kind te kijken maar ook naar kwetsbare thuissituaties.

Vanuit de gemeente is gestimuleerd dat leerlingen weer actief op pad konden gaan en elkaar weer konden ontmoeten. In dat verband is ook medewerking geweest om activiteiten, die tijdens de coronatijd uitgesteld waren, te ondersteunen en voor de jeugd toegankelijk te maken, zoals het project Parashoot en de herdenking Rademakersbroek en de bijbehorende tentoonstelling.

Gelijke Kansen Alliantie

We zijn aangesloten bij de Gelijke Kansen Alliantie. Samen met de scholen uit Ulft, Terborg en Silvolde is gezocht naar mogelijkheden om de kansengelijkheid in en rondom scholen te vergroten (c.q. ongelijkheid te verkleinen) en de school als vindplaats te versterken. Hieruit is in overleg met de betrokken scholen het plan

ontstaan om een ouderconsulent aan te stellen. In overleg met de scholen hebben we het proces uitgewerkt. Ondanks dat het meer tijd in beslag heeft genomen dan gepland heeft het ervoor gezorgd dat we beter in beeld hebben welke positie en rol deze ouderconsulent op de betreffende scholen kan gaan invullen.

Onderwijskansenbeleid

Het onderwijskansenbeleid (voorheen OAB-beleid) is in april 2023 vastgesteld. Om te komen tot een gedragen onderwijskansenbeleid richting de toekomst hebben we enkele aanvullende participatieve tussenstappen gezet zoals het betrekken van het LEA en de Adviesraad Sociaal Domein.

Kinderen Oekraïne

Door de oorlog in Oekraïne kregen we een toestroom van mensen. We hebben ons ingezet om de kinderen zo snel mogelijk gebruik te laten maken van onze lokale voorzieningen zodat de zorg voor en ontwikkeling van deze kinderen zo goed mogelijk door konden gaan. In overleg met de basisscholen konden kinderen naar de dichtstbijzijnde school. Kinderen in de leeftijd van het voortgezet onderwijs konden terecht bij de Internationale Schakel Klas (ISK). We hebben de vorderingen actief gevolgd. De meeste kinderen hebben een onderwijsplek gekregen. Er zijn helaas wachtlijsten doordat de vraag hoger is dan het aanbod. Als gemeente zijn we bezig om een oplossing te vinden voor de wachtlijst problematiek. Dit wordt regionaal aangevlogen, omdat dit probleem zich regionaal voordoet.

De peuterregeling is waar mogelijk beschikbaar gesteld voor deze vluchtelingen, daarna is ook de Sociaal Medische Indicatie hiervoor uitgebreid zodat Oekraïense kinderen makkelijker terecht konden bij kinderopvang.

3.5- Vitale en toekomstgerichte schoolgebouwen

Stand van zaken

IKC Gendringen

Met Essentius en Humankind is hard gewerkt om de aanbesteding voor het IKC Gendringen gereed te maken. Een klankbordgroep van omwonenden is hierbij betrokken en er is een informatiebijeenkomst voor bewoners georganiseerd. De gunningsprocedure is inmiddels gestart en we zijn in afwachting van de uitkomsten die eind 1e kwartaal 2023 bekend worden gemaakt. In mei zal aan uw raad om een aanvullend krediet worden gevraagd om daadwerkelijk met de bouw te kunnen starten. Vermeldingswaardig is dat de schoolbesturen van Essentius en Accent Scholengroep in 2022 zijn gekomen tot een fusie van beide scholen. Sinds oktober 2022 gaat deze school als IKC De Wijssel door het leven.

IKC Silvolde

Ten behoeve van de ontwikkeling van het IKC in Silvolde is in 2022 gewerkt aan een ambitiedocument, dat de kaders moet vormen voor de toekomstige planvorming (locatie, inhoud, betrokkenheid partijen, financiële kaders). Afgelopen schooljaar heeft zowel De Plakkenberg als Almende te maken gehad met onderwijsinhoudelijke zaken die om voorrang vroegen. Dit heeft geleid tot een korte pas op de plaats om begin 2023 met alle betrokken partners het ambitiedocument als start voor de planvorming af te ronden en te komen tot bestuurlijke vaststelling en besluitvorming in de gemeenteraad in het derde kwartaal van 2023.

Suvis-regeling

In 2022 hebben de schoolbesturen die deze aanvragen hebben ingediend de invulling daarvan ter hand genomen. In 2022 is gestart met de realisatie van een aantal projecten. Voor de aanvraag voor het ISALA is uitstel aangevraagd, omdat dit gekoppeld wordt aan een bredere aanpak van dit schoolgebouw. In 2023 zullen de meeste scholen hun projecten afronden en zullen wij als gemeente de scholen helpen bij de financiële afwikkeling van deze aanvragen richting de Rijksoverheid. Ook zal dan de 20% bijdrage vanuit de gemeente in de investeringskosten worden afgewikkeld.

Integraal HuisvestingPlan (IHP) Onderwijshuisvesting 2023

Het afgelopen jaar zijn de voorbereidingen voor de actualisatie van het IHP gestart. Naast een actualisatie van de leerlingenprognoses is ook een schouw van alle schoolgebouwen uitgevoerd door een extern bureau om een actueel beeld te krijgen over de technische en onderwijskundige kwaliteit van het huidige bestand. Vanuit

een vastgesteld Plan van Aanpak wordt samen met de schoolbesturen gewerkt aan een gemeenschappelijke visie op actuele en toekomstige thema's die moet leiden tot uitgangspunten voor het IHP. Hierbij gaat het naast de technische staat ook over de spreiding, de mate van inclusief en thuisnabij onderwijs, versterken van kansengelijkheid en versterken van doorgaande leerlijnen en wat daar voor nodig is. In 2023 bieden we de gemeenteraad een kadernota aan. Op basis daarvan volgt een uitwerking voor een periode van minimaal 20 jaar.

Actualisatieverordening onderwijshuisvesting

In 2022 zijn de voorbereiding voor een actualisatie van de huidige onderwijsverordening gestart. De verdere uitwerking van de verordening is gekoppeld aan de gewenste beleidsruimte, die uit de actualisatie van het IHP volgt en in de verordening zal moeten worden geregeld. In 4e kwartaal 2023 zal deze actualisatie na vaststelling IHP aan de raad worden aangeboden ter besluitvorming.

Junge Uni

De portefeuillehouder Onderwijs is toegetreden tot de Senaat van de Junge Uni. Om van daaruit te kijken op welke wijze we samen met het onderwijs in Duitsland kunnen optrekken bij het aanbod van (technisch) onderwijs en onder andere CIVON daar een rol in kunnen geven.

3.6- Regionale en internationale samenwerking om doelen te realiseren

Stand van zaken

Nu we elkaar in de loop van 2022 weer vaker fysiek konden ontmoeten heeft Oude IJsselstreek de banden met Montferland en Emmerich weer stevig aangehaald. We zijn in 2022 samen het EMOJI project gestart. Doel van dit project is ideeën en initiatieven uit de samenleving voor samenwerking met Duitsland te stimuleren. Het EMOJI project heeft nog subsidie gekregen uit het oude INTERREG V programma. Met Bocholt hebben we het bestuurlijk overleg weer opgestart en hebben we concreet gesproken over onderwijskansen. Afsproken is dat we verder gaan met de Junge Uni, waar nu ook de gemeenten Aalten en Winterswijk bij aansluiten. We hebben dus met meerdere gemeenten over de grens ideeën uitgewisseld voor mogelijke nieuwe projecten om de barrière tussen onze landen te slechten.

Via de Grenzhoppers waren we vertegenwoordigd op de Open Days in Brussel. Onze afgevaardigden gingen naar de vergaderingen van de EUREGIO Gronau en Rijn Waal. Samen met de Wirtschaftsförderung Bocholt en de gemeenten Aalten en Winterswijk voerden we in 2022 het Regiodeal project GROS (grensoverschrijdend ondernemen, werken en leren) verder uit.

Via de Regio Achterhoek droegen we financieel bij aan het INTERREG-project EDL (Euregionale Doorlopende Leerlijn). Doel van dit project is het euregionaal onderwijs te faciliteren en onderdeel te maken van de onderwijsketen. Zo willen we de stap naar werken in het buitenland verkleinen, en de binding met de grensregio vergroten.

INTERREG VI is voor de zomer 2022 na een vertraging van start gegaan. Het programma is opengesteld voor subsidie aanvragen.

Oude IJsselstreek heeft blijvend actief deelgenomen aan de Thematafels. Er zijn wat verschuivingen geweest in de samenstelling vanwege de nieuwe coalitie. Aan de ene kant is er toegewerkt naar een herijking van de Visie 2030, terwijl er anderzijds ingezet is op een aantal specifieke dossiers. Per thematafel noemen we een paar concreet bereikte voorbeelden.

Zo is er de afgelopen periode aan de thematafel Wonen & Vastgoed gewerkt aan het tot stand komen van een Woondeal met de provincie en wordt er ingezet op kansrijke ontwikkelingen zoals biobased bouwen. Ook is vanuit deze thematafel een subsidie uit de Regio Deal beschikbaar gesteld voor het plan Gebiedsontwikkeling supermarkt Gendringen.

Aan de thematafel Circulaire Energie & Energietransitie zijn de voorbereidingen gestart van de herijking van het akkoord van Groenlo. Ook zijn op regionaal niveau via de thematafel Mobiliteit & Bereikbaarheid inhoudelijke en procesmatige vervolgstappen gezet voor de herinrichting van de N18, krijgt de ontwikkeling

van de RegioExpres haar benodigde investeringsmiddelen vanuit provincie en Rijk en heeft de Achterhoekse lobby rondom de noordelijke aftakking van de Betuwelijn geleid tot een gesprek met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Hetgeen heeft geresulteerd in een onderzoek naar de nut en noodzaak van deze tak.

Vanuit de Thematafel Smart Werken & Innovatie is in 2022 gestart met een 3D-print project bij de AT Techniekopleidingen in Terborg in samenwerking met het CIVON. Sinds 2022 ondersteunen we als gemeente de drie Achterhoekse innovatiecentra. Wij waren al aangesloten bij het SHII/CIVON in Ulft en De Marke in Hengelo. Sinds 2022 dragen we ook bij aan De Steck in Doetinchem.

Via de thematafel de Gezondste Regio is er een begin gemaakt met de regionale doorvertaling van het landelijk integraal zorgakkoord.

Via de thematafel Onderwijs & Arbeidsmarkt is er onder meer verder gewerkt aan de uitbreiding van AD-trajecten van het Grensland College, waaronder een AD Engineering bij het CIVON. De Achterhoek samen met de provincie middels het Gelrepact de handen ineen slaan om de arbeidsmarkttekorten terug te dringen.

De aanvraag voor de vierde tranche Regio Deal is voorbereid en ingediend. Ook is op basis van het Nationale Programma Landelijk Gebied en op verzoek van de 8RHK Board een verkenning gestart naar de oprichting van een regionale regiekamer Landelijk Gebied. Hierbij zijn wij als gemeente bestuurlijk en ambtelijk nauw betrokken. Tenslotte is de Regio Achterhoek de eerste Sustainable Development Goals regio van Nederland geworden. Met deze Goals wil de Achterhoek een bijdrage leveren aan de brede welvaarts groei en het zijn van een geluksregio.

Wat heeft het gekost in 2022?

Programma 3	Begroot voor wijziging 2022	Begroot na wijziging 2022	Rekening 2022	Afwijking (tov begroot na wijziging)
Baten	1.332	1.640	1.815	175
Lasten	5.743	6.073	6.388	315
Saldo	(4.411)	(4.434)	(4.573)	(140)

Bedragen x 1.000

Programma 4: De dienstverlenende gemeente

Wat hebben we bereikt.

4.1- Anders en beter monitoren

Stand van zaken

Eind 2022 bestond het Datalab twee jaar. Deze twee jaar stonden grotendeels in het teken van het opzetten en vormgeven van de organisatie. Aan het eind van het afgelopen jaar heeft Datalab een evaluatie gedaan om te kijken waar zij nu staan en wat de focus voor de komende twee jaar zou moeten zijn.

Datalab heeft inmiddels de eerste resultaten laten zien aan de hand van de drie gekozen thema's: ondermijning, klimaatbestendige groene leefomgeving en lange termijn effecten Corona. Vooral in 2022 zijn hier grote stappen in gezet. Een doorvertaling van enkele bevindingen van het Datalab heeft ook al een plek gekregen binnen ons beleid (bijvoorbeeld de 3-30-300 vuistregel in onze klimaatagenda).

Een belangrijk aandachtspunt blijft het handelingsperspectief (hoe passen we het gebruik van deze data toe in ons dagelijks werk). Dit geldt niet alleen voor het Datalab, maar hier hebben wij als gemeente zelf ook een rol in. In 2022 zijn we als organisatie klein begonnen om, vooral op de drie thema's, te oefenen met datagedreven werken. Hierbij hebben we waardevolle lessen geleerd over wat wij als organisatie nodig hebben om deze omslag te maken. Daarnaast hebben wij als organisatie gewerkt aan het ontwikkelen van concrete wensen en uitgangspunten om het datagedreven werken in onze organisatie vorm te geven. Over één ding zijn we het eens: datagedreven werken is een beweging die ons als organisatie veel kan bieden voor efficiëntie, effectiviteit en verantwoording. Dat gaat niet vanzelf. We staan aan het begin en hebben nog veel stappen te zetten. We hebben geïnvesteerd in trainingen, en meerdere sessies gehouden om met elkaar een beeld te vormen over: waar staan we nu, waar willen we naartoe, en hoe kunnen we dat bereiken. Hierin worden we ondersteund door het Datalab.

Vanuit het Datalab vormen de uitkomsten van de evaluatie een basis om in 2023 op verder te bouwen. Voor ons als gemeente vormen de eerste proeftuinen en de sessies belangrijke input om datagedreven werken in onze organisatie verder vorm te geven en te verankeren. We zijn ons ervan bewust dat dit een beweging is en dat we dus nog een lange weg te gaan hebben.

4.2- Doorontwikkelen dienstverlening

Stand van zaken

Inwoners kunnen bij ons voor veel zaken op de voor hen meest logische manier terecht. Fysiek, telefonisch of digitaal. Het is echter niet mogelijk gebleken om 95% van de geboden dienstverlening online aan te vragen. We hebben ervoor gekozen om niet alle aanvragen online, via een webformulier mogelijk te maken. Dit omdat bepaalde aanvragen zo beperkt worden ingediend, dat het aantal aanvragen niet opweegt tegen de kosten van het bouwen van een webformulier.

Momenteel is er voor het jaar 2022 nog niet gesproken over een tevredenheidsonderzoek onder de inwoners en bedrijven. Wel willen we eind 2022 of begin 2023 een bereikbaarheidsonderzoek starten. Waarbij we gaan kijken naar onze bereikbaarheid op het gebied van telefonie, mail en social media.

Wat heeft het gekost in 2022?

Programma 4	Begroot voor wijziging 2022	Begroot na wijziging 2022	Rekening 2022	Afwijking (tov begroot na wijziging)
Baten	620	674	889	215
Lasten	5.525	5.647	6.302	655
Saldo	(4.905)	(4.973)	(5.413)	(440)

Bedragen x 1.000

Programma 5: Bedrijfsvoering / overhead

De gemeente als werkgever

Wat hebben we bereikt.

5.1.1- Interne beheersing

Stand van zaken

Het Rijk heeft wederom besloten de invoering van de rechtmatigheidsverklaring een jaar op te schuiven. Dit betekent dat de rechtmatigheidscontrole over 2022 nog op de "oude" manier wordt uitgevoerd door de accountant. Daarnaast heeft de voortgang in 2022 vertraging opgelopen in verband met wisseling van medewerkers en onderbezetting. Wel zijn enkele punten opgepakt en verbeterd, maar vooral zijn voorbereidingen getroffen voor een hernieuwde aanpak in 2023. De verdere doorontwikkeling van de interne beheersing (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording) is daarmee grotendeels doorgeschoven naar 2023. In de auditcommissie is dit onderwerp diverse malen op detail besproken.

5.1.2- Goede informatievoorziening

Stand van zaken

De implementatie van de Woo is vertraagd. Uitgangspunt voor de Woo is dat wij maximaal aansluiten bij (verplichte) landelijke ontwikkelingen en voorzieningen, en dus niets of in ieder geval zo weinig mogelijk zelf ontwikkelen. Aangezien de landelijke overheid, na een lange periode van onduidelijkheid, heeft besloten de voorziening voor actieve publicatie anders te ontwikkelen is er simpelweg nog géén voorziening waar wij op kunnen aansluiten om actief te publiceren.

5.1.3- Plaats- en Tijdonafhankelijk Werken

Stand van zaken

In 2022 is prioriteit gegeven aan de doorontwikkeling van hybride werken. Hoe geven we hybride werken vorm binnen onze organisatie? Wat betekent het voor onze organisatie en onze inwoner? We hebben door middel van relatief kleine aanpassingen in het gebouwde de doorontwikkeling van hybride werken geoptimaliseerd. Ook is aandacht besteed aan trainingen die helpen onze medewerkers fit en adaptief te maken en houden binnen deze veranderingen die horen bij de doorontwikkeling van hybride werken.

Eind 2022 is begonnen aan het opstellen van een startnotitie voor het onderzoek naar de huisvesting. De startnotitie "toekomstbestendigheid gemeentehuis Oude IJsselstreek" zal begin 2023 af zijn.

5.1.4- Communicatie en Participatie

Stand van zaken

We zoeken met onze communicatie en participatie de verbinding met onze inwoners, ondernemers en partners. We werken vanuit de 8 hoofdlijnen vanuit onze communicatievisie. We werken aan de beeldvorming van onze gemeente. In 2022 is een merkconcept ontwikkeld: Oude IJsselstreek maakt sterk! Dit merkconcept voeren we in fases in op momenten dat het past en kan. Op actuele onderwerpen zoals de aanpak energiearmoede, arbeidsmarktcommunicatie, woningbouw, opvang vluchtelingen (o.a. uit Oekraïne), VANG beleid (incl. een afvalscheidingscampagne), zijn extra communicatieactiviteiten en communicatiemiddelen ingezet, om inwoners zo goed mogelijk te informeren en te betrekken.

In december 2021 heeft de gemeenteraad het participatiebeleid en de participatieverordening vastgesteld. In 2022 is een participatiecoach aangesteld, die aanjager is voor de uitvoering van het beleid. Er is intern aandacht voor meer bewustwording van de rol van participatie. Op projectniveau, waaronder verschillende woningbouwprojecten (zowel voor flexwoningen als voor uitbreidingslocaties), is invulling gegeven aan participatie zowel fysiek met bijeenkomsten en ontmoetingen als online via de community [oudeijsselstreek.nl](https://www.oudeijsselstreek.nl). Een jongerenraad en de kindergemeenteraad zijn gestart. Het online inwonerspanel 'Oude IJsselstreek spreekt' is bevraagd over afval en klimaat.

5.1.5 Formatie

Stand van zaken

Hogere kosten meer benodigde inhuur

In 2022 is structureel en incidenteel extra menskracht ingezet om uitvoering te geven aan impulsen, extra taken en het niet verder laten oplopen van de werkdruk (o.a. door ziektevervangings).

Door de schaarste op de arbeidsmarkt is dit niet voor alle (specialistische) expertises gelukt. Ondanks alle (communicatie) middelen die zijn ingezet voor een aantrekkelijke werving en presentatie van de gemeente. Omdat met reguliere werving geen geschikte kandidaten of helemaal geen kandidaten konden worden geworven, moesten we noodgedwongen gebruik maken van externe inhuur. Dat heeft hogere kosten met zich meegebracht.

Groei naar ontwikkelgemeente

In 2022 is een inhaalslag gepleegd op opleidings- en coaching trajecten. Dit was nodig omdat we tijdens de coronaperiode (bijna) geen mogelijkheden hadden tot opleiden. Maar ook omdat we verder willen investeren in mensen zowel in denk- en uitvoeringskracht. Voor zowel de nieuwe (beleids)ontwikkelingen als voor going concern en bedrijfsvoering. Dit is gedeeltelijk gelukt. We blijven hier de komende jaren op investeren.

Ondersteuning in processen

We werken met een ruime flexibele schil om redenen zoals geschetst. Door inzet van allerlei soorten middelen en instrumenten is de werkdruk niet gedaald. Sterker nog, deze is toegenomen. Dit heeft naast de reguliere taken, impulsen en projecten ook te maken met onvoorziene (wereld) problemen waar de gemeentelijke overheid in moet participeren. We zijn voortdurend bezig om de processen te stroomlijnen en te vereenvoudigen.

Ziekteverzuim en vitaliteit

Het ziekteverzuim is in 2022 toegenomen. Hiermee zitten we op hetzelfde cijfer als in 2019 voor de coronacrisis. Hierin zijn wij niet de enige gemeente. Regionaal zien we dit ook. Dit ondanks het voortdurend aandacht besteden aan het voorkomen en herkennen van ziekteverzuim en de vitaliteit van de medewerkers.

De belangrijkste reden is dat medewerkers die tijdens de coronaperiode thuis werkten zich minder snel ziekmelden. Dat effect is nu duidelijk verdwenen.

5.1.6- Covid

Stand van zaken

In 2021 heeft het college het Uitvoeringsplan Covid-19 vastgesteld. In 2022 zijn er aanvullende maatregelen vastgelegd voor het resterende bedrag, afgestemd op de vragen uit de samenleving op dat moment. Het Uitvoeringsplan en de aanvullende maatregelen omvatten in totaal ruim 30 maatregelen die eind 2023 grotendeels moeten zijn afgerond. Van alle maatregelen is een groot deel al in gang gezet of zelfs afgerond. Belangrijke maatregelen die in 2022 zijn uitgevoerd zijn bijvoorbeeld een extra bijdrage aan de ondernemersverenigingen, de inzet van een buurtsportcoach en sociaal werkers als verenigingscoaches en de steunmaatregelen voor verenigingen en stichtingen. In 2023 werken we toe naar afronding van de maatregelen.

De gemeente als maatschappelijk verantwoord ondernemer

Wat hebben we bereikt.

5.2.1- Inclusief werkgeverschap 2022

Stand van zaken

Wij zijn een diverse organisatie omdat iedereen met een eigen unieke achtergrond met andere gebruiken, gewoonten, behoeften en andere visie welkom is en zich prettig voelt bij ons. We laten niet alleen een goed voorbeeld zien maar dragen onze manier van denken en werken daar waar mogelijk ook actief uit. We hebben inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt in vaste dienst. Daarnaast hebben we een aantal mensen een tijdelijke opstap geboden, om door te kunnen groeien naar een vaste baan bij ons of elders. Als werkgever sluiten we aan bij de pilot 'maatschappelijke banen'.

Wat heeft het gekost in 2022?

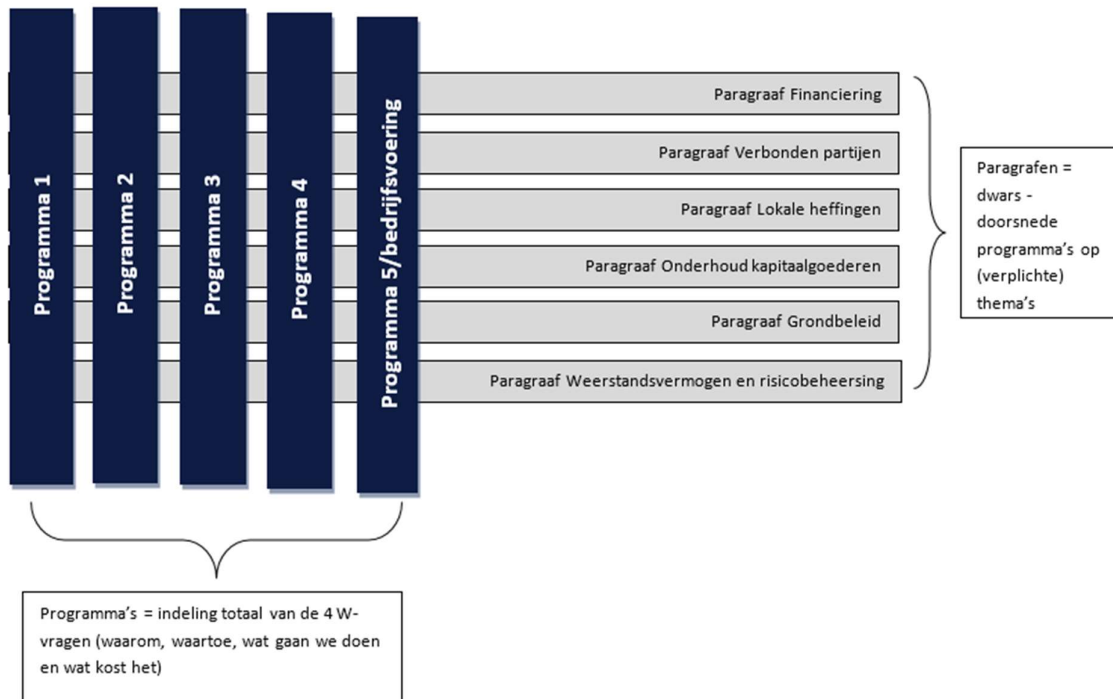
Overhead	Begroot voor wijziging 2022	Begroot na wijziging 2022	Rekening 2022	Afwijking (tov begroot na wijziging)
Baten	403	1.203	2.204	1.001
Lasten	14.832	18.023	16.099	(1.923)
Saldo	(14.429)	(16.820)	(13.896)	2.924

Algemene dekkingsmiddelen	Begroot voor wijziging 2022	Begroot na wijziging 2022	Rekening 2022	Afwijking (tov begroot na wijziging)
Baten	79.160	86.354	88.319	1.965
Lasten	49	49	-	(49)
Saldo	79.111	86.305	88.319	2.014

Bedragen x 1.000

Paragrafen

In de paragrafen geven we een dwarsdoorsnede van de begroting op een aantal onderwerpen door alle programma's heen. Dit betekent dat hier algemene beleidsregels worden geformuleerd die doorwerken in verschillende programma's. Het is dan ook mogelijk dat er doublures ontstaan met wat gemeld is in de programma's zelf. Bedrijfsvoering is verantwoord onder het hoofdstuk 'bedrijfsvoering'.

Paragraaf Financiering

Inleiding

De paragraaf financiering geeft inzicht in de financieringspositie en de beheersing van de risico's die aanwezig kunnen zijn bij het aantrekken en/of uitzetten (uitlenen) van middelen (geld). In deze paragraaf brengen we de kansen en risico's rond financiering in beeld.

Beleid

Bij het aantrekken en uitzetten van geld is het van belang dat slechts beperkt risico wordt genomen. De belangrijkste kaders hierover zijn opgenomen in de volgende beleidsdocumenten:

- Financiële verordening, artikel 212 (2016)
- Treasurystatuut (2017). Het treasurystatuut is bij besluit in 2017 vastgesteld door de raad. Het treasurystatuut is de vertaling van het door de gemeente gehanteerde treasurybeleid. In dit statuut zijn de doelstellingen, richtlijnen en limieten van het beleid vastgesteld. Doel van het treasurybeleid is enerzijds om op een verantwoorde wijze een zo goed (lees: hoog) mogelijk rendement te maken op belegde gelden. Anderzijds is het doel om op een verantwoorde wijze gelden aan te trekken tegen een zo aantrekkelijk (lees: laag) mogelijke rente. Kort gezegd levert een actief en gedegen treasurybeleid de gemeente juist geld op, respectievelijk bespaart het de gemeente geld.
- Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). Op de bepalingen in deze wet berust het treasurystatuut. Het uitgangspunt van de Wet Fido is het beheersen van risico's. Het doel is om doelmatig en doeltreffend om te gaan met de beschikbare financiële middelen.

Financiering

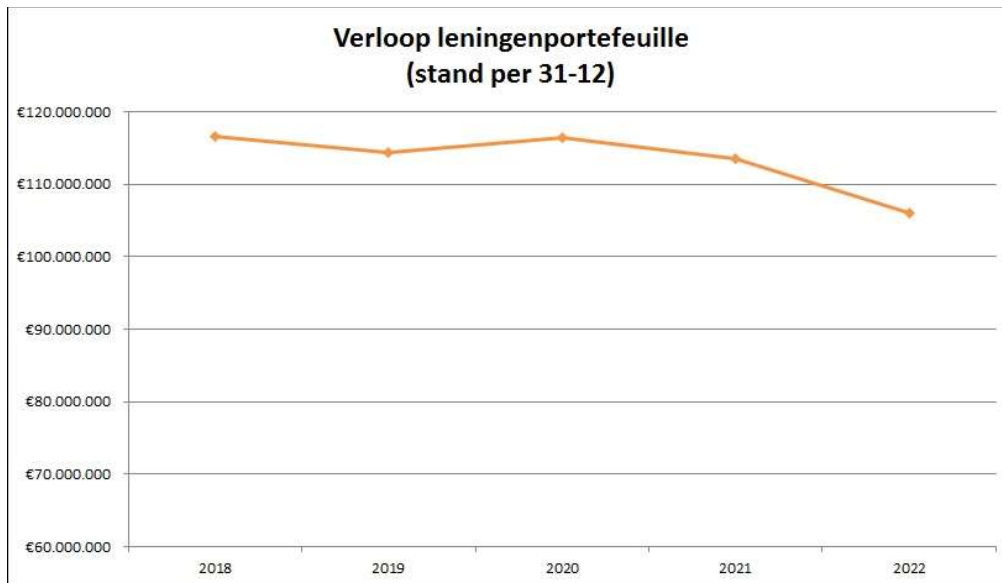
Financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte is het verschil tussen de boekwaarde van de investeringen en de vaste financieringsmiddelen. Deze zijn terug te vinden op de balans. Onder vaste financieringsmiddelen verstaan we de reserves en voorzieningen plus de vaste geldleningen. Hierbij houden we rekening met investeringen waartoe is besloten (nieuwe investeringen). Een eventueel financieringstekort wordt eerst opgevangen door het opnemen van het goedkope kasgeld (tot de kasgeldlimiet – zie onder kasgeldlimiet-). Voor het overige deel wordt een vaste geldlening aangetrokken. Dit jaar zijn de financieringsmiddelen minder dan de financieringsbehoefte. Omdat daarnaast ook de voorraden voorgefinancierd worden, is het restant opgevangen door kasgeld aan te trekken.

Financieringsbehoefte (x 1.000)	31-12-2022
Financieringsbehoefte	
Boekwaarde (im)materiële vaste activa	135.795
Boekwaarde financiële vaste activa	11.604
<i>Totaal financieringsbehoefte</i>	147.399
Financieringsmiddelen	
Reserves (inclusief jaarrekeningresultaat)	38.155
Voorzieningen	5.781

Vaste geldleningen *	106.078
Totaal financieringsmiddelen	150.015
Financieringsoverschot	2.615

De gemeente heeft behoefte aan externe financiering voor het herfinancieren van de huidige (aflopende) geldleningen, voor het bekostigen van investeringen, grondexploitaties en voor tijdelijke liquiditeitsbehoeften van de exploitatie uitgaven.

Leningenportefeuille (x 1.000)		2022
Stand leningen per 1 januari		113.565
Reguliere aflossingen		17.487
Nieuwe leningen*		10.000
Stand leningen per 31 december		106.078

* Er is dit jaar 1 vaste geldlening aangetrokken van € 10 miljoen op 2 mei.

Renteschema

In onderstaand overzicht presenteren wij het rente schema van het 2022.

De totaal verschuldigde rente over onze langlopende leningen en het kort geld, minus de rente die wij ontvangen vanuit de bouwgronden in exploitatie, worden middels de kapitaallasten uiteindelijk verdeeld over de diverse taakvelden.

Renteschema		2022
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering		1.827.636
b. De externe rentebaten over de korte en lange financiering		0
Saldo externe rentelasten en rente baten		1.827.636
c1. Doorberekende rente aan de grondexploitatie	-106.375	
c2. Doorberekende rente van projectfinanciering aan taakvelden	0	
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen	0	
Aan de taakvelden toe te rekenen externe rente		-106.375
d1. Rente over eigen vermogen	0	
d2. Rente over voorzieningen	0	
Aan taakvelden toe te rekenen interne rente		0
Totaal aan taakvelden toegerekende rente		1.721.261
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		1.721.261
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury		0

Activa

We kennen financiële en (im) materiële vaste activa. De meeste investeringen vinden plaats onder de materiële vaste activa. Deze investeringen bestaan uit investeringen met maatschappelijk nut en investeringen met economisch nut. Investerings die kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. Investerings met maatschappelijk nut hebben geen mogelijkheid tot het verwerven van inkomsten, zoals wegen en bruggen.

Op het moment dat een investering wordt gedaan, worden de kapitaallasten berekend en meegenomen in de exploitatie. De kapitaallasten bestaan uit rente en afschrijving. Als de investering helemaal is afgeschreven (bijvoorbeeld na 10 jaar), vallen de afschrijvingslasten vrij. Elk jaar hebben we daardoor zogenaamde 'vrijval' in de afschrijving. Dit is in feite de ruimte voor nieuwe investeringen, uitgaande van een vast bedrag per jaar voor kapitaallasten.

Grote projecten en/of investeringen

Dit jaar zijn er ook weer diverse projecten uitgevoerd of gestart met de voorbereiding: Zie overzicht investeringen boven de € 10.000 in de jaarrekening onder 4.1 Vaste activa.

Risicobeheer

Wij zijn als gemeente voor onze uitgaven afhankelijk van externe financiering. De gemeente leent alleen geld voor de uitvoering van gemeentelijke taken binnen de kaders van de Wet Fido en het treasury statuut. Er is sprake van totaal financiering; de gemeente trekt geen financiering aan voor specifieke projecten. Totaal financiering houdt in dat de gemeente alle uitgaven samen financiert. Deze wijze van financiering leidt tot eenvoud en efficiency. De gemeente gebruikt bij de financiering geen ingewikkelde financiële producten, zoals derivaten.

In de Wet Fido zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld (kasgeldlimiet) en het renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm).

Kasgeldlimiet

Om het risico van kortlopende financiering te beperken is in de Wet Fido de kasgeldlimiet vastgesteld. De kasgeldlimiet is een vastgesteld percentage berekend over de lastenkant van de begroting. De kasgeldlimiet bedraagt 8,5 % van het begrotingstotaal. We sluiten een langlopende lening af zodra de hoogte van de kortgeldleningen de kasgeldlimiet met een derde opeenvolgend kwartaal overschrijdt. Wij benutten de kasgeldlimiet zo maximaal mogelijk, aangezien de rente voor kortlopende leningen momenteel zeer laag is. In 2021 was het rentepercentage voor het kortgeld het gehele jaar negatief, waardoor we rente hebben ontvangen.

Kasgeldlimiet (x 1.000)	2022
Begrotingstotaal per 1 januari 2022	109.251
Vastgesteld percentage	8,5%
Kasgeldlimiet	9.286
Gemiddeld opgenomen kortlopende leningen	800
Ruimte (+)	8.486

Renterisiconorm

Op grond van de Wet Fido is voor gemeenten de zogenaamde renterisiconorm ingesteld. Doel hiervan is dat gemeenten hun leningenportefeuille zodanig spreiden, dat de renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid ingeval van herfinanciering en renteherziening van geldleningen. De renterisiconorm geeft een aanwijzing voor de gevoeligheid van de gemeente voor veranderingen in de rente.

De renterisiconorm is gesteld op 20% van het begrotingstotaal per 1 januari. Daar wordt het berekende renterisico op de vaste schuld tegen af gezet. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overtreffen. Navolgend schema laat de berekening over 2021 zien.

Renterisiconorm (x 1.000)	2022
Renterisiconorm	
Lasten begroting	109.251
Percentage risiconorm	20%
Totaal renterisiconorm	21.850
Aflossingen en renteherzieningen	
Reguliere aflossingen geldleningen	17.487
Geldleningen met renteherziening	0
<i>Totaal aflossingen en renteherzieningen</i>	17.487
Ruimte (+)	4.363

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn partijen waar de gemeente een bestuurlijke relatie mee heeft en waarin we een financieel belang hebben. We hebben een zetel in het bestuur (vertegenwoordiging) of we hebben vanwege eigendom van aandelen stemrecht in de aandeelhoudersvergadering. Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die in geval van een faillissement achterblijven.

Beleid

Het BBV schrijft voor om van de verbonden partijen een samenvattend overzicht te geven en onderscheid te maken in gemeenschappelijke regelingen, stichtingen/verenigingen en coöperaties/vennootschappen. Conform onze financiële verordening (verordening op grond van artikel 212 gemeentewet), lichten we de verbonden partijen op hoofdlijnen toe in deze paragraaf. Het gaat hierbij om partijen met aanmerkelijk financieel belang (dit zijn partijen waar we minimaal € 50.000 per jaar aan bijdragen). Per verbonden partij zijn de doelstellingen, activiteiten, ontwikkelingen en risico's benoemd. De paragraaf sluit af met het financieel overzicht.

De wijze waarop de verbonden partijen bijdragen aan het realiseren van onze maatschappelijke opgaven is in de programma's van deze begroting inzichtelijk gemaakt.

Erfgoed Centrum Achterhoek Liemers (Doetinchem)			
Relatie met de programma's	1. De gemeente waar het goed wonen is.		
Doelstelling	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van alle wettelijke archieftaken voor de acht gemeenten in de Achterhoek. • Uitvoeren van de zogenoemde "Staring-taken" (diensten op het gebied van behoud van en onderzoek naar streekcultuur en -historie). Voor 15 gemeenten in Achterhoek en Liemers. 		
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Het beheren, toegankelijk maken en beschikbaar stellen van archiefbewaarplaatsen van de deelnemende overheidslichamen conform de Archiefwet. • Het toezicht door de streekarchivaris op het beheer van de niet naar de centrale archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden van de (8) gemeenten in de Achterhoek. • Het in stand houden en bevorderen van het cultureel erfgoed in het gebied van de Achterhoek en de Liemers in de ruimste zin van het woord. 		
Deelnemende partijen	<table border="0"> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • Aalten • Berkelland • Bronckhorst • Doetinchem </td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • Montferland • Oost Gelre • Oude IJsselstreek • Winterswijk </td> </tr> </table>	<ul style="list-style-type: none"> • Aalten • Berkelland • Bronckhorst • Doetinchem 	<ul style="list-style-type: none"> • Montferland • Oost Gelre • Oude IJsselstreek • Winterswijk
<ul style="list-style-type: none"> • Aalten • Berkelland • Bronckhorst • Doetinchem 	<ul style="list-style-type: none"> • Montferland • Oost Gelre • Oude IJsselstreek • Winterswijk 		
Bestuurlijk belang	De burgemeester neemt namens Oude IJsselstreek zitting in het Algemeen Bestuur.		

Ontwikkelingen	Het ECAL richt zich de komende jaren vooral op het in goede, geordende en toegankelijke staat brengen en houden van archieven. Hierbij hoort ook het digitaliseren van de archieven en collecties. Voor 2019-2022 is een bijdrage per jaar vastgesteld voor vier jaar.
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	Geen.

GGD Noord- en Oost Gelderland (Warnsveld)	
Relatie met de programma's	Programma 2. Een leefbare gemeente
Doelstelling	De Gemeentelijke Gezondheids Dienst Noord- en Oost-Gelderland (GGD NOG) is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten. Vanuit het missiestatement 'een gezond houvast' bewaakt, beschermt en bevordert de GGD NOG de gezondheid van inwoners in de regio Noord en Oost-Gelderland.
Activiteiten	<p>De GGD NOG geeft met zijn werkzaamheden invulling aan de verantwoordelijkheid van gemeenten voor de publieke gezondheid van haar inwoners. Daarnaast voert de GGD NOG ook een aantal wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid (Wpg) uit.</p> <p>De basistaken van de GGD NOG zijn onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jeugdgezondheid (4-18 jaar) • Infectieziektebestrijding • Vaccinaties • Medische milieukunde • Technische hygiënezorg • Maatschappelijke zorg • Beleidsadvisering • Epidemiologie • Gezondheidsbevordering • Bevolkingsonderzoeken • Forensische zorg <p>Bovenstaande basisdienstverlening is voor alle deelnemende gemeenten gelijk op basis van een financiële bijdrage per inwoner.</p> <p>De GGD NOG voert daarnaast ook nog aanvullende dienstverlening tegen betaling uit: de plustaken. Een overzicht van alle plustaken staat hier.</p>
	De GGD NOG heeft als werkgebied de regio's Achterhoek, Midden-IJssel/Oost-Veluwe en Noord-Veluwe. De onderstaande 22 gemeenten nemen deel aan de GGD NOG:

Deelnemende partijen	<ul style="list-style-type: none"> • Aalten • Apeldoorn • Berkelland • Bronckhorst • Brummen • Doetinchem • Elburg 	<ul style="list-style-type: none"> • Epe • Ermelo • Harderwijk • Heerde • Lochem • Montferland • Nunspeet 	<ul style="list-style-type: none"> • Oldebroek • Oost Gelre • Oude IJsselstreek • Putten • Voorst • Winterswijk • Zutphen
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder Volksgezondheid (wethouder H.W. Ankersmit) is lid van het Algemeen Bestuur.		
Ontwikkelingen	<p>Het Algemeen Bestuur heeft een Bestuursagenda voor de periode 2019 – 2023 vastgesteld. Hierin staan de belangrijkste uitgangspunten en prioriteiten voor de GGD in de jaren 2019-2023. De GGD NOG werkt volgens de benadering van 'positieve gezondheid'.</p> <p>In de Bestuursagenda 2019 – 2023 'NOG Gezonder' staan vier prioriteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NOG gezondere jeugd • NOG gezondere leefomgeving • NOG gezonder oud worden • NOG gezondere leefstijl <p>Voor alle vier de bovenstaande prioriteiten geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De GGD NOG sluit aan bij de landelijke ontwikkelingen en bij het gezondheidsbeleid van de gemeenten. • GGD NOG en gemeenten investeren samen in preventie en gezondheidsbevordering om gezondheidswinst te behalen. Daarbij is er specifiek aandacht voor het verkleinen van gezondheidsverschillen en het bevorderen van een gezonde leefstijl. • De GGD NOG besteedt specifieke aandacht aan het bereiken van kwetsbare groepen (mensen met een lage sociaaleconomische status, in armoede, laaggeletterdheid, nieuwkomers en psychisch kwetsbare mensen). • De GGD NOG zoekt innovatieve strategieën om het bereik en de effecten van gezondheidsprogramma's verder te vergroten. <p>Meer informatie is te vinden in de Bestuursagenda 'NOG Gezonder 2019 – 2023'.</p> <p>De GGD NOG werkt de prioriteiten uit de Bestuursagenda jaarlijks verder uit in een Programmabegroting. De Programmabegroting bestaat uit vijf onderdelen: Jeugdgezondheid, Algemene Gezondheidszorg, Kennis en Expertise, Organisatieprojecten en Overhead.</p> <p>GGD NOG Robuust</p> <p>Tenslotte werkt de GGD NOG aan de uitvoering van het plan van aanpak GGD NOG Robuust. Dit is de werktitel voor het aanpakken van een aantal aandachtspunten om de kwetsbaarheden in de organisatie te verminderen. Met GGD NOG Robuust gaat de GGD NOG beter inspelen op de vraag van gemeenten, onder andere op Medische Milieukunde, en maakt de GGD NOG vanuit partnerschap afspraken met gemeenten over de uitvoering van specifieke taken. Daarnaast vindt er versterking van de organisatie plaats in dataveiligheid, bedrijfsvoering en communicatie. Tenslotte maakt de GGD NOG meer werk van het werven en binden van goede medewerkers aan de organisatie.</p>		
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	Het Algemeen Bestuur heeft de onderstaande risico's als belangrijkste risico's voor het risicomanagement vastgesteld:		

	<ul style="list-style-type: none"> • Inhoudelijke risico's en risico's in de opbrengsten; • Risico's door personele omstandigheden; • Risico's in de bedrijfsvoering; <p>Bovenstaande risico's zijn gekwantificeerd om het weerstandsvermogen te bepalen. Het weerstandsvermogen was de afgelopen jaren met een percentage van vrijwel 100% op orde.</p>
--	---

Omgevingsdienst Achterhoek (Hengelo Gld.)			
Relatie met de programma's	4. De dienstverlenende gemeente		
Doelstelling	Het uitvoeren van omgevingsrecht conform de landelijke kwaliteitscriteria.		
Activiteiten	Vergunningverlening en handhaving op het gebied van milieuwetgeving en aanverwante specialismen.		
Deelnemende partijen	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Aalten • Gemeente Berkelland • Gemeente Bronkhorst • Gemeente Doetinchem 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Lochem • Gemeente Montferland • Gemeente Oost Gelre • Gemeente Oude IJsselstreek 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Winterswijk • Gemeente Zutphen • Provincie Gelderland
Bestuurlijk belang	Wethouder Hiddinga neemt namens de gemeente deel aan het Algemeen Bestuur.		
Ontwikkelingen	In 2017 is gestart met output financiering. Voor de producten wordt gebruikt gemaakt van het door de ODA gemaakte productenboek. De komende tijd zal met de ODA samengewerkt worden aan de implementatie van de Omgevingswet. De ODA voert voor de gemeenten ook de energie controles bij bedrijven uit. Hierbij is het uitgangspunt om de voordelen aan de bedrijven te laten zien en hierbij ook een milieu voordeel te behalen.		
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	De Omgevingsdienst Achterhoek is een uitvoeringsorganisatie die - met de Gelderse Maat als uitgangspunt - conform wet- en regelgeving uitvoering geeft aan vergunningverlening, toezicht en handhaving (de zgn. VTH-taken). Formeel blijven de deelnemende organisaties hiervoor verantwoordelijk. Voor zover er sprake is van zelfstandige beleidsvoornemens hebben die hoofdzakelijk betrekking op het niveau van bedrijfsvoering.		

Regio Achterhoek (Doetinchem)	
Relatie met de programma's	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeente waar het goed wonen is 2. Een leefbare gemeente 3. De werkende gemeente 4. De dienstverlenende gemeente
Doelstelling	GR Regio Achterhoek zet zich in voor een krachtige regio die snel en besluitvaardig samenwerkt om de Achterhoek economisch sterk te houden. Overheid, Ondernemers en

	Maatschappelijke organisaties werken hiervoor samen. De inhoudelijke basis voor de samenwerking is de Achterhoek Visie 2030, opvolger van het Strategiedocument Agenda2020.	
Activiteiten	<p>De Achterhoek Raad heeft de Achterhoek Visie 2030 vastgesteld. Op basis van deze visie bepaalt de Achterhoek Board samen met de Achterhoek Thematafels de inhoudelijke activiteiten, die worden beschreven in de jaarplannen. De Achterhoek Raad ziet toe op de voortgang. De uitvoering van deze inhoudelijke activiteiten gebeurt aan de volgende zes Thematafels:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Smart werken en Innovatie • Onderwijs en Arbeidsmarkt • Wonen en Vastgoed • Mobiliteit en Bereikbaarheid • Circulaire energie en Energietransitie • De Gezondste Regio <p>De GR Regio Achterhoek blijft bestaan naast de nieuwe structuur en voert de volgende taken uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voert de regie op de algehele samenwerking • Faciliteert het opstellen en uitvoeren van de Achterhoek Visie 2030, de jaarplannen en bijbehorende investeringsagenda • Adviseert Board en Raad over de lobby en subsidies en levert hiervoor ook de capaciteit 	
Deelnemende partijen	<ul style="list-style-type: none"> • Aalten • Berkelland • Bronckhorst • Doetinchem 	<ul style="list-style-type: none"> • Oost Gelre • Oude IJsselstreek • Winterswijk
Bestuurlijk belang	Burgemeester Van Dijk heeft zitting in het Dagelijks en Algemeen Bestuur. Daarnaast zijn we bestuurlijk vertegenwoordigd aan alle zes Thematafels.	
Ontwikkelingen	<p>Er zijn veel nieuwe ontwikkelingen, inzichten en cijfers waardoor de Achterhoek Visie2030 toe was aan een herijking. De Achterhoek presenteert zich als de eerste SDG-regio van Nederland en heeft in de herijkte visie de duurzame ontwikkelingsdoelen opgenomen. De herijkte visie is op 26 september 2022 unaniem aangenomen door de Achterhoek Raad.</p> <p>Wegens de nationale en provinciale opgaven voor het landelijk gebied en omdat de huidige samenwerkingsstructuur van thematafels daar niet voldoende op aansluit heeft Regio Achterhoek besloten om al dan niet tijdelijk twee extra bestuurlijke gremia aan de samenwerking toe te voegen, namelijk de Stuurgroep Ruimtelijk perspectief en het Bestuurlijk overleg Gelders Programma Landelijk Gebied. De gemeente is in beide overleggen bestuurlijk vertegenwoordigd.</p>	
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	Geen	

Stadsbank Oost Nederland (Enschede)			
Relatie met de programma's	2. Een leefbare gemeente (sociaal domein)		
Doelstelling	<p>Op zowel maatschappelijk als zakelijk verantwoorde wijze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • voorzien in de behoefte aan sociaal geldelijk krediet; • regelen van schulden van personen in financiële moeilijkheden conform de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;. • voorzien in budgetbeheer; • voorzien in bewindvoering; 		
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • kredietverlening • budgetbeheer • bewindvoering • schuldhulpverlening • verzorgen van aanvragen wet schuldsanering natuurlijke personen 		
Deelnemende partijen	<ul style="list-style-type: none"> • Aalten • Almelo • Berkelland • Borne • Bronckhorst • Dinkelland • Enschede • Haaksbergen 	<ul style="list-style-type: none"> • Hellendoorn • Hengelo (O) • Hof van Twente • Lochem • Losser • Montferland • Oldenzaal • Oost Gelre 	<ul style="list-style-type: none"> • Oude IJsselstreek • Rijssen-Holten • Tubbergen • Twenterand • Wierden • Winterswijk
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouder sociale zaken is vanuit het college lid van het Algemeen Bestuur, een lid van het college is plaatsvervangend lid.		
Ontwikkelingen	<p>De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is ingegaan per 1 juli 2012. In algemene zin zien we een verslechterende financiële positie voor een deel van onze inwoners. Er wordt steeds vaker gebruik gemaakt van financiële ondersteuning om (dreigende) schulden op te lossen.</p> <p>Sinds 2018 voeren we de intake voor de dienstverlening van de Stadsbank uit in eigen beheer. De Stadsbank is actief met de gemeenten in gesprek om de dienstverlening beter in te richten en aan te sluiten bij de behoeften van de gemeenten.</p> <p>In november heeft het college ingestemd met de Klantreis 2023. In deze klantreis staan vernieuwde werkafspraken tussen de Stadsbank Oost Nederland en de gemeente Oude IJsselstreek. Belangrijke wijziging is dat de Stadsbank meer op locatie zal zijn, zowel op locatie bij Stoer als bij de gemeente. Doelstelling hierbij zal zijn dat de afstand wordt verkleind en processen zijn versneld. Dit zijn doelstellingen waar de gemeente veel waarde aan hecht, voor de inwoner en voor het proces.</p>		
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	De in gang gezette registratie en verantwoording van de geldstroom vormt een vast onderdeel van bestuurlijke rapportages vanuit het sociaal domein.		

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland(Zutphen)			
Relatie met de programma's	4. De dienstverlenende gemeente		
Doelstelling	Het gemeenschappelijk en op regionaal niveau uitvoeren van veiligheidsbeleid, specifiek gericht op brandweertaken, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en multidisciplinaire samenwerking, zowel preventief als repressief.		
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; • adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crisis in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen als ook in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald; • adviseren van het college van burgemeester en wethouders over: <ul style="list-style-type: none"> ○ het voorkomen, beperken en bestrijden van brand; ○ het beperken van brandgevaar; ○ het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt; ○ het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand; ○ voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; ○ instellen en in stand houden van een brandweer; ○ instellen en in stand houden van een GHOR; ○ voorzien in de meldkamerfunctie; ○ aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; ○ inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de eerder genoemde taken. 		
Deelnemende partijen	<ul style="list-style-type: none"> • Aalten • Apeldoorn • Berkelland • Bronkhorst • Brummen • Doetinchem • Elburg • Epe 	<ul style="list-style-type: none"> • Ermelo • Harderwijk • Hattem • Heerde • Lochem • Montferland • Nunspeet • Oldebroek 	<ul style="list-style-type: none"> • Oost Gelre • Oude IJsselstreek • Putten • Voorst • Winterswijk • Zutphen
Bestuurlijk belang	De burgemeester heeft de gemeente vertegenwoordigt in het algemeen bestuur.		
Ontwikkelingen			
Risico's en getroffen beheersmaatregelen			

Stichting Achterhoek Toerisme(Borculo)	
Relatie met de programma's	3. De werkende gemeente
Doelstelling	Gemeenten en bedrijfsleven willen de vrijetijdssector ontwikkelen tot een grotere economische drager in de Achterhoek. Door middel van vernieuwende marketing en fysieke producten meer bezoekers te genereren die langer in de Achterhoek willen verblijven, meer willen besteden en een herhalingsbezoek plannen. Daarnaast draagt STAT zorg voor een goede infrastructuur qua routes ed.
Activiteiten	Ondersteuning voor de leden voor allerlei toeristische activiteiten. Daarnaast overkoepelend orgaan en sparring partner voor de gemeenten in de Achterhoek op het gebied van toerisme en recreatie.
Deelnemende partijen	<ul style="list-style-type: none"> • Aalten • Berkelland • Bronkhorst • Doetinchem • Lochem • Montferland <ul style="list-style-type: none"> • Oost Gelre • Oude IJsselstreek • Winterswijk • Zutphen • Doesburg
Bestuurlijk belang	De acht Achterhoekse gemeenten plus Lochem nemen deel in het bestuur. Door formeel een besluit te nemen tot deelneming in de stichting werd een correcte juridische procedure gevolgd, waardoor gemeentelijke vertegenwoordigers niet meer op persoonlijke titel deelnemen.
Ontwikkelingen	In de visie van STAT over de huidige periode staat vermeld dat STAT zich bezighoudt met doorontwikkeling van regiomarketing, versterking van de route infrastructuur, het opzetten kennisontwikkelingstraject en grip op Gastheerschap en informatievoorziening in de regio.
Risico's en getroffen beheersmaatregelen	<p>Risicovol voor de gemeente is dat ze de ondersteuning van Stichting Achterhoek Toerisme (STAT) op toeristisch gebied mist wanneer deze uit beeld verdwijnt. Met STAT worden meerjarige contracten afgesloten die voor de gemeente een risico betekenen wanneer STAT ophoudt te bestaan. De stichting is afhankelijk van de bijdrage van gemeenten voor de uitvoering van hun activiteiten. Mochten deze inkomsten teruglopen, door bijv. een steeds meer terugtrekkende overheid die meer aan de markt overlaat, of door een slechte financiële situatie bij gemeenten, dan loopt de stichting het risico om haar taken voor de gemeenten niet meer te kunnen uitvoeren. Ook spelen de politieke agenda's van de verschillende gemeenten hierbij een rol. STAT moet van toegevoegde waarde blijven voor de gemeenten.</p> <p>De gemeente OIJ huurt bij STAT een regio coördinator in die ingezet wordt voor toeristische productontwikkeling en lokale promotie en marketing. De regio coördinator ondersteunt daarbij tevens de nieuwe toeristische organisatie in OIJ. Mocht STAT dit niet meer kunnen doen, dan heeft dit gevolgen voor deze inhuurstructuur en voor de toeristische organisatie in Oude IJsselstreek.</p>

BNG Bank (Den Haag)	
Primair doel	Bankier van en voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang.
Activiteiten	De strategische doelstelling van de bank is het behoud van substantiële marktaandelen in Nederlandse publieke en semipublieke domein en het behalen van een redelijk dividend voor de aandeelhouders.
Deelnemende partijen	De Staat is houder van 50% procent van de aandelen, de andere 50% is verdeeld onder gemeenten, provincies en hoogheemraadschap.
Financieel	Wij bezitten 161.460 aandelen. In deze jaarrekening 2022 wordt een dividend opbrengst verantwoord van € 368.129. Deze begrotingsperiode 2023-2026 begroten we € 350.000 per jaar.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, de portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt onze gemeente.
Risico's	Financieel risico bij eventuele liquidatie is het verlies van maximaal de nominale waarde van onze aandelen en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting. De kans hierop schatten wij in op nihil.
Alliander N.V. (Arnhem)	
Primair doel	Netwerkbedrijf dat verantwoordelijk is voor een groot deel van de energieleidingen in Nederland.
Activiteiten	Kernactiviteit is het aansluiten van klanten op de energienetwerken en het distribueren van gas en elektriciteit.
Deelnemende partijen	Provincie Gelderland en Noord Holland, Falcon BV en de gemeente Amsterdam bezitten 75% van de aandelen. De overige 25% is verdeeld over diverse gemeenten.
Financieel	Wij bezitten 580.414 aandelen. In deze jaarrekening 2022 wordt een dividend verantwoord van € 364.045. De begrotingsperiode 2023-2026 begroten we € 350.000 per jaar.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, de portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt onze gemeente.
Risico's	Financieel risico bij eventuele liquidatie is het verlies van maximaal de nominale waarde van onze aandelen en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting. De kans hierop schatten wij in op nihil.

Vitens (Utrecht)	
Primair doel	Drinkwaterbedrijf dat drinkwater levert aan 5,6 miljoen klanten.
Activiteiten	Verantwoordelijk voor een gezonde en duurzame samenleving met zorg voor de bescherming van natuur en milieu.
Deelnemende partijen	De aandeelhouders bestaan uit provincies en gemeenten.
Financieel	Wij bezitten 40.057 aandelen. In 2022 wordt geen dividend uitgekeerd over 2021. We begroten voor 2023-2026 ook geen dividend.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, de portefeuillehouder Financiën vertegenwoordigt onze gemeente.
Risico's	Financieel risico bij eventuele liquidatie is het verlies van maximaal de nominale waarde van onze aandelen en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting. De kans hierop schatten wij in op nihil.
STOER B.V.	
Primair doel	STOER B.V. is per 1 januari 2021 opgericht door de gemeente Oude IJsselstreek als het participatiebedrijf van de gemeente; een bijzonder bedrijf dat tot in de diepste vezels opereert vanuit de visie op de uitvoering van de Participatiewet 'Transformatie in de kijk op werk'.
Activiteiten	STOER geeft namens de gemeente Oude IJsselstreek uitvoering aan een aantal activiteiten die behoren tot de werkzaamheden op grond van de Participatiewet. Loopbaanbegeleiding vormt de basis van de dienstverlening van STOER
Deelnemende partijen	Gemeente is houder van 100% van de aandelen
Financieel	Gemeente is houder van 100% van de aandelen, De gemeente voert de financiële administratie voor STOER. De kosten die STOER maakt worden hierin separaat geadministreerd en aan STOER doorbelast. Voor de werkzaamheden die STOER uitvoert ontvangt zij jaarlijks een vergoeding van de gemeente, gelijk aan de werkelijke kosten. Deze werkwijze leidt ertoe dat de totale baten en lasten van STOER tevens in de gemeentelijke begroting zijn opgenomen. Een verzoek tot het aanmerken van een fiscale eenheid voor de BTW tussen de gemeente en STOER is nog in behandeling bij de Belastingdienst. Het bij oprichting geplaatste kapitaal bedraagt € 10.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder; de burgemeester is vertegenwoordiger van de gemeente.
Risico's	Financieel risico bij eventuele liquidatie is het verlies van maximaal de nominale waarde van onze aandelen. De kans hierop schatten wij in op nihil.

Financieel overzicht

Verbonden partij (x € 1.000)	Bijdrage 2022	Bijdrage 2022	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
	primitief	na wijziging	1-1- 2022	31-12- 2022	1-1- 2022	31-12- 2022	
Regio Achterhoek	264	265	6.726	7.150	20.136	15.408	124
GGD Noord- en Oost Gelderland	670	688	2.912	2.656	9.902	8.181	-487
VNOG	2.119	2.093	15.524	17.183	38.214	35.715	2.360
ODA	639	919	416	0	1.656	2.744	-384
Stadsbank ON	300	342	971	1.349	14.534	15.199	366
Erfgoedcentrum Ecal	166	163	193	106	662	600	-87
Stichting Achterhoek Toerisme	64	64	0	0	1.859	1.874	0
Totaal	4.222	4.534	26.742	28.444	86.963	79.721	1.892

Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is bestemd (rioolheffing, afvalstoffenheffing) als heffingen waarvan de besteding niet van tevoren is bestemd (onroerende-zaakbelasting en toeristenbelasting). Uit het overzicht "algemene dekkingsmiddelen" blijkt overigens van welke omvang het budgettaire belang is van met name de niet-bestemde heffingen. Dat inzicht, gekoppeld aan het inzicht over omvang, werking en reikwijdte van de lokale heffingen is van belang, omdat de budgettaire positie van de gemeente mede wordt bepaald door de wijze waarop het lokale belastinginstrument wordt gehanteerd.

Beleid

Het beleid ten aanzien van de lokale belastingen is opgenomen in de door de raad vastgestelde verordeningen. Om een goed overzicht te behouden in de actuele stand van zaken, stellen we jaarlijks een nieuwe verordening vast.

De gemeente Oude IJsselstreek kent de volgende gemeentelijke belastingen en heffingen:

Belasting/ heffing	Omschrijving
Marktgeden	Geheven voor innemen standplaatsen op warenmarkt Silvolde, Terborg, Ulft, Gendringen en Varsseveld.
Precariobelasting	Geheven voor het verlenen van een standplaats op gemeentegrond
Lijkbezorgingrechten	Geheven voor gebruik algemene begraafplaatsen Varsseveld en Terborg. Eventuele overschotten of tekorten worden conform besluit verrekend met de reserve.
Leges	Deze betreffen diverse gemeentelijke leges (bouwvergunning, uittreksels etc.)
Toeristenbelasting	Belastingheffing van personen die niet in de gemeentelijke bevolkings-administratie zijn opgenomen, maar die tegen betaling/vergoeding wel verblijf houden door overnachtingen in bijv. hotels, pensions, vakantieonderkomens, mobiele kampeermiddelen.
OZB niet - woningen	Wordt geheven van zowel eigenaren als gebruikers van niet-woningen.
Woonlasten	Dit zijn de onroerende-zaakbelastingen zakelijk recht woningen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing tezamen. De opbrengsten OZB-woningen is conform besluit met 3% gestegen. Voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt een kostendekkend tarief gehanteerd.
Reinigingsrechten	Reinigingsrecht voor bedrijven en instellingen die geringe (passend in de normale containers) hoeveelheden afval aanbieden en de gemeente hebben verzocht afval tijdens normale inzamelingsactiviteiten mee te willen nemen.
Precariorechten	Geheven voor het gebruik maken van een met vergunning verleende standplaats op voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond.
Reclamebelasting	Deze belasting is vanaf 2017 ingevoerd voor het centrum van Varsseveld en vanaf 2019 en 2020 ook voor bedrijventerrein Akkermansweide in Terborg, centrum Terborg en kerngebied Ulft voor openbare aankondigingen. Wij innen deze belasting in feite als tussenpersoon. De inkomsten worden verrekend met door de gemeente gemaakte kosten. Het restant wordt rechtstreeks doorbetaald aan de desbetreffende ondernemersfonds. Per saldo is dit dus budgettair neutraal.

Tarieven

Tarieven diverse heffingen	2021	2022
Onroerende-zaakbelastingen		
Eigenaren van woningen, in % van de waarde	0,15635%	0,13552%
Gebruikers van niet-woningen, in % van de waarde	0,15735%	0,15134%
Eigenaren van niet-woningen, in % van de waarde	0,19460%	0,17863%
Afvalstoffenheffing		
Meerpersoonshuishoudens met kleine grijze- of verzamelcontainer	195,00	219,48
Meerpersoonshuishoudens met grote grijze- of verzamelcontainer	285,00	315,48
Eénpersoonshuishoudens met kleine grijze- of verzamelcontainer	145,90	164,04
Eénpersoonshuishoudens met grote grijze- of verzamelcontainer	235,80	260,04
Extra grote grijze container	285,00	315,48
Reinigingsrechten		
Standaard containerset met kleine grijze container	174,00	179,28
Standaard containerset met een grote grijze container	231,00	237,96
Rioolheffing		
Per aansluiting	231,00	231,00
Toeristenbelasting		
Per overnachting	1,33	1,37
Precariorechten		
Dagtarief	13,85	13,85
Jaartarief	571,80	571,80

Opbrengsten

Opbrengsten belastingen/ heffingen (x 1.000)	Werkelijk 2021	Begroot voor wijziging 2022	Begroot na wijziging 2022	Werkelijk 2022
OZB woningen	6.242	6.197	6.197	6.166
OZB niet-woningen	2.668	2.635	2.609	2.622
Afvalstoffenheffing	3.102	3.547	3.547	3.552
Rioolheffing woningen	3.932	3.910	3.910	3.948
Rioolrecht bedrijven	220	220	220	220
Leges	1.235	724	781	1.161
Lijkbezorgingrechten	129	125	125	187
Marktgeden	20	20	20	21
Reinigingsrechten	30	35	35	30
Toeristenbelasting	144	160	160	164
Precariobelasting	5	6	6	11
Reclamebelasting	69	51	150	153
Totaal	17.796	17.630	17.760	18.235

Lasten- en batenoverzicht van de kostendeekkende tarieven

Afvalstoffenheffing + reinigingsrecht			Lijkbezorgingsrechten		
Kosten Afval	3.322		Kosten begraafplaatsen	54	
Opbrengsten afval excl. heffingen		753	Opbrengsten begraafplaatsen		1
Reinigingsrechten		30	Netto kosten Begraafplaatsen		54
Netto kosten Afval		2.539	Salaris + overhead	120	
Salaris + overhead	468		Kapitaallasten	7	
BTW	425		Onttrekking reserve	6	
Rente	27		Totale kosten		187
Resultaat tbv reserve afval	94				
Totale kosten		3.553	Opbrengst heffingen		187
Opbrengst heffingen		3.553	Dekking		100%
Dekking		100%			

Rioolheffing		
Kosten Riolering	3.033	
Opbrengsten Riolering excl. heffingen		12
Rioolheffing bij bedrijven		220
Netto kosten Riolering		2.801
Salaris + overhead	520	
BTW	475	
Rente	521	
Onttrekking bufferfonds riolering	-369	
Totale kosten		3.948
Opbrengst heffingen		3.948
Dekking		100%

Algemene dienstverlening			Markten		
Kosten algemene dienstverlening	35		Kosten markten	32	
Overige opbrengsten			Overige opbrengsten		
Netto kosten algemene dienstverlening		35	Netto kosten markten		32
Salaris + overhead	418		Salaris + overhead	19	
Totale kosten		453	Totale kosten		51
Opbrengst overige dienstverlening		311	Opbrengst heffingen		21
Dekking		69%	Dekking		41%

Kwijtschelding

Inwoners met een laag inkomen kunnen kwijtschelding krijgen voor de aanslagen van de woonlasten. Bij de beoordeling van het verzoek vindt er een toets plaats naar inkomen en vermogen. De gemeente mag alleen kwijtschelding verlenen als het inkomen per saldo niet hoger ligt dan 100% van het bijstandsniveau.

In 2022 is een totaalbedrag van € 352.414 aan gemeentelijke belastingen kwijtgescholden. Dit is 2,57 % van de totaal geraamde opbrengsten gemeentelijke belastingen die voor gemeentelijke kwijtschelding in aanmerking komt. In 2021 werd in totaliteit ruim € 344.000 aan gemeentelijke belastingen kwijtgescholden.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf zijn conform de voorschriften in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) het beleidskader en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot de kapitaalgoederen van de gemeente opgenomen.

De kapitaalgoederen zijn grofweg als volgt te rubriceren:
Infrastructuur:

Wegen
Civiel technische kunstwerken
Riolering
Gemeentelijke gebouwen
Water

Voorzieningen:

Openbaar groen
Speelplaatsen
Openbare verlichting

Het onderhoud van kapitaalgoederen legt beslag op een belangrijk deel van de middelen en komt in bijna alle programma's voor. De kapitaalgoederen zijn vaak van groot belang voor het realiseren van de programma's. In deze paragraaf geven we inzicht in het onderhoud en beheer, conform de financiële verordening (art. 212 Gemeentewet). Niet alleen vanuit het financiële belang, maar ook vanuit het belang van de inwoner.

Beleids- en beheerplannen

De beleidsplannen stellen we tenminste eens in de 10 jaar vast, conform de eisen van de provincie. Dit betreft de inrichting van de openbare ruimte en het beoogde onderhoudsniveau voor het openbaar groen, verlichting, straatmeubilair, sportfaciliteiten, water, wegen, riolering, kunstwerken en gebouwen. Eens in de vier jaar evalueren we de beheerplannen en zo nodig stellen we ze bij.

De volgende nota's zijn vastgesteld:

Beleidsstuk/ beheerplan	Planperiode	Inhoud/opmerking
Wegenbeleidsplan	2019 - 2023	In dit beleidsplan zijn de kaders voor het wegbeheer vastgelegd. Op basis van de in dit beleidsplan gemaakte keuzes worden de verhardingen binnen de gemeente beheerd en wordt uitvoering gegeven aan onderhoudsmaatregelen.
Openbare verlichting beleid Beleidsnotitie "Licht in de openbare ruimte"	2022 - 2026	De beleidsnotitie begin 2022 vastgesteld. Deze korte beleidsnotitie is een aanvulling op en actualisatie van het beleidsplan openbare verlichting 'Licht op maat 2012-2016'. Het beleidsplan en de beleidsnotitie vormen samen een actueel kader.
Openbare verlichting Vervangingsplan	2022 - 2025	In 2022 is uitvoering gegeven aan het nieuwe vervangingsplan als vervolg op de nieuwe beleidsnotitie. De komende vier jaar worden masten van 50 jaar en ouder vervangen. Armaturen van 25 jaar en ouder worden de komende vier jaar vervangen door LED armaturen.

Gemeentelijk rioleringsplan	2017 - 2022	In 2016 is een nieuw verbreed GRP vastgesteld. Dit plan is eind 2021 verlengd tot en met uiterlijk 31 december 2023.
Civieltechnische kunstwerken	2018 - 2022	Beheerplan
Visie natuur, groen en landschap	2021	De nieuwe visie natuur, groen en landschap is in 2021 vastgesteld en vervangt het beheerplan groen.
Groenbeheerplan	2021 - 2031	Beheer groen
Boombeheerplan	2022	Nieuw beheerplan is gerealiseerd in 2022.
Bosbeheerplan	2022	In 2022 is het Bosbeheerplan vastgesteld.
Speelruimteplan "Samen naar buiten in Oude IJsselstreek"	2022	In 2022 is het nieuw Speelruimteplan vastgesteld.

Op basis van de vastgestelde plannen is per kapitaalgoed inzicht gegeven in het gemeentelijke beleid, de doelstellingen, de activiteiten die op stapel staan, de daarmee gemoeid zijnde financiële middelen en eventuele ontwikkelingen en risico's. Aan het einde van deze paragraaf bieden we integraal inzicht in de financiën die met het onderhoud van kapitaalgoederen gemoeid zijn.

Wegen

Beleid

Het gemeentelijke beleid is gericht op efficiënt en effectief onderhoud aan de wegen. De uitgangspunten zijn beschreven in het "beleidsplan wegen gemeente Oude IJsselstreek 2019-2023". Het beleidsplan geeft, op basis van het (door de raad) vastgestelde kwaliteitsniveau en het aanwezige areaal, aan wat gemiddeld per jaar nodig is om de kwaliteit van de wegen op peil te houden. In het beleidsplan staat aangegeven dat de wegen in de gemeente Oude IJsselstreek kwaliteitsniveau basis moeten hebben (volgens de richtlijnen van de CROW-systematiek). Eén keer per twee jaar worden alle wegen in de gemeente Oude IJsselstreek geïnspecteerd op schades en beoordeeld op kwaliteit. Deze gegevens, samen met de vaste gegevens vanuit het beheerpakket, vormen de basis voor het uit te voeren onderhoud. Vanuit het beheerpakket kan een meerjarenplanning (3 jaar) voor het groot onderhoud aan de wegen worden opgesteld.

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Hoofddoelstelling	
Schoon, heel, veilig Niveau Basis (kwaliteitscijfer 5,5-6,5)	Planmatig onderhoud en groot onderhoud van wegen Rapportage kwaliteitsniveau van de wegen op basis van de weginspectie
Subdoelstelling	

Efficiënt en effectief onderhoud aan wegen	Uitvoering van het beleidsplan Wegen 2019-2023 Opstellen en bijhouden meerjarenplanning voor groot onderhoud van wegen Up to date houden meerjarenplanning voor vervangingen (reconstructies van wegen)
--	---

Kwaliteit

In het huidige beleidsplan staat aangegeven dat de wegen in de gemeente Oude IJsselstreek kwaliteitsniveau Basis moeten hebben. Kwaliteitsniveau Basis is een voldoende (kwaliteitscijfer tussen 5,5 en 6,5).

Om te kunnen bepalen welk kwaliteitsniveau de wegen in onze gemeente hebben, vertaalt een onafhankelijk bureau structureel (per 2 jaar) de inspectiegegevens van de wegen naar een bijbehorend kwaliteitsniveau. In 2020 zat de kwaliteit van de wegen op kwaliteitsniveau Laag (5,0). Dit had vooral te maken met het dalen van het kwaliteitscijfer van de asfaltverhardingen.

Financiën

In het beleidsplan Wegen, door de raad in maart 2019 vastgesteld, staan een aantal uitgangspunten voor de financiële berekening beschreven, zoals:

- Omvang van het huidige areaal;
- Berekening alleen voor verharde wegen;
- In stand houden van de bestaande situatie (dezelfde materialen, dezelfde constructieopbouw, dezelfde wegbreedte, enz.);
- Alleen kosten voor groot onderhoud, geen kosten voor vervanging, geen kosten voor klein onderhoud, geen kosten voor verzorgend onderhoud zoals straatvegen of onkruidbeheersing;
- In stand houden van het huidige areaal op het gewenste kwaliteitsniveau.

Met de hierboven genoemde uitgangspunten, het beheerareaal en de kwaliteitsambitie Basis is in het beleidsplan een berekening gemaakt voor de jaarlijkse onderhoudskosten. Deze kosten worden in het jaar van uitvoering ten laste gebracht van de exploitatie. De BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) staat niet toe dat de kosten voor vervangingen (reconstructies) worden meegeraamd in het onderhoudsbudget Wegen. Voor reconstructies van wegen en fietspaden is investeringsbudget vereist. Tot en met 2023 staat hiervoor een investering van € 600.000 op de begroting. Aan de hand van de nieuwe meerjarenplanning 2024-2027 wordt opnieuw berekend welk budget voor de komende jaren nodig is.

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen op de markt omtrent wegbeheer worden gemonitord. Nieuwe onderhoudsmethodieken worden waar mogelijk in de vorm van een pilot uitgevoerd. Op basis van de opgedane kennis in de pilot wordt eventueel de 'standaard' onderhoudsmethodiek aangepast. Daarnaast worden oude materialen als puin of granulaat gebruikt onder nieuw aan te leggen wegen. De komende jaren zal nog meer aandacht zijn voor circulariteit.

In de verschillende beheerfasen (bv. ook in de contracten) zal hier nadrukkelijk aandacht voor zijn. Daarnaast wordt gekeken naar het duurzaam toepassen van materialen. Als pilot hebben we een duurzame deklaag aangebracht op Den Dam in Breedenbroek. Wij waren hiermee, samen met de gemeente Assen de eerste gemeente in Nederland waarbij asfalt is aangebracht zonder een fossiel bindmiddel. Waar mogelijk worden asfaltverhardingen in de verblijfsgebieden omgevormd tot elementverhardingen. Deze zijn duurzamer, maar op lange termijn zorgt dit ook voor een reductie in beheerkosten.

Gerealiseerd

Dit jaar is er een weginspectie uitgevoerd. Op basis van de verkregen weginspectiegegevens hebben we de kwaliteitsontwikkeling weer kunnen aanvullen. De totale kwaliteit van de wegen is gestegen van een 5 naar een 5,8. Dit heeft vooral te maken met een hoog rapportcijfer voor de elementenverharding (8,7). De kwaliteit van de asfaltverharding is licht gestegen van een 4,2 naar een 4,7. Om de asfaltverhardingen op kwaliteitsniveau basis te krijgen blijven we ons de komende jaren vooral focussen op het onderhoud aan de asfaltverhardingen.

Risico's

Vanuit de Wegenwet heeft de gemeente de zorgplicht voor verhardingen. Dit betekent dat wij als wegbeheerder altijd verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit (de onderhoudstoestand) van de verhardingen die wij in beheer hebben. Het gebruik van de wegen moet veilig kunnen plaatsvinden. Schades/ongevallen door gebreken aan de weg moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. Wij zijn als wegbeheerder verplicht invulling te geven aan deze zorgplicht. De wegen moeten voldoende van kwaliteit zijn om de noodzakelijke functie te kunnen vervullen. Als voldoende kan worden aangetoond wij niet voldoen aan de zorgplicht kunnen wij aansprakelijk worden gesteld voor de eventuele gevolgschade.

Civieltechnische kunstwerken en kunst in openbare ruimte

Beleid

De visie van de gemeente op het beheer en onderhoud van de civieltechnische kunstwerken en kunst in de openbare ruimte is kernachtig te verwoorden als "veilig, heel, doelmatig en schoon". Deze visie is uitgewerkt in het beheerplan dat het college in 2018 heeft vastgesteld.

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Hoofddoelstelling	
Schoon, heel en veilig	Opstellen uitvoeringsplan naar aanleiding van jaarlijks te houden (globale) inspecties.
	Volledige inspectie van de civieltechnische kunstwerken (vijfjarige inspectie).

Kwaliteit

In het beheerplan is opgenomen dat elke vijf jaar het volledige areaal door een gespecialiseerd bedrijf geïnspecteerd wordt. In de tussentijd voert de eigen dienst inspecties uit. Voor de kunst in de openbare ruimte is ervoor gekozen om de eigen dienst jaarlijks een globale inspectie uit te laten voeren. Het jaarlijks onderhoud (schoonmaken) is hierop afgestemd. De laatste inspectie was in 2021. In 2026 wordt er weer een volledige inspectie uitgevoerd.

Gerealiseerd

Dit jaar is grotendeels gewerkt aan de herziening van het bestaande plan. Het areaal en de uitgangspunten zijn hierbij onder de loep genomen.

Risico's

De risico's liggen vooral op het terrein van de wettelijke aansprakelijkheid. Hiervoor heeft de gemeente een verzekeringspolis afgesloten.

Openbare verlichting

Beleid

Openbare verlichting draagt bij aan een veilige en leefbare openbare ruimte. Het is daarom een beleidsterrein waarbij het van belang is dat de gemeente zelf een sturende rol vervult bij het definiëren van het beleid en het uitvoeren van het beheer en onderhoud.

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Hoofddoelstelling	
Het openbare leven bij duisternis zo goed mogelijk te laten functioneren en bij te dragen aan een sociaal veilige, verkeersveilige en leefbare omgeving.	Uitvoeren beleidsnotitie 2022-2026 Vervanging openbare verlichting (binnen de projecten) Uitvoeren vervangingsplan 2022 - 2026 (masten 50 jaar en ouder en armaturen van 25 jaar en ouder) Uitvoeren regulier onderhoud Afhandelen storingen en klachten
Subdoelstelling	Aandacht voor circulaire economie en Smart City Het toepassen van innovatieve ontwikkelingen op het gebied van de energieaanpak

Kwaliteit

In de periode 2017 t/m 2021 zijn bijna alle SOX en SON armaturen vervangen en waar mogelijk ook masten op leeftijd. In de periode 2022-2026 gaan we door met het vervangen van masten en armaturen. Dit doen we op basis van leeftijd (masten 50 jaar en armaturen 25 jaar). Naast het verminderen van het energieverbruik zorgt dit ook voor een daling van de veiligheidsrisico's en uniformiteit van masten en armaturen waardoor een rustig straatbeeld ontstaat.

Financieel

Voor het vervangingsplan is de komende jaren investeringsbudget beschikbaar. De jaarlijkse kapitaallasten van deze investering worden uit het reguliere budget gedekt.

Ontwikkelingen

De ontwikkelingen op het gebied van LED (Light Emitting Diodes) verlichting gaan nog steeds door. De LED lamp is nu een stabiele factor in de openbare verlichting waardoor we een definitieve switch naar de LED verlichting hebben gemaakt. In het vervangingsplan is dit ook meegenomen waardoor we alle conventionele armaturen gaan vervangen door LED armaturen. Alle SOX en SON armaturen zijn vervangen. Vanaf 2022 zijn we gestart met de uitvoering van het nieuwe vervangingsplan voor masten en armaturen.

Het dimmen van de openbare verlichting voeren we verder in. Dit scheelt ongeveer 10% energieverbruik op de totale installatie. Het onderhoudscontract 2020-2023 is destijds aanbesteed. Van Gelder Infra is de aannemer voor het onderhoud aan de openbare verlichting. Net als de voorgaande onderhoudscontracten zit de gemeente Oude IJsselstreek in één perceel met de Gemeente Doetinchem, Doesburg en Montferland.

Gerealiseerd

Ieder jaar testen we masten die 40 jaar of ouder zijn op stabiliteit. Uit deze meting, die vanaf 2013 jaarlijks wordt uitgevoerd, komen masten met een, vanuit inspectiejargon, "code rood" naar boven. Masten met deze code vertonen ernstige gebreken die de stabiliteit van de mast niet waarborgen. Deze masten dienen binnen 6 maanden na de meting vervangen te worden. Binnen het huidige budget kunnen we de masten in tijdig vervangen. Daarmee blijft het risico beperkt. Dit moet jaarlijks opnieuw bekeken worden. We gaan door met het vervangen van oude verlichting. We gaan niet sneller vervangen dan op basis van leeftijd. Anders gooien we verlichting weg die nog niet afgeschreven is.

Risico's

Zonder investering stagneert de grootschalige vervanging. De grootschalige vervanging van de conventionele verlichting door ledverlichting zal vertraging oplopen. De vervanging van de verlichting zal dan jaarlijks uit het regulier onderhoudsbudget moeten gebeuren. Dit betekent jaarlijks fors minder vervangingen waardoor de doelstellingen uit het SER-energieakkoord niet gehaald worden. Bij niet of te weinig vervangen zullen de kosten in de toekomst toenemen omdat oude armaturen steeds meer energie verbruiken en meer kans op storingen geven. Het budget voor onderhoud wordt lager omdat deze als dekking van de kapitaallasten wordt gebruikt. De dekking van de kapitaallasten van het investeringsbudget wordt ten laste gebracht van het reguliere onderhoudsbudget. Hierdoor is er minder geld beschikbaar voor het reguliere onderhoud. Maar door de langere levensduur van ledverlichting ten opzichte van de conventionele verlichting, dus minder onderhoud ontstaat er op de termijn weer meer ruimte in het onderhoudsbudget.

Riolering

Beleid

De Wet milieubeheer (Wm) verplicht gemeenten tot het opstellen van een Gemeentelijk Rioleringsplan. In dit plan geeft de gemeente aan hoe zij om denkt te gaan met de wettelijke zorgplichten die zij heeft voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt de verplichting voor het opstellen van een GRP. Aangezien de inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld, kiezen we er voor om de looptijd van het huidige GRP te verlengen.

De wettelijke zorgplichten krijgen binnen de Omgevingswet een plek. In 2022 gaan we bekijken hoe we dit gaan vormgeven. Dit zal binnen het Afvalwaterteam Etten opgepakt worden. Uitgangspunt hierbij is dat we een gezamenlijk plan uitwerken, met op bepaalde punten gemeente specifiek beleid. Verder zal het nieuwe plan nog breder van opzet zijn, gezien de onderwerpen rondom klimaatadaptatie.

Voor de dekking van de kosten van aanleg en beheer van riolering zijn verschillende bronnen. De aanleg van riolering in nieuwe bestemmingsplannen bekostigen we uit de exploitatieopzet van die plannen en verdisconteren we in de verkoopprijs. De kosten van het beheer en de aanleg van riolering, hemel- en grondwatervoorzieningen bij bestaande panden, dekken we uit de rioolheffing. De hoogte van deze heffing herzien we jaarlijks en stellen we vast met behulp van een kostendekkingsplan.

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan ?
Hoofddoelstelling	
Schoon, heel, veilig (Bescherming volksgezondheid, kwaliteit leefomgeving waarborgen en bescherming grond- en oppervlaktewater)	Uitvoeren van het verlengde GRP uit 2017
Subdoelstelling	
Efficiënt en effectief onderhoud aan riolering	Uitvoeren van het verlengde GRP uit 2017
Voorkomen van "water op straat"	Oplossen knelpunten Uitvoeren van het verlengde GRP uit 2017

Kwaliteit

Door middel van camera-inspecties bepalen we jaarlijks de kwaliteit van een deel van de vrijvervalriolering. Aan de hand van deze inspecties, en inspecties uit het verleden, stellen we met behulp van het rioolbeheersysteem een vervangingsplanning op.

Samen met de vrijvervalriolering maakt de electro-mechanische riolering (drukriolering) het grootste onderdeel uit van het gehele rioolsysteem. Om ook hier inzicht te krijgen in de kwaliteit is nog niet zo lang geleden besloten om dit onderdeel ook periodiek te inspecteren. De eerste inspecties bevestigden de verwachte levensduur van bepaalde onderdelen. Aan de hand van de uitgevoerde inspecties stellen we hier ook een vervangingsplan voor op.

Binnen het GRP is al rekening gehouden met de hierboven genoemde vervangingsplannen.

Planning

De looptijd van het huidige verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2017 - 2020, is verlengd tot en met uiterlijk 31 december 2023, of zoveel eerder als de Omgevingswet van kracht wordt, of dat er een andere reden is om het GRP te herzien.

Financieel

Uitgangspunt is het door de raad vastgestelde Rioleringsplan 2017-2020. Met de vaststelling van dit plan, zijn ook de uitgangspunten voor de bepaling van de hoogte van de rioolheffing vastgesteld. Deze uitgangspunten zijn:

- Jaarlijkse stijging van de heffing met 3%;
- Jaarlijks beoordelen of dit percentage voldoende of juist onvoldoende is voor de dekking van de riooluitgaven;
- Een acceptabele stand van de voorziening riolering (ca. € 300.000) om eventuele tegenslagen op te kunnen vangen.

Ontwikkeling

Met de invoering van de Omgevingswet, vervalt de verplichting op het hebben van een Gemeentelijk Rioleringsplan. Om toch een actueel kader te hebben voor de rioolheffing, gaan we een beleidsarm Gemeentelijk Rioleringsplan opstellen.

Gerealiseerd

In het afgelopen jaar is er voor zo'n € 1.718.000 uitgegeven aan het vervangen, dan wel het relinen, van vrijvervalriolering. Hierbij zijn, daar waar nodig, tevens klimaatmaatregelen meegenomen. Aan de mechanische riolering, zoals rioolgemalen en pompunits in het buitengebied, is zo'n € 227.000 uitgegeven.

Risico's

Met de jaarlijkse financiële actualisatie om de hoogte van de rioolheffing te bepalen beperken we eventuele risico's tot een aanvaardbaar niveau.

Groen, natuur en landschap

Beleid

Voor de groenvoorziening hanteren we in de wijken beeldkwaliteit Basis en in centra beeldkwaliteit Hoog. Dit is conform het vastgesteld beeldkwaliteitsplan van 2016. Uit een laatst gehouden schouw (2022) blijkt dat de meeste groenonderdelen nog net scoren op kwaliteitsniveau 'basis', maar wel aan de onderkant.

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Hoofddoelstelling	
Behoud van groenvoorzieningen op het vastgestelde kwaliteitsniveau voor een aantrekkelijke groene woon- en werkomgeving in Oude IJsselstreek	Uitvoeren planmatig onderhoud

Subdoelstelling	
Streven naar beeldkwaliteit groen die overeen komt met het wensbeeld vanuit groenbeleidsplan	Uitvoeren planmatig onderhoud

Kwaliteit

Door middel van verschillende jaarlijkse inspecties op groenvoorziening en bomen toetsen we of de vastgestelde beeldkwaliteit en veiligheid behaald wordt.

Financieel

De werkzaamheden voeren we uit binnen de huidige budgetten en formatie. We merken in het groen ook de effecten van klimaatverandering en de hiermee gepaard gaande financiële effecten.

Ontwikkeling

De Visie Landschap, Natuur en Groene Kernen is af. Vanuit deze visie werken we verder aan vergroening. Dit doen we onder andere door meer bomen te planten en de biodiversiteit in de openbare ruimte en bermen te vergroten.

Gerealiseerd

Vanuit het Actieplan bomen erbij is gewerkt aan de actie Tegel eruit, Boom erin. In 2022 hebben de inwoners van Gendringen, Ulft, Varsselder, Megchelen, Netterden, Etten hun gratis boom kunnen krijgen. Er zijn in totaal 1257 bomen uitgedeeld.

De boomfeestdag is in 2022 grootschaliger opgepakt. In totaal hebben we 500 bomen geplant met zes klassen van drie scholen.

Daarnaast werken we vanuit de Visie op Landschap, Natuur en Groene Kernen elk jaar aan het uitbreiden van ecologisch beheer middels extra aanplant van bomen, bloemrijke grasvelden en vaste planten.

Risico's

Mogelijke risico's liggen vooral op het terrein van de wettelijke aansprakelijkheid. Hiervoor heeft de gemeente een verzekeringspolis afgesloten.

Water

Beleid

Tot begin 2021 was het beleid rondom het beleidsveld water, opgenomen in het Waterplan 2010 - 2020. In het kader van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA), is besloten om een Lokale Klimaatagenda op te stellen en hierin het beleidsveld water onder te brengen. In 2022 is deze Klimaatagenda vastgesteld.

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Hoofddoelstelling	
Een klimaatbestendige en water robuust ingerichte gemeente in 2050	<ul style="list-style-type: none"> - Kwetsbaarheden in beeld gebracht - Voeren van risicodialogen en een strategie opgesteld - Opstellen van een Klimaatagenda

Financieel

De financiële aspecten van het onderdeel water zijn in het verleden opgenomen in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan. Het voorstel is om dit in de toekomst ook zo op te nemen in het in 2023 op te stellen (verbreed) Water Takenplan.

Ontwikkelingen

Het klimaat is aan het veranderen. Deze verandering is niet alleen van invloed op de riolering, maar ook op het watersysteem. Overtollig water uit de kernen dient ook op een verantwoorde wijze verwerkt te worden.

Gerealiseerd

- Kwetsbaarheden in beeld gebracht
- Voeren van risicodialogen en een strategie opgesteld
- Opstellen van een Klimaatagenda

Risico's

Behoudens beperkte overstromingsrisico's zijn er geen risico's bekend.

Speelplaatsen

Speelplekken en -toestellen

Gemeente Oude IJsselstreek kent ca 100 speelplekken, verspreid over de kernen.

Beleid

De speelruimte in de gemeente Oude IJsselstreek zijn centrale ontmoetingsplekken voor jong en oud met een uitdagend speel- en sportaanbod zoveel mogelijk naar de wens van inwoners van alle leeftijden.

Kwaliteit

Uit de inspectieronden is gebleken dat de toestellen voldoen aan het WAS (Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen(=landelijke norm)).

Financieel

Voor het jaar 2022 is er budget voor minimale vervanging van afgekeurde toestellen.

Ontwikkeling

Om de huidige speelsituatie, kwaliteit van de speelvoorzieningen en de financiële situatie in kaart te brengen wordt nieuw speelbeleid ontwikkeld, voor jong en oud. Dit speelbeleid vormt vanaf 2022 een actueel en leidend kader.

Gerealiseerd

De gemeenteraad heeft in september 2022 het nieuwe Speelruimteplan vastgesteld. Volgens de uitgangspunten van dit nieuwe plan hebben we in samenspraak met de inwoners vier speelplekken ge-update.

Risico's

Door het consequent (laten) uitvoeren van een inspectie van de speeltoestellen voldoet de gemeente aan haar verplichtingen in het kader van de Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen.

De risico's ten aanzien van de veiligheid (ongelukken) en aansprakelijkheid (claims) zijn daarmee beheersbaar.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Onder grondbeleid wordt verstaan het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om ruimtelijke doelstellingen te realiseren. Het grondbeleid omvat alle strategieën van de gemeente rondom het verwerven, beheren, bewerken en uitgeven van gronden. Grondbeleid is een verzamelnaam van een aantal specifieke beleidsuitingen en kan worden ingezet om doelstellingen van de andere beleidsaspecten binnen de gemeente mede mogelijk te maken. Het grondbeleid heeft grote invloed op en samenhang met de realisatie van de beleidstaken zoals: ruimtelijke ontwikkeling, volkshuisvesting, verkeer en vervoer, zorg en welzijn, cultuur, sport en recreatie en economische structuur. Daarnaast kan het grondbeleid grote financiële gevolgen hebben. Met name de (financiële) risico's zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente.

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) staat in artikel 9.2 dat de paragraaf grondbeleid een verplicht onderdeel vormt van de begroting. De paragraaf grondbeleid moet ten minste ingaan op (artikel 16 van het BBV):

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- Een onderbouwing van de geraamde winstnemings;
- De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Nota grondbeleid

Het gemeentelijk grondbeleid is een instrument om ruimtelijke doelstellingen te bereiken op het terrein van volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, economische ontwikkeling, openbare ruimte, infrastructuur, recreatie en natuur. Het grondbeleid is geen doel op zich, maar dienstbaar aan de hiervoor benoemde beleidsvelden. De wijze waarop we deze doelstellingen willen bereiken, is vastgelegd in de Nota grondbeleid.

Het grondbeleid van de gemeente Oude IJsselstreek is verantwoord in de Nota grondbeleid gemeente Oude IJsselstreek 2016. De raad geeft hierin de kaders aan waarbinnen het college en de ambtelijke organisatie het grondbeleid moeten uitvoeren. De gemeente Oude IJsselstreek zet primair in op faciliterend grondbeleid, maar sluit actief grondbeleid niet uit. Zo kan actief grondbeleid een bijdrage leveren aan andere overkoepelende doelstellingen zoals het voorkomen van verpaupering, structurele leegstand of bij de realisatie van sociaal maatschappelijke doelstellingen in de zorg of op het gebied van welzijn.

De huidige nota grondbeleid dateert van 2016. Met de invoering en implementatie van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is het aan te bevelen om in 2023 het grondbeleid door te lichten, zodat het aansluit op de nieuwe wetgeving.

Meerjaren Prognose Grondexploitaties

In de paragraaf grondbeleid moet een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de grondexploitatie afgegeven worden. Uiteraard treft u verder in deze paragraaf het resultaat van de geactualiseerde grondexploitaties op peildatum 1 januari 2023 aan. Naast de paragraaf grondbeleid werken we met een Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG). Het MPG geeft meer gedetailleerd inzicht in de lopende grondexploitaties. Ook wordt daarin een verantwoording afgegeven van de wijzigingen die aan de orde zijn ten opzichte van de voorgaande grondexploitaties.

Beleidsuitgangspunten reserves, voorzieningen en risico's voor grondzaken

De gemeente Oude IJsselstreek kent geen reserve(s) voor de grondexploitatie. Voor de gronden in exploitatie met verwachte nadelige resultaten wordt voor deze nadelige resultaten een verliesvoorziening getroffen. Risico's worden geïnventariseerd en zijn van invloed op het weerstandsvermogen van de gemeente. Deze zal groot genoeg moeten zijn om de risico's af te dekken wanneer deze zich ook daadwerkelijk voordoen.

Wijziging in wet en regelgeving

Vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen

Per 1 januari 2016 is de vennootschapsbelasting voor publieke organisaties ingevoerd. Het heeft tot gevolg dat de gemeente belasting moet afdragen over de winst die we met "commerciële activiteiten" maken. Onder commerciële activiteiten verstaat de Vpb-wetgeving activiteiten die zowel de gemeente als private partijen kunnen verrichten en waarmee overschotten worden behaald. Binnen de gemeente is een aantal jaren geleden een Quick Scan (berekening) uitgevoerd om te bezien of de gemeente (voor het onderdeel grondexploitaties) in aanmerking komt voor vennootschapsbelasting. Op basis van deze inventarisatie is gebleken dat de gemeente op basis van die informatie niet in aanmerking komt voor de vennootschapsbelasting. De uitkomst van de hiervoor benoemde exercitie is gedeeld met de belastingdienst en zij deelden die conclusie. Voor een groot deel was dit toe te rekenen aan het tekort op de grondexploitatie voor Hutten Noord. Deze grondexploitatie is echter met het opstellen van de jaarrekening 2021 afgesloten. Daarnaast zijn in 2021 een tweetal nieuwe grondexploitaties geopend (Varsseveld Industriepark en 't Kuipje) en is het resultaat als gevolg van de marktomstandigheden aan het verbeteren. Vandaar dat we in 2022 in overleg met een extern deskundige een verkenning hebben uitgevoerd om te bezien of we te maken krijgen met de vennootschapsbelasting in relatie tot de lopende grondexploitaties. Op basis van deze verkenning is de verwachting dat we voor wat betreft 2022 en 2023 nog niet te maken krijgen met de vennootschapsbelasting aangezien nog geen sprake is van structureel positieve resultaten (welke thans worden voorzien) op de grondexploitaties, maar dat dit mogelijk vanaf 2024 wel gaat spelen (o.a. i.v.m. het voornemen tot afsluiten van een aantal grondexploitaties). In 2023 zal het vraagstuk in overleg met de extern deskundige opnieuw tegen het licht gehouden worden.

Winstneming

In de notitie "Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)" van de commissie BBV is de aanbeveling opgenomen dat, volgens het realisatiebeginsel, wanneer voldoende zekerheid voor winst nemen bestaat, de winst dan ook dient te worden genomen. Dit passen wij ook actief toe bij de grondexploitaties voor het bedrijventerrein De Rieze in Ulft en het bedrijventerrein Hofskamp - Oost II in Varsseveld.

Omgevingswet

De Omgevingswet treedt per 1 januari 2024 in werking. De Omgevingswet bundelt en moderniseert de wetten voor de leefomgeving. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. De wet voorziet in de integratie van de regels over onteigening, het voorkeursrecht, landinrichting, stedelijke herverkaveling en het kostenverhaal.

De huidige instrumenten van het **voorkeursrecht** worden vervangen door instrumenten die zo dicht mogelijk blijven bij de oude grondslagen voor vestiging van een voorkeursrecht zoals de omgevingsvisie (de oude structuurvisie) en het omgevingsplan (het bestemmingsplan). In de nieuwe wetgeving voor **onteigening** wordt een scheiding aangebracht tussen de onteigeningsprocedure en de schadeloosstellingsprocedure. Beide procedures worden afzonderlijk van elkaar doorlopen. Het bestuur dat het aangaat neemt een onteigeningsbeschikking dat door de bestuursrechter moet worden bekrachtigd. De rechtbank spreekt niet langer de onteigening uit. Nadat aan een aantal wettelijke voorwaarden is voldaan wordt een onteigeningsakte ingeschreven.

Overheden zijn **verplicht om de kosten te verhalen**. Het afsluiten van een overeenkomst tussen de initiatiefnemer van de bouwactiviteit en het bevoegd gezag heeft daarbij de voorkeur. Als het niet mogelijk is een overeenkomst af te sluiten, is de publiekrechtelijke weg verplicht. Dan verhaalt het bevoegd gezag de kosten op basis van de regels in een omgevingsplan, een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit of een projectbesluit. Zolang de kostenverhaalbijdrage niet is betaald, is het verboden om de bouwwerkzaamheden uit te voeren.

De wet biedt twee mogelijkheden van publiekrechtelijk kostenverhaal: kostenverhaal voor integrale gebiedsontwikkeling (concreet eindbeeld en tijdsplanning van de ontwikkeling) en kostenverhaal voor organische ontwikkeling (dan ontbreken een tijdsplanning en een eindbeeld). Kostenverhaal met tijdvak is mogelijk bij een omgevingsplan, omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit of projectbesluit. Kostenverhaal zonder tijdvak kan alleen via het omgevingsplan plaatsvinden. Het exploitatieplan zoals we die vanuit de Wro kennen, verdwijnt en daarvoor in de plaats komt de kostenverhaalsbeschikking.

Didam arrest

De Hoge Raad heeft op 26 november 2021 geoordeeld dat een overheidslichaam dat een onroerende zaak wil verkopen, gelegenheid moet bieden aan (potentiële) gegadigden om mee te dingen naar deze onroerende zaak, indien er meerdere gegadigden zijn voor de aankoop van de desbetreffende onroerende zaak of redelijkerwijs te verwachten is dat er meerdere gegadigden zullen zijn. Dit houdt in dat het overheidslichaam de koper moet selecteren aan de hand van objectieve, toetsbare en redelijke criteria. Deze verplichting vloeit voort uit het gelijkheidsbeginsel, dat in deze context strekt tot het bieden van gelijke kansen. Een overheidslichaam dient dit beginsel in acht te nemen bij een beslissing met wie en onder welke voorwaarden het een overeenkomst sluit tot verkoop van een aan hem toebehorende onroerende zaak. Op dit punt verschilt de positie van een overheidslichaam met die van een private partij. Het gelijkheidsbeginsel brengt ook mee dat het overheidslichaam, teneinde gelijke kansen te creëren, een passende mate van openbaarheid moet verzekeren met betrekking tot (i) de beschikbaarheid van de onroerende zaak, (ii) de selectieprocedure, (iii) het tijdschema en (iv) de toe te passen selectiecriteria. Het overheidslichaam moet hierover tijdig voorafgaand aan de selectieprocedure duidelijkheid scheppen door informatie over deze aspecten bekend te maken en wel op een zodanige wijze dat (potentiële) gegadigden daarvan kennis kunnen nemen. Dit is een verstrekkende uitspraak en het betekent in ieder geval dat de gemeente haar werkwijze hierop heeft moeten aanpassen. Inmiddels is het opstellen van de uitgifteprocedure (met daarin o.a. de uitgiftecriteria opgenomen) voor de verkoop van bedrijfskavels opgesteld en zullen de resterende kavels op bedrijventerrein De Rieze en Hofskamp Oost II op de markt gebracht worden. Daarnaast hebben we conform de vereisten vanuit het Didam arrest kavels voor de bouw van woningen op de markt gebracht (Slawijkseweg in Netterden).

Actualisaties en herzieningen grondexploitaties

Actualisatie grondexploitaties

Alle lopende grondexploitaties worden jaarlijks geactualiseerd. Daarmee wordt, conform één van de vereisten die gesteld wordt aan de paragraaf grondbeleid, een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de grondexploitaties afgegeven. Het actualiseren van de grondexploitatie houdt het volgende in:

- Bijstelling van de boekwaarden op basis van inkomsten en uitgaven van het afgelopen jaar (2022);
- Actualiseren van de ramingen voor de nog geplande uitgaven en inkomsten na 1 januari 2023;
- Actualiseren van planning en fasering naar aanleiding van de laatste ontwikkelingen;
- Het verwerken van eventuele gevolgen uit wijziging van wet- en regelgeving;
- Aanpassing parameters.

Naast de paragraaf grondbeleid werken we met een Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG). Het MPG geeft meer gedetailleerd inzicht in de lopende grondexploitaties en moet gezien worden als aanvulling op de paragraaf grondbeleid behorende bij de jaarrekening. In de vergadering van donderdag 30 juni 2022 heeft de raad zowel de jaarrekening 2021 als het MPG op peildatum 1 januari 2022 vastgesteld. Met het vaststellen van het MPG zijn ook de financiële kaders voor de lopende grondexploitaties bepaald.

In de paragraaf grondbeleid van de begroting 2023 - 2026 is bij de actuele ontwikkelingen stilgestaan bij de gevolgen van de forse toename van de kostenstijging en dan met name voor de grondexploitatie van het Varsseveld Industrie Park (Het VIP). Dat is te verklaren doordat we aan de vooravond staan van het daadwerkelijk bouw - en woonrijp maken van het plangebied, het om grote uitgaven gaat en het project kent een resterende doorlooptijd van tien jaar. Met dit alles in het achterhoofd en actueel inzicht zijn de begrote kosten voor het bouw - en woonrijp maken, de planontwikkelingskosten en de grondopbrengsten tegen het licht gehouden. Aan de hand van een opgestelde functiekaart is het toekomstig ruimtegebruik in beeld gebracht en op basis van kengetallen zijn de kosten voor het bouw - en woonrijp maken opnieuw in beeld gebracht. Ook is de hoogte van de kosten voor planontwikkeling en voorbereiding en toezicht op de uitvoering bijgesteld aan de hand van kengetallen (opslagen over de begrote civieltechnische kosten). Dit alles heeft ertoe geleid dat de begrote kosten voor de ontwikkeling van Het VIP per saldo hoger uitvallen dan voorzien was in de grondexploitatie op peildatum 1 januari 2022. Tegelijkertijd hebben we door Cushman & Wakefield een advies over de te hanteren uitgifteprijs per m² laten uitbrengen. In het advies is een differentiatie aangebracht voor wat betreft de percelen binnen Het VIP (denk o.a. aan de zichtlocaties nabij de Aaltenseweg). Uit het advies volgt dat we uit kunnen gaan van hogere uitgifteprijs per m² wat uiteraard een positief effect heeft op het resultaat van de grondexploitatie voor Het VIP.

Aanpassing parameters

Bij het **aanpassen van de parameters** gaat het om het te hanteren rentepercentage, de kostenstijging en de opbrengstenstijging. Hieronder volgt een toelichting op de gehanteerde parameters:

- De **rente** waarmee in de grondexploitatie wordt gerekend bedraagt 1,50% op jaarbasis. Elk jaar wordt voor het herzien van de grondexploitaties bij het opstellen van de jaarrekening berekend wat de rente moet zijn die over de boekwaarde aan de algemene middelen wordt vergoed, de zogenaamde 'omslagrente'. De gemeenten zijn verplicht om de werkelijke rente over het vreemde vermogen toe te rekenen aan de grondexploitaties. Het te hanteren rentepercentage is ongewijzigd ten opzichte van het gehanteerde rentepercentage in de grondexploitatie op peildatum 1 januari 2022;
- Ten aanzien van de **kostenstijging** geldt dat een onderscheid gemaakt is in de kosten voor het bouw - en woonrijp maken en in de overige kosten. Voor het overgrote deel van de huidige grondexploitaties geldt dat het **bouw - en woonrijp maken** grotendeels is afgerond en daarmee is de hoogte van het percentage slechts van geringe invloed. De resterende budgetten voor het bouw - en woonrijp maken zijn van peildatum 1 januari 2022 naar peildatum 1 januari 2023 (= peildatum geactualiseerde grondexploitatie) geïndexeerd met 7,56% (Bron: kostenstijging Grond, weg - en waterbouw van BDB Bouw(kosten)data). Het restant aan overige kosten zijn van peildatum 1 januari 2022 naar peildatum 1 januari 2023 geïndexeerd met 10% (bron: consumentenprijsindex 2022 CBS). Let op: voor Het VIP geldt dat de eenheidsprijzen voor het bouw - en woonrijp maken gebaseerd zijn op een civieltechnisch prijzenboek op peildatum 1 januari 2023;
- Voor de periode na 1 januari 2023 is voor wat betreft de **kostenstijging** aansluiting gezocht bij de "Outlook Grondexploitaties 2023" uitgegeven door Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling;
- Het percentage voor **opbrengstenstijging** wordt, opnieuw, gehandhaafd op 0,00%. Voor het overgrote deel van de lopende grondexploitaties geldt dat de resterende exploitatieperiode van korte duur is. Ook zijn in veel gevallen al (koop)afspraken gemaakt. Dit alles geldt echter niet voor de grondexploitatie van het Varsseveldse Industrie Park. Deze grondexploitatie is in 2021 door de raad vastgesteld en geopend. Voor de nog uit te geven kavels op het bedrijventerrein zijn geen afspraken gemaakt. De parameter voor de opbrengstenstijging is in dit geval gebaseerd op de "Outlook grondexploitaties 2023" van Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling. Let op: de uitgifteprijsen voor de kavels op Het VIP zijn gebaseerd op een advies uitgebracht door Cushman & Wakefield en kennen als peildatum 1 januari 2023.

Resultaten van gronden in exploitatie

Alle grondexploitaties zijn geactualiseerd van peildatum 1 januari 2022 naar peildatum 1 januari 2023. In de geactualiseerde grondexploitaties wordt een onderscheid gemaakt in de al gerealiseerde uitgaven en inkomsten per 31 december 2022 en in de nog te verwachten uitgaven en inkomsten voor de periode na 1 januari 2023. In onderstaande tabel wordt per project (lopende grondexploitaties) allereerst het verloop van de boekwaarde weergegeven, de getroffen voorziening per 1 januari 2023 en het saldo onderhanden werk per 31 december 2022.

Project	Boekwaarde per 31.12.2022	Realisatie in 2022	Boekwaarde per 31.12.2022	Voorzieningen	Saldo onderhanden werk
Slawijkseweg	165.467	1.053	166.520		166.520
Kromkamp	100.312	4.281	104.593		104.593
Kuipje	40.418	-185.909	-145.492	188.731	-334.223
De Rieze V + VI	3.269.626	-1.208.569	2.061.057		2.061.057
Hofskamp Oost II	1.294.208	138.929	1.433.138		1.433.138
Het VIP	4.199.170	437.865	4.637.035		4.637.035
Totaal	9.069.202	-812.350	8.256.851	188.731	8.068.120

In 2022 zijn per saldo meer inkomsten dan uitgaven gerealiseerd en dat is te danken aan de verkoop van de kavels voor woningbouw in Breedenbroek ('t Kuipje) en bedrijfskavels in Ulft (De Rieze V + VI). Dit resulteert in een boekwaarde van € 8.256.851,- per 31 december 2022. Tegelijkertijd laat de grondexploitatie voor 't Kuipje een tekort zien van € 188.731,- netto contant per 1 januari 2023 waarvoor dan ook conform de vereisten vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording een voorziening is getroffen. Het saldo onderhanden werk komt daarmee uit op € 8.068.120,- per 31 december 2022.

Hieronder volgt voor de lopende grondexploitaties op peildatum 1 januari 2023 een overzicht van de nog te verwachten uitgaven en inkomsten voor de periode na 1 januari 2023. Zowel de nog te realiseren uitgaven als inkomsten zijn inclusief kosten - dan wel opbrengstenstijging en rentelasten dan wel rentebaten (op eindwaarde):

Projecten	Boekwaarde	Nog te realiseren (eindwaarde)			Totaal resultaat	Resultaat netto contant
	per 31.12.2022	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	op eindwaarde	per 01.01.2023
Slawijkseweg	166.520	33.874	248.045	-214.171	-47.650	-46.716
Kromkamp	104.593	59.079	167.285	-108.206	-3.614	-3.473
Kuipje	-145.492	337.997		337.997	192.505	188.731
De Rieze V + VI	2.061.057	254.979	2.811.235	-2.556.256	-495.199	-466.637
Hofskamp Oost II	1.433.138	160.943	1.714.200	-1.553.257	-120.119	-115.455
Het VIP	4.637.035	21.171.184	25.868.150	-4.696.966	-59.931	-49.164
Totaal	8.256.851	22.018.057	30.808.916	-8.790.859	-534.008	-492.715
						(saldo voordelig)

Uit het overzicht volgt dat de grondexploitaties per saldo in totaliteit een positief resultaat laten zien van € 492.715,- netto contant per 1 januari 2023. Uitzondering hierop vormt de grondexploitatie voor 't Kuipje in Breedenbroek. Deze grondexploitatie laat een tekort zien van € 188.731,- netto contant per 1 januari 2023 en zoals al toegelicht, is voor het tekort een voorziening getroffen. In het resultaat van de geactualiseerde grondexploitaties per 1 januari 2023 is rekening genomen met de tussentijds genomen winst in 2022.

Grondexploitaties bedrijventerreinen

Binnen de gemeente kennen we drie vastgestelde en lopende grondexploitaties voor bedrijventerreinen. Het gaat om het bedrijventerrein De Rieze in Ulft, Hofskamp Oost II in Varsseveld en het Varsseveld Industriepark in Varsseveld. Beide eerstgenoemde projecten lopen al enige jaren en naar verwachting zal de grondexploitatie voor De Rieze in Ulft per 31.12.2025 afgesloten kunnen worden en die voor Hofskamp Oost II in Varsseveld per 31.12.2024. De uitgifte van kavels loopt gestaag door. In 2022 hebben we op bedrijventerrein De Rieze kavels verkocht met een totaal oppervlak van 1,48 hectare. De interesse vanuit de markt voor een bedrijfskavel is nog altijd aanwezig. Het Didam arrest heeft wel tot vertraging in de uitgifte van kavels geresulteerd. In de paragraaf grondbeleid van de begroting 2023 - 2026 is bij de actuele ontwikkelingen al stilgestaan bij de gevolgen van het Didam arrest (alinea "Didam arrest en uitgifte kavels"). Voor de uitgifte van de resterende bedrijfskavels hebben we de benodigde uitgifteprocedure (met daarin o.a. de uitgiftecriteria opgenomen) opgesteld en naar verwachting worden deze kavels op korte termijn op de markt gebracht. De eerste fysieke activiteiten met betrekking tot de ontwikkeling van Het VIP zijn inmiddels begonnen: in het noordelijk deel van het plangebied is een amfibieënpool en de noodzakelijke waterberging aangelegd.

Naast onze eigen grondexploitaties voor bedrijventerreinen anticiperen werken we ook samen met de gemeenten Doetinchem, Montferland en Bronckhorst bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen in de regio. Daarbij gaat het specifiek om de ontwikkeling van het Regionaal Bedrijventerrein in de gemeente Doetinchem en DocksNLD in de gemeente Montferland. De vier gemeenten zitten risicodragend in deze ontwikkelingen. In 2019 hebben de vier Achterhoekse gemeenteraden ingestemd met de uitwerking van de gedachtelijnen voor de toekomst van de bedrijventerreinen in de West Achterhoek. De uitwerking van deze gedachtelijnen betekent voor het A18 Bedrijvenpark dat het noordelijk deel weer in exploitatie is genomen door de

toenemende vraag naar (grote) bedrijfskavels, de concrete belangstelling en een daadwerkelijke verkoop op het noordelijk deel. De recentelijke actualisatie van de grondexploitatie (peildatum 1 januari 2023) van het Bedrijvenpark A18 in Doetinchem laat een positief resultaat zien. We hoeven dan ook geen voorziening te treffen voor onze deelname in het Bedrijvenpark A18. Met het actualiseren van de grondexploitatie is ook een risico - analyse uitgevoerd en daaruit volgt dat het saldo aan financiële effecten van de geïnventariseerde kansen en bedreigingen binnen de geactualiseerde grondexploitatie zelf opgevangen kunnen worden. Dit betekent dat we voor het bepalen van de vereiste weerstandscapaciteit geen rekening meer hoeven te houden met een financieel risico in relatie tot de ontwikkeling van het Bedrijvenpark A18 in Doetinchem. In de jaarrekening 2022 is nog rekening gehouden met een risico - omvang van € 40.000,- per 31 december 2021 en deze komt dan ook te vervallen.

Grondexploitaties woningbouw

In 2016 is de plancapaciteit voor woningbouw teruggebracht, maar in de afgelopen jaren is regionaal het standpunt ingenomen om in ieder geval voor starters en senioren te blijven bouwen. Dit alles wel onder de voorwaarden van regionale en lokale kwaliteitscriteria waaraan plannen getoetst kunnen worden. Dit heeft vervolgens als resultaat dat eerder geschrapte bouwmogelijkheden binnen en buiten de gemeentelijke grondexploitaties alsnog (al dan niet in gewijzigde vorm) kunnen worden benut. Het benutten van eerder geschrapte bouwmogelijkheden is bijvoorbeeld aan de orde bij Kromkamp in Sinderen en bij de Slawijkseweg in Netterden. Voor beide projecten is dan ook sprake van een lopende grondexploitatie (twee van de drie). Daarnaast kennen we een grondexploitatie voor 't Kuipje in Breedenbroek.

Op 22 april 2021 heeft de gemeenteraad een vijftal uitleglocaties met een capaciteit voor 1.400 tot 1.850 woningen voor de periode tot 2030 aangewezen. Op woensdag 8 maart 2023 is de woondeal in aanwezigheid van de minister getekend en in de periode tot 2030 mogen we afgerond 8.400 woningen realiseren waarvan afgerond 1.500 in de gemeente Oude IJsselstreek. Binnen de gemeente is de planvorming voor vier van de vijf aangewezen uitleglocaties inmiddels begonnen (waar uiteraard een groot aandeel van de opgave gerealiseerd moet worden). De daarmee gepaard gaande kosten worden gedekt vanuit gevoteerde voorbereidingskredieten (verantwoording hierover verloopt via de bestuursrapportage). Deze voorbereidingskosten worden uiteindelijk ingebracht in de nog te openen gemeentelijke (grond)exploitatie voor de te onderscheiden locaties. Daarnaast zijn er veel initiatieven om tot woningbouw te komen binnen de bebouwde kom van de gemeente waarin wij een faciliterende rol hebben. Het verplichte kostenverhaal wordt in dat geval verzekerd met het opstellen van een anterieure overeenkomst.

Op peildatum 1 januari 2022 was sprake van een "verliesvoorziening woningbouw" met een omvang van afgerond € 132.205,- en deze was volledig toe te rekenen aan de ontwikkeling van 't Kuipje in Breedenbroek. Met het actualiseren van de grondexploitaties is het tekort voor de grondexploitatie van 't Kuipje opgelopen naar een bedrag van afgerond € 188.731,- netto contant per 1 januari 2023. De verliesvoorziening voor woningbouw is dan ook opgehoogd met het verschil van afgerond € 56.525,- netto contant per 1 januari 2023.

Tussentijdse winstneming

In de notitie "Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)" van de commissie BBV is de aanbeveling opgenomen dat, volgens het realisatiebeginsel, wanneer voldoende zekerheid voor winst nemen bestaat, de winst dan ook dient te worden genomen. Bij de volgende grondexploitaties is (tussentijds) winst genomen: De Rieze V + VI in Ulft en Hofskamp Oost - II in Varsseveld. Voor de overige grondexploitaties geldt dat het nemen van (tussentijdse) winst niet aan de orde is, omdat of sprake is van een grondexploitatie met een tekort of er zijn nog geen gronden verkocht. In onderstaand overzicht wordt de winstneming per project in 2022 toegelicht:

Project	Resultaat incl. onzekerheid & excl. genomen winst	% gerealiseerde uitgaven	% gerealiseerde inkomsten	% winstneming	Te nemen winst	Al genomen winst	Winstneming 2022 (eindwaarde)
De Rieze VI + V	810.313	96%	58%	56%	450.939	-370.696	80.243

Hofskamp-Oost	1.595.660	99%	90%	90%	1.432.251	-1.412.908	19.343
Resultaat					1.883.190	-1.783.604	99.586

De hoogte van de te nemen winst is bepaald op basis van de daarvoor geldende methodiek volgens de BBV. In 2022 is in totaliteit voor een bedrag van € 99.586 aan winst genomen. De tussentijds genomen winst is als een "negatieve" opbrengst verantwoord in de geactualiseerde grondexploitaties voor de betreffende projecten per 1 januari 2023.

Verloop resultaat grondexploitaties

In de nu volgende tabel wordt het resultaat van de grondexploitaties per 1 januari 2022 vergeleken met de resultaten van de geactualiseerde grondexploitaties per 1 januari 2023. Om een juiste vergelijking te kunnen maken, zijn de resultaten van de grondexploitaties op peildatum 1 januari 2022 met één jaar opgerend naar peildatum 1 januari 2023 (op basis van een verdisconteringsvoet van 2% op jaarbasis). Dus het totaal resultaat van de grondexploitaties per 1 januari 2022 van netto contant € 706.152,- bedraagt € 720.275,- netto contant per 1 januari 2023 (€ 706.152 x 1,02). Dit resultaat wordt vergeleken met de uitkomst van de geactualiseerde grondexploitaties van € 492.715,- netto contant per 1 januari 2023.

Projecten	NCW GREX 2022	NCW GREX 2022	NCW GREX 2023	Vershill	Effect netto contant	Overige
	per 01.01.2022	per 01.01.2023	per 01.01.2023	netto contant	tussentijdse winstneming	verschillen
Slawijkseweg	-46.764	-47.699	-46.716	983		983
Kromkamp	- 2.840	-2.897	-3.473	-576		-576
Kuipje	132.205	134.850	188.731	53.881		53.881
De Rieze V +	-613.982	-626.262	-466.637	159.624	79.069	80.556
Hofskamp	-157.563	-160.715	-115.455	45.260	19.154	26.106
Het VIP	-17.208	-17.552	-49.164	-31.612		-31.612
Totaal	-706.152	-720.275	-492.715	227.560	98.223	129.337

Uit het overzicht volgt een verschil van netto contant € 227.560,- op peildatum 1 januari 2023. Een deel van het verschil is toe te rekenen aan de tussentijds genomen winst voor het bedrijventerrein De Rieze V + VI en Hofskamp Oost II. De tussentijds genomen winst komt ten goede aan de gemeente, maar wordt wel onttrokken aan de grondexploitatie (het bedrag wordt in de boekwaarde als een negatieve opbrengst verantwoord). Dit geeft in de vergelijking echter wel een verschil van in dit geval € 98.223,- netto contant op peildatum 1 januari 2023. Het restant verschil van € 129.337,- netto contant is op hoofdlijnen per saldo toe te rekenen aan de invloed van rente, kosten - en opbrengstenstijging in combinatie met een wijziging in de fasering en aan een wijziging in de uitgaven en inkomsten.

Het is niet exact te duiden hoe groot het effect van een wijziging in de kosten - en opbrengstenstijging is op het resultaat. Het effect is namelijk mede afhankelijk van de fasering (wanneer worden welke uitgaven en inkomsten verwacht) en van de hoogte van de nog te verwachten uitgaven en inkomsten. Maar om toch gevoel te krijgen in de verschillen worden in het nu volgende overzicht de in de grondexploitatie op peildatum 1 januari 2022 gehanteerde parameters vergeleken met de gehanteerde parameters in de grondexploitatie op peildatum 1 januari 2023:

Toelichting	2022	2023	2024	2025	2026 e.v.
<i>Grondexploitatie 2022</i>					
Kostenstijging	4,00%	3,00%	3,00%	2,00%	2,00%
Opbrengstenstijging (Het VIP)	0,50%	1,00%	1,00%	2,00%	2,00%
<i>Grondexploitatie 2023</i>					
Kostenstijging	7,56% - 10,00%	6,00%	4,00%	4,00%	2,00%
Opbrengstenstijging (Het VIP)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2,00%

Uit het overzicht volgt dat met name in de eerste jaren de verwachte kostenstijging hoger uitvalt dan voorzien was in de grondexploitaties op peildatum 1 januari 2022. Ook de verwachte opbrengstenstijging (gemiddelde stijging van de m2 prijzen) valt lager uit dan aangenomen is in de grondexploitatie op peildatum 1 januari 2022. Zoals aangegeven, is ook de fasering van invloed van invloed op het resultaat. In het nu volgende overzicht worden de verwachte einddata per project weergegeven:

Project	GREX 2022	GREX 2023
Slawijkseweg in Netterden	31 december 2023	31 december 2023
Kromkamp in Sinderen	31 december 2023	31 december 2024
Kuijpe in Breedenbroek	31 december 2023	31 december 2023
De Rieze V + VI in Ulft	31 december 2025	31 december 2025
Hofskamp Oost II in Varsseveld	31 december 2023	31 december 2024
Het VIP in Varsseveld	31 december 2031	31 december 2032

Hieronder volgt op hoofdlijnen per project een toelichting op het verschil tussen de grondexploitatie op peildatum 1 januari 2022 en de geactualiseerde grondexploitatie op peildatum 1 januari 2023. Een meer uitgebreide toelichting op de verschillen tussen de beide grondexploitaties is opgenomen in het Meerjaren Prognose Grondexploitaties.

Slawijkseweg in Netterden (woningbouw)

Het positieve resultaat van de grondexploitatie voor de Slawijkseweg in Netterden is licht afgenomen (er is sprake van een verschil van € 983,- netto contant per 1 januari 2023) en dit is per saldo toe te rekenen aan de toegenomen kostenstijging voor de periode 2022 en verder.

Kromkamp in Sinderen (woningbouw)

Het positieve resultaat van de grondexploitatie voor Kromkamp in Sinderen is licht verbeterd (er is sprake van een verschil van € 576,- netto contant per 1 januari 2023) en dit is per saldo te danken aan het opnieuw bepalen van de uitgifteprijs voor de vier nog uit te geven en resterende kavels in het plangebied.

't Kuipje in Breedenbroek (woningbouw)

Het tekort op de grondexploitatie voor 't Kuipje in Breedenbroek is verder toegenomen. Het tekort valt hoger uit als gevolg van de toegenomen kostenstijging en door de hoger uitvallende gemeentelijke planbegeleidingskosten. Het project voorziet in de bouw van acht woningen (zes starters woningen en twee seniorenwoningen). De kavels zijn in 2022 ook daadwerkelijk verkocht. Echter, het betreft een Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) en gebleken is dat een dergelijke ontwikkeling een intensievere begeleiding vraagt. Als voorbeeld: in dit geval hebben wij acht verkoopovereenkomsten moeten opstellen en daarover intensief contact gehad met de kopers. Dit is anders op het moment dat we het perceel in zijn geheel aan een bouwer / ontwikkelaar verkopen die daar vervolgens acht woningen gaat bouwen en verkopen.

De Rieze V + VI in Ulft (bedrijventerrein)

De grondexploitatie voor De Rieze V + VI in Ulft laat nog altijd een overschot zien. Het overschot is weliswaar met € 159.624,- netto contant per 1 januari 2023 afgenomen. Onderdeel van het verschil is de genomen winst in 2022 van € 80.243,- (netto contant effect van € 79.069,-). Zoals al toegelicht is hier geen sprake van een negatief effect ten opzichte van de grondexploitatie op peildatum 1 januari 2022. Het betreft hier het onttrekken van een deel van de winst aan de grondexploitatie. De rest van het verschil is deels toe te rekenen aan de toegenomen kostenstijging, maar zeker ook aan de toegenomen nog te verwachten uitgaven. In de geactualiseerde grondexploitatie is verder budget opgenomen voor de aanleg van een extra ontsluiting om daarmee een perceel van ruim één hectare op te kunnen delen in kleinere percelen en wordt rekening gehouden met extra uitgaven voor groeninrichting. Met deze extra uitgaven is in de grondexploitatie per 1 januari 2022 geen rekening gehouden.

Hofskamp Oost II in Varsseveld (bedrijventerrein)

Ook de grondexploitatie voor Hofskamp Oost II in Varsseveld laat nog een overschot zien. Het resultaat is met € 45.260,- netto contant per 1 januari 2023 afgenomen. Ook hier vormt de tussentijds genomen winst in 2022 van € 19.343,- (netto contant effect van in totaal € 19.154,-) onderdeel van het verschil. Het restant verschil van € 26.106,- netto contant per 1 januari 2023 is ook hier deels toe te rekenen aan de hoger uitvallende kostenstijging. Daarnaast vallen de nog te realiseren grondopbrengsten lager uit. In de grondexploitatie per 1 januari 2022 is een deel van een te verkopen perceel gewaardeerd als zichtlocatie. Dit blijkt echter niet realistisch te zijn en de aanpassing is met het actualisatie van de grondexploitatie op peildatum 1 januari 2023 dan ook doorgevoerd.

Het VIP in Varsseveld (bedrijventerrein)

De grondexploitatie voor Het VIP laat een licht positief resultaat zien. Per saldo is het resultaat van de grondexploitatie met € 31.612,- netto contant per 1 januari 2023 verbeterd. Uiteraard heeft de hoger uitvallende kostenstijging in combinatie met een lager uitvallende opbrengstenstijging een negatief effect op het resultaat van de grondexploitatie. Ook de begrote uitgaven voor het bouw - en woonrijp maken en de planbegeleidingskosten vallen hoger uit dan voorzien was in de grondexploitatie per 1 januari 2022. Daarentegen vallen de te verwachten grondopbrengsten ook hoger uit dan waarmee rekening werd gehouden. De te hanteren uitgifteprijs zijn op peildatum 1 januari 2023 gebaseerd op een door Cushman & Wakefield uitgebracht advies. Gemiddeld genomen valt de uitgifteprijs hoger uit (was afgerond € 105,- per m² en bedraagt nu afgerond € 119,- per m²) dan waarmee rekening is gehouden. Tot slot is in de toelichting op de door de raad vastgestelde grondexploitatie in januari 2021 aangegeven dat de maximale exploitatieduur op 10 jaar is vastgesteld (voorzichtigheidsprincipe vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording). In de grondexploitatie op peildatum 1 januari 2022 is aangenomen dat de verkoop van kavels in 2024 zou beginnen. Rekening houdend met de resterende doorlooptijd van 10 jaar (vanaf 1 januari 2022) zou daarmee nog 8 jaar resteren voor de verkoop van kavels. Het uitgifte tempo is gebaseerd op de gemiddelde uitgifte op jaarbasis binnen de gemeente in de afgelopen jaren (circa 2,4 hectare op jaarbasis). Dat resulteert in een uit te geven oppervlak van afgerond 19 hectare. Het bestemmingsplan laat de ontwikkeling van 25 hectare aan bedrijfskavels toe. Inmiddels zijn we een jaar verder en is nog steeds de verwachting dat de start van de verkoop van de kavels in 2024 plaats zal gaan vinden. De peildatum van de grondexploitatie is met een jaar opgeschoven (van 1 januari 2022 naar 1 januari 2023) en op het moment dat we rekening houden met een resterende doorlooptijd van 10 jaar betekent dit dat we een jaar extra aan uit te geven gronden kunnen inrekenen (9 jaar in plaats van 8 jaar). Uiteraard heeft dit een positief effect op het resultaat van de grondexploitatie op peildatum 1 januari 2023.

Overzicht verloop verliesvoorzieningen grondexploitaties

In het boekjaar 2022 hebben beperkte mutaties plaatsgevonden en zijn de verliesvoorzieningen geactualiseerd. Het verloop van deze voorzieningen staat weergegeven in onderstaand overzicht.

Verloop verliesvoorzieningen	Voorzieningen per 01.01.2022	Vrijval voorzieningen	Aanwenden voorziening	Restant voorziening	Bijstellen voorziening	Voorzieningen per 01.01.2023
Verliesvoorziening woningbouw	132.205	-	-	132.205	56.525	188.731
Verliesvoorziening bedrijventerreinen	-	-	-	-	-	0
Verliesvoorziening Samenwerking WA A18 BP	-	-	-	-	-	0
Totaal	132.205	-	-	132.205	56.525	188.731

¹ Alle in deze paragraaf genoemde bedragen zijn in euro's en exclusief BTW

Risico's

Inleiding

Grondexploitaties kenmerken zich (onder meer) door het feit dat in een vroeg stadium kosten worden gemaakt, terwijl de opbrengsten (en dus de dekking van de exploitaties) veelal op een later moment worden geboekt. In dergelijke trajecten doen zich financiële risico's voor (marktontwikkeling, tegenvallende opbrengsten, et cetera). Omdat de risico's binnen de grondexploitaties zich waarschijnlijk nooit gelijktijdig en/of met een maximale omvang aandienen, kan voor de bepaling van de weerstandscapaciteit niet worden volstaan met een optelling van de afzonderlijke projectrisico's. Sommige risico's zullen zich nooit voordoen, terwijl andere zich in hun maximale omvang aandienen. Met het actualiseren van de grondexploitaties worden ook de kansen en bedreigingen in beeld gebracht en met behulp van een rekenmodel worden middels simulatie willekeurige scenario's bepaald en gerangschikt van "bestcase" tot "worstcase". Het model levert een bandbreedte waartussen het financiële resultaat zich waarschijnlijk zal gaan begeven. Deze exercitie wordt per project (de lopende grondexploitaties) uitgevoerd en met de uitkomsten kan de omvang van de benodigde (vereiste) weerstandscapaciteit specifiek voor de grondexploitaties hierop afgestemd worden.

Naast risico's op grondexploitaties kent de gemeente meerdere risico's. Het totaal aan geïnventariseerde risico's vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Daarnaast wordt de aanwezige weerstandscapaciteit in beeld gebracht. De verhouding tussen de beschikbare capaciteit en de vereiste capaciteit vormt het weerstandsvermogen en dat zegt iets over de mate waarin de gemeente in staat is eventuele tegenvallers op te vangen.

Vertrekpunt voor de risicoberekeningen zijn de geactualiseerde grondexploitaties zoals opgenomen in deze paragraaf. Hieronder volgt een overzicht waarin het percentage gerealiseerde uitgaven, inkomsten en einddatum per project (lopende grondexploitaties) worden weergegeven:

Project	Percentage gerealiseerde uitgaven	Percentage gerealiseerde inkomsten	Verwachte einddatum
Slawijkseweg	98%	83%	31 december 2023
Kromkamp	98%	98%	31 december 2024
Kuipje	34%	100%	31 december 2023
De Rieze V + VI	96%	55%	31 december 2025
Hofskamp Oost II	99%	90%	31 december 2024
Het VIP	18%	0%	31 december 2032

Het overzicht geeft een beeld van de voortgang van de grondexploitaties. Hieruit volgt dat naar verwachting het overgrote deel van de huidige grondexploitaties binnen vier jaar afgesloten kunnen worden. Ook is zichtbaar dat voor een viertal grondexploitaties het percentage aan gerealiseerde uitgaven hoog uit valt (varieert tussen 96% en 99%). Drie van de vier hiervoor benoemde grondexploitaties laten ook nog eens een relatief hoog percentage aan gerealiseerde inkomsten zien. Voor projecten in een dergelijke fase geldt over het algemeen dat de omvang van de risico's te overzien zijn.

Risico-analyse grondexploitaties

Binnen de risico-analyse is een onderscheid te maken in algemene en projectspecifieke risico's. De algemene risico's gelden in principe voor alle projecten binnen de gemeente en daarbij moet gedacht worden aan risico's ten aanzien van de kosten - en opbrengstenstijging, de rente ontwikkeling, de fasering, maar ook aan risico's op de begrote uitgaven en inkomsten (spreiding). Projectspectifieke risico's zijn, zoals de naam al zegt, alleen geldend voor het specifieke project.

Resultaat risico-analyse

Zoals aangegeven in de inleiding voert het model simulaties uit waarbij een fysiek proces niet één keer maar vele malen wordt gesimuleerd, elke keer met andere startcondities. Het resultaat van deze verzameling simulaties is een verdeling die het hele gebied van mogelijke uitkomsten weergeeft (simulatieresultaten als afwijking ten opzichte van het begrote resultaat). Dit betekent dat in percentages kan worden aangegeven hoe groot de kans is dat het resultaat zich binnen bepaalde waarden bevindt. Voor het bepalen van de vereiste weerstandscapaciteit is dit een belangrijk gegeven. De uitkomst van de risico-analyse per project resulteert in een grafiek waarbij het totaal oppervlak onder de grafiek 100% bedraagt. Voor het bepalen van de vereiste weerstandscapaciteit gaan we uit van een bandbreedte van 80% waarbinnen het resultaat van de grondexploitatie zich beweegt (de uiterste resultaten < 10% en > 90% worden buiten beschouwing gelaten). In de praktijk wordt het resultaat bij het 90e percentiel (de waarde waarbij slechts 10% van de trekkingen in de simulatie een slechter resultaat geeft) als voldoende zeker beschouwd.

Onderstaande tabel laat een samenvatting van de analyse per complex zien. Behalve het risico (risico ten opzichte van resultaat) is ook de vereiste weerstandscapaciteit per complex aangeduid indien geen rekening wordt gehouden met verevening met resultaten en risico's van andere complexen. Wel wordt rekening gehouden met het resultaat van het betreffend complex zelf. De optelling van de aldus per complex bepaalde vereiste weerstandscapaciteit, is dus de totaal benodigde risicobuffer wanneer geen rekening wordt gehouden met verevening van positieve en negatieve risico's en resultaten tussen de grondexploitatiecomplexen.

Omschrijving	Formule	Slawijkseweg	Kromkamp	Kuipje	De Rieze V + VI	Hofskamp Oost II	VIP	Totaal	Toelichting
Resultaat grondexploitatie	A	- 46.716	- 3.473	188.731	- 466.637	-115.455	- 49.164	- 492.715	Positief
Resultaat plus voorziening	B	- 46.716	- 3.473	-	- 466.637	-115.455	- 49.164	- 681.446	Positief
Minimumresultaat (90% zekerheid)	C	- 9.316	26.560	232.331	- 330.037	-8.455	1.102.792	1.013.875	Negatief
Risico t.o.v. resultaat	D = C - A	37.400	30.033	43.600	136.600	107.000	1.151.956	1.506.590	Negatief
Risico (indien > 0)	E = D + B	-	26.560	43.600	-	-	1.102.792	1.172.952	Negatief

Ter verduidelijking voor de leesbaarheid van het overzicht volgt hier een toelichting op de uitkomst van de risico-analyse voor Slawijkseweg: in de basis kent de grondexploitatie een overschot van € 46.716 op peildatum 1 januari 2023. En dus is voor het project geen voorziening getroffen (alleen aan de orde op het moment dat de grondexploitatie een negatief resultaat laat zien). Uit de risico-analyse volgt dat met 90% zekerheid gesteld kan worden dat het resultaat van de grondexploitatie niet lager dan - € 9.316 (= positief) zal uitvallen. Daarmee bedraagt het risico ten opzichte van het basisresultaat € 37.400 op peildatum 1 januari 2023. Het risico met de omvang van € 37.400 kan echter binnen de huidige grondexploitatie opgevangen worden zonder directe financiële consequenties. Dit geldt niet voor de grondexploitaties van Kromkamp, 't Kuipje en het Varsseveld Industriepark (VIP). Voor deze projecten wordt het gekwantificeerde restant risico dan ook meegenomen als input voor de vereiste weerstandscapaciteit. Het totaal aan vereiste weerstandscapaciteit in relatie tot de lopende grondexploitaties van gemeente Oude IJsselstreek komt daarmee uit op € 1.172.952 op peildatum 1 januari 2023.

Naast de eigen grondexploitaties is de gemeente ook een samenwerking aangegaan in de ontwikkeling van het Regionaal Bedrijventerrein A18 Bedrijvenpark en Euregionaal Bedrijventerrein DocksNLD. In de paragraaf is aangegeven dat de geïnventariseerde risico's ten aanzien van de ontwikkeling van het Bedrijvenpark A18 binnen de huidige grondexploitatie opgevangen kunnen worden. Dat betekent ook dat we voor het bepalen van onze vereiste weerstandscapaciteit geen reservering voor deze ontwikkeling op hoeven te nemen. Daarmee komt het totaal aan de vereiste weerstandscapaciteit in relatie tot grondexploitaties uit op een bedrag van € 1.172.952 op peildatum 1 januari 2023. Het bedrag wordt meegenomen in het bepalen van de weerstandsvermogen van de gemeente. Voor een nadere toelichting op het weerstandsvermogen wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen van de jaarrekening.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente middelen kan vrijmaken om grote tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid direct veranderd moet worden. Hierbij wordt een relatie gelegd tussen de omvang van de financiële risico's en de middelen waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om deze risico's af te dekken (weerstandscapaciteit).

De hoogte van het gewenste weerstandsvermogen hangt van de financiële risico's die de gemeente loopt en de kans dat de risico's daadwerkelijk effectief worden. Hiervan maken wij een inschatting per risicocategorie, waarbij we sinds 2022 als beleidsuitgangspunt hanteren dat de ratio weerstandsvermogen tenminste 2,0 moet zijn.

Beleid

Het bestaande beleid is vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen. Daarnaast geldt de begrotingsdoctrine.

Beleidsuitgangspunten:

- Gemeente Oude IJsselstreek gebruikt in eerste instantie incidentele weerstandscapaciteit om zowel incidentele als structurele tegenvallers te dekken;
- De begroting moet elk jaar structureel sluitend zijn. Structurele tegenvallers moeten opgevangen worden door structurele middelen.
- Het weerstandsvermogen wordt zoveel mogelijk intact gelaten en er wordt terughoudend opgetreden bij de beschikking over de algemene reserve. Dit omdat niet alle risico's voldoende gekwantificeerd kunnen worden. Om een goed beeld te houden op de risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit worden deze minimaal tweemaal per jaar (bij de programmabegroting en de jaarrekening) geïnventariseerd;
- De post onvoorzien wordt alleen gebruikt voor eenmalige tegenvallers; deze tegenvallers dienen te voldoen aan de criteria: onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar. Structurele knelpunten dienen op structurele wijze te worden opgelost;
- De algemene reserve wordt volledig meegerekend bij de bepaling van de weerstandscapaciteit.

Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken. De risico's zijn alle voorzienbare risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit geeft de mate aan waarin de gemeente zelf in staat is om niet-begrote kosten te dekken uit structurele middelen, zonder direct het bestaande beleid te moeten aanpassen/te bezuinigen. Hierbij kan gedacht worden aan de mogelijkheden die er zijn tot het verhogen van de inkomsten (bijvoorbeeld via belastingverhoging). Bij de incidentele weerstandscapaciteit gaat het om de aanwezigheid van vrij besteedbare middelen die eenmalig kunnen worden ingezet. De bestemmingsreserves en niet-benutte belastingcapaciteit nemen we uit oogpunt van behoedzaamheid niet in de weerstandscapaciteit mee.

Onderstaande tabel bevat het overzicht van de weerstandscapaciteit per eind van het boekjaar 2022.

Weerstandscapaciteit	Bedrag
a. Begrotingsruimte (post onvoorzien)	49
b. Algemene reserves (na resultaatbestemming)	26.869
c. Stille reserves	1.000
Totaal weerstandscapaciteit per 31-12-2022	27.918

Toelichting

A. Begrotingsruimte

Voor de dekking van niet voorziene uitgaven is in de begroting een structureel bedrag van € 1,25 per inwoner, ofwel een totaalbedrag van afgerond € 49.000 opgenomen.

B. Algemene reserve

Algemene reserve (x 1.000)	Werkelijke stand 1-1-2022	Begrote stand 1-1-2022	Werkelijke stand 31-12-2022
Algemene reserve (na resultaatbestemming)	25.501	22.815	26.869

C. Stille reserves

Een stille reserve is het verschil tussen de hogere directe opbrengstwaarde bij verkoop en de boekwaarde van de diverse activa zoals ze op de balans staan. De mogelijke meeropbrengsten bij verkoop kunnen voor andere doelen worden aangewend. Dit geldt alleen voor bezittingen die direct verhandelbaar of verkoopbaar zijn. Bijvoorbeeld panden en objecten, maar ook bos-en landbouwgronden die niet of met een lagere boekwaarde op de balans staan. We nemen voor de weerstandscapaciteit het bedrag van € 1.000.000.

Risico's

Door de risico's in beeld te brengen, kunnen we het benodigd weerstandsvermogen bepalen. Voor elk risico wordt beoordeeld of het risico kan worden vermeden, verminderd, overgedragen of geaccepteerd. Daarbij wordt een inschatting gemaakt van de kans dat het risico zich voordoet en het bedrag ten hoogste van de maximale risico. In totaal is het risico voor Oude IJsselstreek berekend op ruim € 8 miljoen.

De belangrijkste risico's voor Oude IJsselstreek (x 1.000) :

Risico's	Mate inschatbaarheid	Beheersing	Financieel gevolg	Risico
a.				
Aansprakelijkheid/eigendom/Bedrijfsvoering				
Schadeclaims	Slecht	Verminderen	400	40
Eigendommen	Slecht	Verminderen	450	45
Personeel/inhuur	Redelijk	Accepteren	1.000	500
ICT	Slecht	Verminderen	4.000	400
Bedrijfsvoering overig	Slecht	Accepteren	1.200	600
b. Financiële risico's				
Bestuursdwang/proceskosten	Slecht	Verminderen	300	150
Renterisico	Redelijk	Accepteren	1.000	250
Algemene uitkering	Slecht	Accepteren	2.500	625

c. Grondexploitatie				
Zie paragraaf grondbeleid	Redelijk	Accepteren	1.173	1.173
d. Verbonden partijen				
Zie paragraaf verbonden partijen	Goed	Verminderen	4.648	465
e. Sociaal Domein				
Sociaal Domein	Slecht	Accepteren	4.000	1.000
f. Garant en borgstellingen				
Garant- en borgstellingen	Redelijk	Accepteren	175.339	1.753
g. Overige (externe) factoren				
Overige factoren	Slecht	Verminderen	5.000	1.000
Totaal			201.010	8.001

Toelichting categorieën

a. Aansprakelijkheid/ eigendommen /bedrijfsvoering

Dit betreft onder andere aansprakelijkheid voor schadeclaims vanwege onzorgvuldig, onjuist of niet tijdig handelen. Daarnaast hebben we een beperkt risico op het gebied van brand- en stormschade op gemeentelijke gebouwen. Ook hebben we risico's op de eigen percelen ten aanzien van verontreiniging. Daarnaast lopen we risico op de personeelslasten/ inhuur. Het wordt steeds moeilijker om bepaalde vacatures te vervullen. Er zijn niet/ zeer moeilijk mensen meer te vinden. Dat kan leiden tot hogere personeelslasten, omdat er meer extern moet worden ingehuurd/ingekocht. Op dit moment is de markt dusdanig, dat zelfs dit niet meer altijd lukt, wat ook maakt dat de tarieven zeer sterk zijn gestegen. Dit leidt, naast extra kosten, ook tot een nog hogere druk op de staande organisatie, wat vervolgens tot hoger ziekteverzuim kan leiden. De risico's ten aanzien van ICT worden de komende jaren steeds groter met betrekking tot bijvoorbeeld hacks, ransomware, DDOS-aanvallen. Natuurlijk zijn er de nodige maatregelen genomen om hackers zoveel mogelijk te weren, en worden medewerkers regelmatig gewaarschuwd om de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen, maar hackers zijn inventief en bedenken telkens nieuwe wegen om de beveiliging te omzeilen. De financiële gevolgen van een hack kunnen groot zijn.

De post bedrijfsvoering overig betreft tot slot een aantal specifieke risico's:

- Personeelslasten/inhuur; gemeente is eigen risicodragers voor de ww.
- Eigen risicodragers wachtgeldverplichtingen bestuurders.
- Gemeente is pensioenverzekeraar van bestuurders.
- Schadeclaim afgesloten bouwgrondexploitatie Centrumplan Ulft.

b. Financiële risico's

- Bestuursdwang en proceskosten
- Renterisico: dit is een (sinds begroting 2023) nieuw opgenomen risico. Met name door de situatie in Oekraïne zijn de rentetarieven voor langlopende leningen in 2022 in korte tijd zeer sterk gestegen.
- Algemene uitkering: gezien de grilligheid en onvoorspelbaarheid van de uitkeringen vanuit het Rijk, is er een reëel risico dat de hoogte van de algemene uitkering anders wordt dan zoals dit nu op basis van de circulaire 2022 in de begroting 2023 is verwerkt.

c. Grondexploitatie

- zie paragraaf "Grondbeleid"

d. Verbonden partijen

- Zie paragraaf "Verbonden partijen", het risicobedrag is opgenomen ter hoogte van de begrote bijdrage voor 2023

e. Open-einde regelingen

De uitgaven die gemoed zijn met open-einde regelingen zijn, zoals de naam al aangeeft, moeilijk te beïnvloeden door de gemeente omdat het beroep op deze regelingen en subsidies niet te maximaliseren is.

Regelingen en maatregelen Sociaal Domein (Jeugd, WMO):

In het sociaal domein blijft sprake van belangrijke ontwikkelingen die kansen en onzekerheden meebrengen voor 2023 en daarna.

- In regionaal verband is verblijfszorg jeugd per 1 juli 2022 op een andere manier ingekocht. Onderdeel van deze inkoop is een andere manier van samenwerking met minder aanbieders en een andere bekostigingsvorm. In de begroting 2023 is een inschatting gemaakt van het financiële effect van deze nieuwe inkoop. Er worden kostenbesparingen verwacht, maar het is onzeker of dit in werkelijkheid al op korte termijn gerealiseerd kan worden.
- Ook in regionaal verband loopt ten tijde van het opmaken van de begroting een traject voor een andere inkoop van hoogcomplexere jeugdzorg. De (financiële) resultaten daarvan zijn nog niet bekend om te worden vertaald in de begroting.
- De doordecentralisatie van Beschermd Wonen van centrumgemeenten naar alle gemeenten is enkele keren uitgesteld en staat momenteel gepland voor 1 januari 2024. Per dat moment wordt ook een ander bekostigingsmodel vanuit het Rijk ingevoerd, met een ingroeipad. Vooruitlopend daarop hebben wij de toegangsfunctie voor nieuwe instroom reeds op ons genomen en ook op dit deel van de zorg is per 1 juli 2022 een nieuwe inkoop van kracht. Het financiële effect van dit hele proces is nog niet bekend;
- Vanaf 2022 is de gemeente waar een jeugdige staat ingeschreven verantwoordelijk voor de zorgvraag en de betaling ervan van de jeugdige, ook wanneer deze verblijft in een instelling in een andere gemeente. Het jaar 2022 is nadrukkelijk een overgangsjaar, waarin we soms zorg moeten voorfinancieren en later kunnen declareren bij andere gemeenten en vice versa. Of en in hoeverre dit leidt tot bijstellingen op de huidige meerjarenbegroting is op dit moment niet bekend.
- De invoering van het abonnementstarief in de Wmo (per 1 januari 2019) heeft een aanzuigende werking gehad en we zien de afgelopen jaren een nadrukkelijke stijging in de kosten voor met name huishoudelijke hulp. In hoeverre dit nog verder doorzet de komende jaren is niet bekend. Tegelijkertijd is het de bedoeling dat per 2025 wederom een aanpassing komt op het abonnementstarief, waarmee we mogelijk weer terug zouden gaan naar de situatie van voor 2019. Dit gaat wel gepaard met een korting op het gemeentefonds. Of en welk financieel effect dit per saldo voor ons heeft is nog niet bekend.
- Voor 2023 heeft het kabinet extra middelen beschikbaar gesteld voor jeugdzorg. Voor de jaren 2024 en daarna nog niet, omdat dit afhangt van afspraken rondom de zogenaamde Hervormingsagenda. Op basis van landelijke afspraken, voortkomend uit de arbitragezaak tussen VNG en Rijk, mogen we voor de jaren 2024 t/m 2026 in de begroting wel rekening houden met een stelpost van 100% voor de te verwachten extra jeugdzorgkosten in die jaren. In de vorige meerjarenbegroting was dit nog 75%, dit hebben wij nu opgehoogd naar 100%. Daarnaast hebben wij gezien de risico's rondom jeugdzorg voor die jaren ook rekening gehouden met een stelpost voor mogelijke extra jeugdzorgkosten (gelijk aan die 25% ophoging). Het effect van deze twee posten is daarmee per saldo nihil.
- Het is nog onduidelijk welk effect Covid-19 en de lockdowns hebben gehad op de mentale gezondheid voor onze inwoners en wat dit doet met toekomstige zorgvraag;

Regelingen en maatregelen Sociaal Domein (Participatie)

- Uitvoering Participatiewet in eigen beheer: De uitvoering van de participatiewet in eigen beheer per 1 januari 2021 en de oprichting van STOER brengt risico's met zich mee, die voorheen onder primaire verantwoordelijkheid van Laborijn vielen. De hoogte van deze risico's is in grote mate afhankelijk van de manier waarop de nieuwe werkwijze verder wordt doorontwikkeld.
- De gemeente Oude IJsselstreek is al jaren een zgn. nadeelgemeente. Dit houdt in dat de gemeente al jaren minder Buig ontvangt dan dat zij werkelijk nodig heeft om de uitkeringen te betalen. De verwachting is dat dit ook de komende jaren zal zijn. Voor het ontvangen van een vangnetuitkering om dit nadeel deels te compenseren moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Op voorhand is niet zeker of de gemeente hieraan voldoet. Een aantal van deze voorwaarden zijn deels afhankelijk van politieke keuzes zoals het inzetten van boetes en maatregelen en het actief opleggen en innen terugvorderingen en verhaal. De keuzes die hierin gemaakt worden moeten we zien in het licht van de vastgestelde visie. Werken vanuit de bedoeling is niet louter gericht op handhaving maar zaken in perspectief zetten en integraal afwegen.
- Exploitatiesubsidies

- Leerlingenvervoer
- ZIN (Zorg in Natura)

f. Garant/borgstellingen

Het overzicht van de borg-/garantstellingen is opgenomen in de jaarrekening 2022.

g. Overige (externe) factoren

- Economische ontwikkelingen, die buiten de invloedssfeer van de gemeente vallen.
- Planschade.
- Schade ten gevolge van veranderend klimaat en of extreme weersomstandigheden.
- Leges.
- Hypotheken personeel.
- Fluctuatie kosten en opbrengsten Afvalscheiding.
- Uitkering gemeentefonds inclusief Btw- compensatiefonds (BCF).
- Vennootschapsbelasting (VPB).
- Omgevingswet
- Na-ijl effecten Corona
- Algehele maatschappelijke en macro-economische (mondiale) ontwikkelingen

Berekening prognose weerstandsvermogen (x 1.000)

De verhouding tussen de aanwezige weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit bepaalt of het weerstandsvermogen voldoende is. Een ratio >2 is uitstekend te noemen.

		beschikbare weerstandscapaciteit		27.918		
Weerstandsvermogen	=	$\frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$	=	$\frac{27.918}{8.001}$	=	3,49
		benodigde weerstandscapaciteit (risico's)		8.001		

Kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat in deze paragraaf een verplichte basisset van 5 kengetallen wordt opgenomen. Deze kengetallen zijn:

- Netto schuldquote
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit (woonlasten meerpersoonshuishouden)

Het is van belang deze kengetallen in breder perspectief te zien, aangezien deze op zichzelf staan maar een deel van het totale beeld van de gemeentelijke financiën weergeven.

Kengetallen (x 1.000)	Rekening 2021	Begroting 2022 (stand 1-1)	Rekening 2022 (stand 31-12)
1a Netto schuldquote	92,2 %	115,4%	85,7 %
1b Netto schuldquote gecorrigeerd	82,96 %	107,1%	77,2 %
2 Solvabiliteitsratio	19,62 %	15,5%	22,7 %
3 Grondexploitatie	7,01 %	9,7%	6,2%
4 Structurele exploitatieruimte*	1,4 %	0,1%	1,3%
5 Belastingcapaciteit**	97,21 %	99,1%	93,3%
6 Weerstandsvermogen	368 %	359%	349%

* Hierbij is het rekening resultaat (na reservemutaties) volledig als incidenteel aangemerkt.

** Gebaseerd op het landelijk gemiddelde van € 904 (2022) voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning.

Signaleringswaarden	Waarde Oude IJsselstreek	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	85,7 %	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote, gecorrigeerd	77,2 %	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	22,7 %	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	6,2 %	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte*	1,3 %	Jaarrekening >0%	Jaarrekening >0%	Jaarrekening <0%
Belastingcapaciteit	93,3 %	<95%	95-105%	>105%
Weerstandsvermogen	349 %	>100%	80-100%	<80%

* Dit kengetal en de classificering is bedoeld voor begroting en meerjarenraming.

Jaarrekening 2022

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

- De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) daarvoor geeft.
- De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten.
- Activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarden, tenzij anders vermeld.
- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.
- De baten en lasten worden slechts genomen zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.
- Eigen bijdrage op grond van de WMO. Een inwoner met een Wmo voorziening en/of hulp is op grond van de Wmo, ongeacht het inkomen, vermogen en de hoeveelheid hulp en/of ondersteuning, een vaste bijdrage per maand verschuldigd. De wetgever zegt dat dat het bepalen van de eigen bijdrage evenals de inning hiervan wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.
- Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het rekeningjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben, uitgezonderd de jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze lasten worden toegerekend aan de periode van uitbetaling.
- Overige grondslagen worden vermeld bij de toelichting op de diverse balansposten.

Hoofdstuk 3 Balans

BALANS		
ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa		
Immaterieel		
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	€ 0	€ 0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 6.346.402	€ 6.599.933
Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	€ 740.792	€ 180.412
Subtotaal immaterieel	€ 7.087.194	€ 6.780.344
Materieel		
Investerings met economisch nut:		
- gronden uitgegeven in erfpacht	€ 12.256	€ 12.256
- Investerings economisch nut, dekking via diverse heffingen:	€ 50.824.759	€ 50.824.759
- overige investeringen met economisch nut	€ 46.674.284	€ 47.425.978
Investerings met maatschappelijk nut < 2017	€ 22.972.700	€ 25.401.684
Investerings met maatschappelijk nut vanaf 2017	€ 8.223.525	€ 6.529.626
Subtotaal materieel	€ 128.707.524	€ 130.194.303
Financieel		
Kapitaalverstrekkingen aan:		
1. Deelnemingen	€ 274.955	€ 274.955
2. Gemeenschappelijke regelingen	€ 0	€ 0
3. Overige verbonden partijen	€ 3.750	€ 3.750
Leningen aan:		
1. Openbare lichamen als bedoeld in art. 1 ond. A. wet Fido	€ 0	€ 0
2. Woningbouwcorporaties	€ 0	€ 0
3. Deelnemingen	€ 2.565.016	€ 2.565.016
4. Overige verbonden partijen	€ 0	€ 0
Overige langlopende leningen	€ 8.760.251	€ 9.226.089
Uitzettingen in 's Rijks schatkist > 1 jaar	€ 0	€ 0
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier > 1 jaar	€ 0	€ 0
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	€ 0	€ 0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 0	€ 0
Subtotaal financieel	€ 11.603.972	€ 12.069.810
Totaal vaste activa	€ 147.398.691	€ 149.044.457
Vlottende activa		
Voorraden		
Grond- en hulpstoffen gespecificeerd naar:		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	€ 8.068.120	€ 8.936.996
Subtotaal voorraden	€ 8.068.120	€ 8.936.996
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	€ 1.271.196	€ 1.390.284
Verstrekte kasgeldleningen aan Openbare lichamen	€ 0	€ 0
Overige verstrekte kasgeldleningen	€ 0	€ 0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	€ 0	€ 0
Rekening-courant verhoudingen met het Rijk	€ 0	€ 0
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	€ 0	€ 0
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier < 1 jaar	€ 0	€ 0
Overige vorderingen	€ 3.108.119	€ 5.430.499
Overige uitzettingen	€ 0	€ 0
Subtotaal uitzettingen	€ 4.379.315	€ 6.820.783
Liquide middelen		
Kas- banksaldi	€ 24.047	€ 173.952
Overlopende activa	€ 8.170.330	€ 6.399.565
Totaal vlottende activa	€ 20.641.812	€ 22.331.296
Totaal generaal	€ 168.040.503	€ 171.375.753

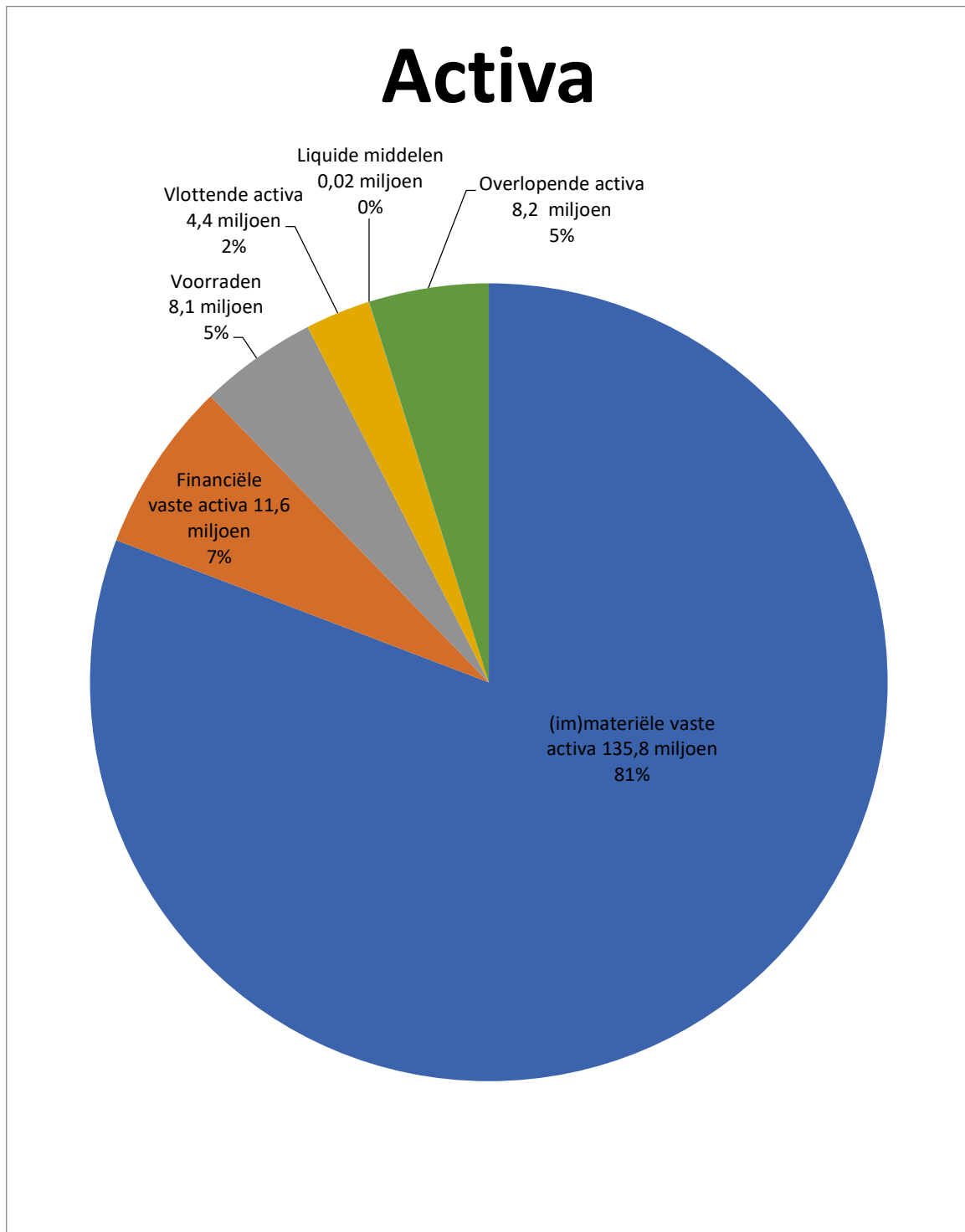
BALANS

PASSIVA	31-12-2022	31-12-2021
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserves	€ 24.018.156	€ 23.040.078
Bestemmingsreserves	€ 11.285.780	€ 8.122.986
Resultaat jaarrekening	€ <u>2.850.793</u>	€ <u>2.461.050</u>
Subtotaal eigen vermogen	€ 38.154.729	€ 33.624.114
Voorzieningen		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 4.981.875	€ 5.571.449
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	€ 0	€ 0
Door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting	€ <u>798.774</u>	€ <u>1.167.906</u>
Subtotaal voorzieningen	€ 5.780.649	€ 6.739.354
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Obligatieleningen	€ 0	€ 0
Onderhandse leningen van:		
1. Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	€ 0	€ 0
2. Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 106.078.301	€ 113.565.657
3. Binnenlandse bedrijven	€ 0	€ 0
4. Openbare lichamen als bedoeld in art.1 ond. A wet Fido	€ 0	€ 0
5. Overige binnenlandse sectoren	€ 0	€ 0
6. Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige		
Waarborgsommen	€ <u>1.550</u>	€ <u>1.863</u>
Subtotaal vaste schulden	€ 106.079.851	€ 113.567.519
Totaal vaste passiva	€ 150.015.229	€ 153.930.988
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Kasgeld	€ 0	€ 0
Banksaldi	€ 2.116.242	€ 3.017.229
Overige schulden	€ <u>3.386.835</u>	€ <u>3.588.779</u>
Subtotaal netto-vlottende schulden	€ 5.503.076	€ 6.606.008
Overlopende passiva	€ 12.522.198	€ 10.838.757
Totaal vlottende passiva	€ <u>18.025.274</u>	€ <u>17.444.765</u>
Totaal generaal	€ 168.040.503	€ 171.375.753
Gewaarborgde geldleningen	€ 175.579.107	€ 170.973.913

Overzicht van baten en lasten

	Raming voor wijziging 2022			Raming na wijziging 2022			Realisatie 2022		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
1 De gemeente waar het goed wonen is	15.589.834	31.543.756	15.953.922-	16.165.051	32.511.676	16.346.625-	19.638.804	34.655.930	15.017.126-
2 De leefbare gemeente (sociaal domein)	10.485.933	50.728.742	40.242.809-	11.459.205	55.095.573	43.636.368-	15.728.898	59.485.594	43.756.697-
3 De werkende gemeente	1.331.809	5.726.166	4.394.357-	1.430.309	6.056.780	4.626.471-	1.690.933	6.371.304	4.680.371-
4 De dienstverlenende gemeente	563.285	5.524.998	4.961.713-	617.285	5.647.004	5.029.719-	888.757	6.295.644	5.406.887-
5 Overhead	274.701	14.775.381	14.500.680-	274.701	18.022.845	17.748.144-	1.133.792	16.099.369	14.965.577-
99 Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grondexploitatie(onderdeel pgr 1)	240.000	241.303	1.303-	240.000	241.303	1.303-	2.346.093	2.307.646	38.448
Totaal progamma's	28.485.562	108.540.346	80.054.784-	30.186.551	117.575.181	87.388.630-	41.427.277	125.215.488	83.788.210-
Algemene dekkingsmiddelen									
Algemene uitkering	69.509.773		69.509.773	76.480.713		76.480.713	78.460.312		78.460.312
Dividend	600.000		600.000	796.000		796.000	797.092		797.092
Lokale heffingen	8.992.960		8.992.960	8.966.960		8.966.960	8.953.166		8.953.166
Overig	56.858		56.858	109.858		109.858	108.256		108.256
Totaal algemene dekkingsmiddelen	79.159.591	-	79.159.591	86.353.531	-	86.353.531	88.318.825	-	88.318.825
Onvoorzien		48.983	48.983-		48.983	48.983-			-
Geraamd/gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	107.645.153	108.589.329	944.176-	116.540.082	117.624.164	1.084.082-	129.746.102	125.215.488	4.530.615
<i>geraamd/gerealiseerde mutaties in reserves</i>									
1 De gemeente waar het goed wonen is	1.420.464	587.602	832.862	1.644.504	587.602	1.056.902	1.060.968	1.538.954	477.986-
2 De leefbare gemeente (sociaal domein)	-	-	-	-	125.909	125.909-	371.490	2.744.076	2.372.586-
3 De werkende gemeente	-	16.643	16.643-	209.612	16.643	192.969-	123.575	16.643	106.932
4 De dienstverlenende gemeente	56.744	-	56.744	56.744	-	56.744	-	6.063	6.063-
5 Overhead	128.213	57.000	71.213	928.213	-	928.213	1.069.882	-	1.069.882
grondexploitatie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
99 Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal reservemutaties	1.605.421	661.245	944.176	2.839.073	730.154	2.108.919	2.625.915	4.305.736	1.679.821-
Geraamd/gerealiseerd resultaat	109.250.574	109.250.574	-	119.379.155	118.354.318	1.024.837	132.372.017	129.521.224	2.850.793

Hoofdstuk 4 Toelichting op de balans

4.1 Vaste Activa

De vaste activa bestaan uit de bezittingen van de gemeente die zijn langdurig gebruikt voor haar bedrijfsvoering. Deze bestaan uit:

- a. (Im)materiële vaste activa
- b. Financiële vaste activa

a. (Im)materiële vaste activa	2022	2021
Totaal per 31 december	135.794.718	136.974.647

- Immateriële vaste activa (IVA) betreft vaste activa die niet stoffelijk van aard zijn en tevens niet onder de financiële vaste activa worden begrepen.
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in maximaal 5 jaar afgeschreven.
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd en gewaardeerd conform verstrekte bijdrage.
 - Er is een daadwerkelijke verplichting tot het verrichten van de investeringen door een derde.
 - Indien de derde in gebreke zal de bijdrage teruggevorderd worden.
 - Op bijdragen in de activa van derden wordt afgeschreven als ware het onze eigendommen.
- Materiële vaste activa (MVA) zijn stoffelijk van aard.
- Conform artikel 59 van de BBV worden materiële vaste activa onderverdeeld in investeringen met een maatschappelijk en economisch nut (investeringen die leiden of bijdragen aan verwerven van inkomsten). Investeringen waarvoor een heffing wordt geheven worden afzonderlijk gepresenteerd.
- In erfpacht gegeven gronden worden gewaardeerd tegen uitgifteprijs.
- Investeringen met economisch nut zijn gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht. Op het saldo wordt afgeschreven.
- Op de balans moet een uitsplitsing worden aangebracht tussen investeringen met maatschappelijk nut die vanaf 2017 worden geactiveerd en alle investeringen die voor 2017 zijn geactiveerd.
- Investeringen met maatschappelijk nut zijn gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen mogen in mindering worden gebracht. Op het saldo wordt afgeschreven.
- Alleen op investeringen met een maatschappelijk nut die voor 2017 zijn geactiveerd is vervroegd afschrijven nog toegestaan. Ook mogen reserves op die investeringen nog in mindering worden gebracht.
- Op activa wordt voor het eerst afgeschreven in het jaar volgend op de jaar waarin het actief gereed is gekomen.
- Activa met een verkrijgsprijs minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen.
- We schrijven alle activa lineair af.
- Wanneer bij uitzondering wordt gekozen voor een annuïteiten benadering wordt hier separaat een raadsbesluit over genomen.
- Bij een gecombineerde investering wordt gekeken naar een reële afschrijvingstermijn voor het hele project, waarbij de algemene afschrijvingstabel hierna als leidraad wordt gehanteerd.
 - Bij de kredietaanvraag wordt al een verdeling qua BBV labelling gemaakt en wordt een onderverdeling gemaakt in economisch en maatschappelijk nut. Dit kan nog worden herzien op basis van nacalculatie als het project gereed is.

Overzicht van investeringen in 2022 boven de € 10.000 (onze gehanteerde activeringsgrens)

Immateriële vaste activa	Investering/bijdragen, locatie en eventuele cofinanciering
Kosten van onderzoeken en ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • Toekomst de Wesenthorst • Woningbouwplannen Varsseveld West • Woningbouwplannen Varsseveld Noord • Woningbouwplannen Biezenakker, Ulft • Woningbouwplannen Lentelieven, Gendringen
Bijdragen aan activa van derden	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage beregeningsinstallatie Ajax Breedenbroek • Bijdrage beregeningsinstallatie S.V.G.G.
Materiële vaste activa met economisch nut	Investering, locatie en eventuele cofinanciering
In erfpacht gegeven gronden	<ul style="list-style-type: none"> • Geen mutaties
Gronden en terreinen	<ul style="list-style-type: none"> • Aankoop gronden nabij Entinkweg-Aaltenseweg • Gronduil in het Zwarte Veen – Aaltense Goor
Bedrijfsgebouwen	<ul style="list-style-type: none"> • Bouwkundige aanpassing pomphuis Bongersstraat Ulft • Procesbegeleiding project IKC Gendringen • Procesbegeleiding project IKC Silvolde
Grond, weg en waterbouwkundige werken	<ul style="list-style-type: none"> • Geen mutaties
Vervoermiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Volkswagen Transporter bedrijfswagen 2x • Piaggio Porter bedrijfswagen 2x • John Deere 6120 tractor • Syntos zoutstrooier • Stratos zoutstrooier
Machines apparaten en installaties	<ul style="list-style-type: none"> • Geen mutaties
Overige materiële vaste activa	<ul style="list-style-type: none"> • Speeltoestellen, diverse locaties • Meubilair en kleine aanpassingen Gemeentehuis
Activa Eco. nut binnen de riool- en afvalstoffenheffing	Investering, locatie en cofinanciering
Riolering – dekking middels rioolheffing	<ul style="list-style-type: none"> • Riool Vogelbuurt, Ulft • Riool Bongersstraat Ulft • Riool Debbeshoek, Ulft • Riool Ankerstraat, Ulft • Riool Parkstraat, Ulft • Riool Roggestraat, Ulft • Riool Hogeweg, Ulft • Riool Zeddamseweg, Etten <ul style="list-style-type: none"> - Bijdrage Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat • Riool Brederostraat, Gendringen • Riool IJsselweg, Gendringen • Riool van Gelderstraat, Terborg • Riool Staringstraat, Terborg • Riool De Overtuin – De Laegte, Terborg • Riool Harterinkdijk, Sinderen • Riool Dr. Schaepmanstraat, Silvolde • Riool Heuvelstraat, Silvolde <ul style="list-style-type: none"> - Regio Achterhoek, stichting Wonion, Vitens, Waterschap Rijn en IJssel
Afval – dekking middels afvalstoffenheffing	<ul style="list-style-type: none"> • Geen mutaties
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut, geactiveerd voor 2017.	Investering, locatie en cofinanciering
Grond, weg en waterbouwkundige werken	<ul style="list-style-type: none"> • Reconstructie Oversluis, Ulft
Machines apparaten en installaties	<ul style="list-style-type: none"> • Geen mutaties
Overige materiële vaste activa	<ul style="list-style-type: none"> • Geen mutaties
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut, geactiveerd vanaf 2017	Investering, locatie en cofinanciering

Grond, weg en waterbouwkundige werken	<ul style="list-style-type: none"> • Herstructurering Vogelbuurt, Ulft • Reconstructie Fietsbrug Hogebrug, Ulft • Verkeerscirculatieplan, Ulft • Ronde Oversluis, Ulft • Fietsverbinding Oost-West, Heelweg • Reconstructie Gravenpad, Terborg • Voetpad Paasberg-Schuylenburch, Terborg • Inrichting Oude IJsselzone, Ulft • Herinrichting Kerkplein, Gendringen <ul style="list-style-type: none"> - Bijdrage Stichting Wonion • Reconstructie IJsselweg, Gendringen • Kruispunt Heidedijk-Kapelweg, Sinderen • Toekomstbestendig bedrijventerrein IJsselweide, Ulft • Fietspad Ulft-Silvolde – Almende college • Bodemsanering voetpad Almende college • Fietsverbinding Landgoed Voorst • Voetpad Paasberg-Schuylenburch, Terborg • Reconstructie Zeddamseweg, Etten
Machine apparaten en installaties	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering vervangingsplan openbare verlichting
Overige materiële vaste activa	<ul style="list-style-type: none"> • Aanschaf verkeersborden

Verloop IVA en MVA	Boekwaarde 01-01-2022	Investering	Des- Investering	Afschrijving	Duurzame Waarde vermindering	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2022
Immateriële vaste activa							
Kosten onderzoek en ontwikkeling	180.412	664.473		26.850		77.243	740.792
Bijdragen in activa van derden	6.599.933	23.803		277.333			6.346.403
Subtotaal IVA	6.780.344	688.276	0	304.183	0	77.243	7.087.195
MVA economisch nut zonder heffing							
In erfpacht gegeven gronden	12.256						12.256
Gronden en terreinen	8.605.245	704.483	119.510	24.534	71.910		9.093.774
Bedrijfsgebouwen	34.731.905	169.857	262.016	1.294.861	32.880		33.312.005
Grond-, weg- en waterbouwkundige werk.	34.527			7.403			27.124
Vervoermiddelen	1.027.255	376.282		155.424		1.300	1.246.813
Machines, apparaten en installaties	631.650			110.911			520.739
Overige materiële vaste activa	1.825.288	275.876		261.232	7.704		1.832.228
MVA economisch nut met heffing							
Riolering (grond-weg-waterbouw)	48.764.500	2.038.816		1.703.009		92.522	49.007.785
Vervoersmiddelen	64.986			12.997			51.989
Afval (gronden en terreinen)	450.837						450.837
Afval (overige materiële vaste act.)	2.114.546			158.793			1.955.753
Sub. MVA economisch nut	98.262.993	3.565.314	381.526	3.729.164	112.494	93.822	97.511.303
MVA maatschappelijk nut geactiveerd < 2017							
Grond-, weg- en waterbouwkundige w.	22.912.747	36.356		2.160.266		0	20.788.837
Machines, apparaten en installaties	142.629			28.709			113.920
Overige materiële vaste activa	2.346.308			276.365			2.069.943
MVA maatschappelijk nut geactiveerd vanaf 2017							
Grond-, weg- en waterbouwkundige w.	6.501.947	1.825.323		296.634		145.586	7.885.050
Machines, apparaten en installaties	0	282.437					282.437
Overige materiële vaste activa	27.679	31.127		2.768			56.038
Sub. MVA maatschappelijk nut	31.931.310	2.175.243	0	2.764.742	0	145.586	31.196.225
Totaal IVA en MVA	136.974.647	6.428.833	381.526	6.798.089	112.494	316.651	135.794.723

- Desinvesteringen: verkoop pand FB Deurvorststraat 21, Ulft, verkoop pand Hoofdstraat Terborg, inbreng gronden Zwarte Veen voor de kavelruil

Algemene afschrijvingstabel

Investerings met een economisch nut	termijn
Duurzame bedrijfsmiddelen	
<ul style="list-style-type: none"> ICT hard en software ICT telecommunicatieapparatuur en infrastructuur Kantoorinrichting en meubilair Kantoormachines Gereedschappen, instrumenten en kleine werktuigen 	3 5 10 5 5
Riolering (op basis van gemiddelde levensduur conform gemeentelijke rioleringsplan 2012-2022)	
<ul style="list-style-type: none"> Riolering, bergbezinkbassins en IBA's (individuele behandeling afvalwater) Herbestrating na rioleringswerken, waarbij het een afzonderlijke en dus geen gemengde investering betreft 	40 20
Terreinen en gronden	
<ul style="list-style-type: none"> Verwerving gronden 	NIET
Tractiemiddelen (op basis van gemiddelde economische levensduur tractiemiddelen)	
<ul style="list-style-type: none"> Tractoren, vrachtwagens, bestelauto's, pick-up, zoutstrooiers en overige machines en werktuigen 	8
Afvalinzameling	
<ul style="list-style-type: none"> Ondergrondse containers Plastic inzamelingcontainers (mini) 	20 15
Gebouwen en (sport) accommodaties	
<ul style="list-style-type: none"> Nieuwbouw, bouwkundige aanpassingen en uitbreidingen Nieuwbouw van tijdelijke gebouwen (niet woning) Nieuwbouw van tijdelijke gebouwen (wooneenheden) Renovatie en restauratie Technische installaties Hekwerken en terreinafstering Slopen van (tijdelijke) gebouwen 	40 10 20 20 15 10 1
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	
Openbaar groen	
<ul style="list-style-type: none"> Duurzame recreatieve voorzieningen (uitkijktoren, rondvaartboot) Herstructurering buitengebied en bossen Plantsoenen, parken en groenstroken, aanleg en renovatie Plantsoenen, parken en groenstroken, meubilair 	20 20 15 10
Speelplaatsen	
<ul style="list-style-type: none"> Aanleg en speelvoorzieningen 	15
Openbaar ruimte	
<ul style="list-style-type: none"> Herstructurering omgeving naar aanleiding van (centrum) plannen Bodemsanering 	25 1
Sportparken en terreinen	
<ul style="list-style-type: none"> Atletiekbanen Sportvelden (gras) aanleg en renovatie Sportveld (kunstgras) aanleg en renovatie 	15 20 20
Verkeer	
<ul style="list-style-type: none"> Wegen, straten, pleinen en parkeerplaatsen, aanleg en renovatie Recreatieve fietspaden en zandwegen, aanleg en renovatie Verkeersinstallaties, straatmeubilair en overige fysieke maatregelen Bewegwijzering en verkeersborden Openbare verlichting (gemiddelde economische levensduur diverse elementen) 	20 15 15 10 25
Immateriële activa	
<ul style="list-style-type: none"> Kosten van onderzoek, planvorming en ontwikkeling Bijdragen in activa van derden: deze schrijven we af als ware het ons eigen actief. 	5 div.

b. Financiële vaste activa	2022	2021
Totaal per 31 december	11.603.972	12.069.810

- Financiële vaste activa (FVA) betreffen:
 - Verstrekte langlopende geldleningen met een maatschappelijke bestemming
 - Verstrekte hypotheekleningen aan eigen personeel en overname hypotheekleningen van voormalig ISWI medewerkers (sinds 2009 zijn nieuwe hypotheekverstrekkingen niet meer toegestaan)
 - Aandelen in gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen en effecten
- Onder de langlopende leningen staan onder andere:
 - Starters-,duurzaamheidsleningen- en toekomst bestendig wonen leningen bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVN)
- Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en verstrekte leningen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Indien nodig wordt een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.
- Het aflossingsbedrag van de langlopende geldleningen in het opvolgende boekjaar wordt gezien als kortlopende vordering en wordt derhalve afzonderlijk inzichtelijk gemaakt.
- Alle aandelen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs ervan.
- Bij waardedaling van de aandelen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Overzicht van de mutaties in 2022

Kapitaalverstrekkingen	
Deelnemingen	• Geen mutaties
Overige verbonden partijen	• Geen mutaties
Leningen	
Overige langlopende leningen	<ul style="list-style-type: none"> • Diverse mutaties rondom de verschillende SVN leningen. • Kortlopende vorderingen, te weten de aflossing in 2023: <ul style="list-style-type: none"> - Lening Willem Tell, € 5.662 - Lening bibliotheek Achterhoekse Poort, € 25.280 - Leningen diverse sportverenigingen, € 8.077
Verstrekte hypotheekleningen	<ul style="list-style-type: none"> • Kortlopende vorderingen, te weten de aflossing in 2023: <ul style="list-style-type: none"> - Diverse leningen € 28.715
Leningen aan deelnemingen	<ul style="list-style-type: none"> • Geen mutaties • Kortlopende vorderingen, te weten de aflossing in 2023: <ul style="list-style-type: none"> - Lening Alliander, € 0

Verloop FVA	Boekwaarde 1-1-2022	Investering	Aflossing regulier	Extra aflossing	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen					
Deelnemingen	274.955				274.955
Overige verbonden partijen	3.750				3.750
Leningen					
Overige langlopende leningen	6.005.682	37.755	40.711		6.002.726
Verstrekte hypotheekleningen	3.220.407		28.084	434.798	2.757.525
Leningen aan deelnemingen	2.565.016				2.565.016
Totaal FVA	12.069.810	37.755	68.795	434.798	11.603.972

4.2 Vlottende Activa

De vlottende activa zijn bezittingen met een looptijd korter dan een jaar. Deze zijn te verdelen in:

- Vorraden
- Vlottende vorderingen (korter dan een jaar)
- Liquide middelen
- Overlopende activa

a. Voorraden	2022	2021
Totaal per 31 december	8.068.120	8.936.996

- Vorraden bestaan enkel uit bouwgronden in exploitatie.
- De bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs, zoals aankoop, bouw en woonrijp maken, rente, administratie en beheerskosten.
- De rente voor de gronden in exploitatie is bij begroting vastgesteld op 1,50%.
- In de Notitie Grondexploitaties uit 2016 is de aanbeveling opgenomen dat, volgens het realisatiebeginsel, wanneer voldoende zekerheid voor winstnemen bestaat, de winst dan ook dient te worden genomen. Dit passen wij ook actief toe bij de winstneming van Hofskamp-Oost II in Varsseveld en de Rieze in Ulft,
- Rente voor de gronden in exploitatie wordt berekend over de boekwaarde per 1 januari. Over de tussentijdse winstnemingen wordt gedurende de looptijd geen aanvullende rente toegerekend.
- Wanneer een verlies wordt voorzien, wordt hiervoor een verliesvoorziening gevormd.
- Wanneer het verwachte verlies voor een afzonderlijke exploitatie onder de € 5.000 blijft én deze exploitatie niet behoort bij de reeds beschikbare verliesvoorzieningen, wordt er geen aparte verliesvoorziening gevormd. De afwikkeling dient dan wel in volgende jaar plaats te vinden.
- De eventuele verliesvoorzieningen "Bedrijventerreinen" en "Woningbouw" worden niet afzonderlijk negatief gepresenteerd onder de vlottende activa. De verliesvoorziening "Bedrijventerreinen" is op dit moment € 0.
- Alle gronden in exploitatie worden gewaardeerd op netto contante waarde (NCW, disconteringsvoet).

Verloop Gronden in exploitatie	Boekwaarde 1-1-2022	Investeringen	Des-Investeren	Boekwaarde 31-12-2022	Voorzieningen	Gecorr. Balanswaarde 31-12-2022	Resultaat 2022 Obv NCW (BBV Disconteringsvoet)
De Rieze V + VI	3.269.626	55.358	1.263.929	2.061.057	0	2.061.057	-466.637
Hofskamp Oost II	1.294.208	119.586	-19.343	1.433.138	0	1.433.138	-115.455
Varsseveld Industrie Park	4.199.170	437.865	0	4.637.035	0	4.637.035	-49.164
Slawijkseweg	165.467	1.053	0	166.520	0	166.520	-46.716
Kromkamp	100.312	4.281	0	104.593	0	104.593	-3.473
't Kuipje Breedenbroek	40.418	134.301	320.210	-145.492	188.731	-334.223	188.731
Totaal	9.069.202	752.443	1.564.793	8.256.851	188.731	8.068.120	-492.715
(saldo voordelig)							

- Op grond van de BBV geven wij hieronder per complex aan welke toekomstige uitgaven we nog gaan maken en welke opbrengsten we nog verwachten te realiseren.
- Uitgaven bestaan uit te maken kosten, inclusief kostenstijging en rente.

- De boekwaarde per 31-12-2022/1-1-2023 is het startpunt voor de verwachte eindwaarde.

Resultaat gronden in exploitatie	Boekwaarde 1-1-2023	Nog te realiseren kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Resultaat op eindwaarde *	Resultaat op NCW ** per 1-1-2023
De Rieze V + VI	2.061.057	254.979	2.811.235	-495.199	-466.637
Hofskamp Oost II	1.433.138	160.943	1.714.200	-120.119	-115.455
Varsseveld Industrie Park	4.637.035	21.171.184	25.868.150	-59.931	-49.164
Slawijkseweg	166.520	33.874	248.045	-47.650	-46.716
Kromkamp	104.593	59.079	167.285	-3.614	-3.473
't Kuipje Breedenbroek	-145.492	337.997	0	192.505	188.731
Totaal	8.256.851	22.018.057	30.808.916	-534.008	-492.715
				(saldo voordelig)	(saldo voordelig)

Rentetoerekening op basis van:

* de omslagrente 1,50 %

** de vastgestelde disconteringsvoet van 2 %

b. uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar afzonderlijk opgenomen	2022	2021
Totaal per 31 december	4.379.315	6.820.783

Onder uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar afzonderlijk opgenomen hebben wij gedurende het boekjaar:

- Vorderingen op openbare lichamen
 - Overige vorderingen op debiteuren (inclusief vorderingen STOER)
 - Overige vorderingen op crediteuren
 - Uitzettingen in de schatkist
- Alle vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
 - Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte kans op (deel) ontvangst van de vordering.
 - Cliëntvorderingen van STOER, behorende bij onze gemeente, staan op onze balans onder de overige vorderingen.
 - Het totale balansbedrag cliëntvorderingen STOER is getoetst en betreft de reële waarde van deze vorderingen. Er hoeft dus geen afzonderlijke voorziening voor oninbaarheid gevormd te worden.
 - Alle vorderingen, behoudens de gemeentelijke belastingen, worden afzonderlijk beoordeeld.
 - De oninbaarheid van alle gemeentelijke belastingen < 2022 is bepaald op 75% van het openstaande totaal.
 - De oninbaarheid van alle gemeentelijke belastingen 2022 is bepaald op 25% van het openstaande totaal.

Berekening dubieuze debiteuren	Bedrag in voorziening
Algemene debiteuren	€ 26.061
Gemeentelijke belasting debiteuren	<u>€ 235.474</u>
Totaal	€ 261.535

Verloop vlottende vorderingen	Saldo	Saldo	Voorziening	Saldo 31-12-2022
	1-1-2022	31-12-2022	Oninbaarheid	Na aftrek voorziening
Vorderingen op openbare lichamen	1.390.284	1.271.196		1.271.196
Overige vorderingen op debiteuren	2.638.590	2.258.161	261.535	1.996.626
Vorderingen STOER	829.927	882.751		882.751
Overige vorderingen op crediteuren	2.197.503	228.742		228.742
Uitzetting in de Schatkist	0	0	0	0
Totaal	7.056.304	4.640.850	261.535	4.379.315

- Schatkist bankieren is per 2014 verplicht.
- Ons drempelbedrag voor de schatkist is € 500.000.
- Als op een werkdag om 15:15 uur het saldo van de BNG bankrekeningen gezamenlijk boven het drempelbedrag komt, wordt het verschil automatisch afgeroomd richting de schatkist.

Schatkistbankieren	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
a. Op dagbasis buiten de schatkist gehouden middelen	69.146	125.354	136.593	69.092
b. Drempelbedrag	500.000	500.000	500.000	500.000
c. Ruimte onder het drempelbedrag b-a = positief	430.854	374.646	363.407	430.908
d. overschrijding van het drempelbedrag b-a = negatief	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
e. bedrag in de schatkist per einde kwartaal	785.252	556.118	5.574.218	0

c. Liquide middelen	2022	2021
Totaal per 31 december	24.047	173.952

Onder liquide middelen worden gerekend:

- Positief banksaldi bij onze banken en interne kas.
- Wij hebben op dit moment bankrekeningen bij:
 - BNG
 - Rabobank
- We hebben contractuele kredietfaciliteiten bij zowel de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) als de Rabobank.
- Wij hebben op dit moment de volgende interne kas
 - Balie burgerzaken

Verloop Liquide middelen	Saldo	Saldo
	1-1-2022	31-12-2022
Banksaldi	168.412	13.675
Kassaldi	5.540	10.372
	173.952	24.047

d. Overlopende activa	2022	2021
Totaal per 31 december	8.170.330	6.399.565

Onder overlopende activa worden gerekend:

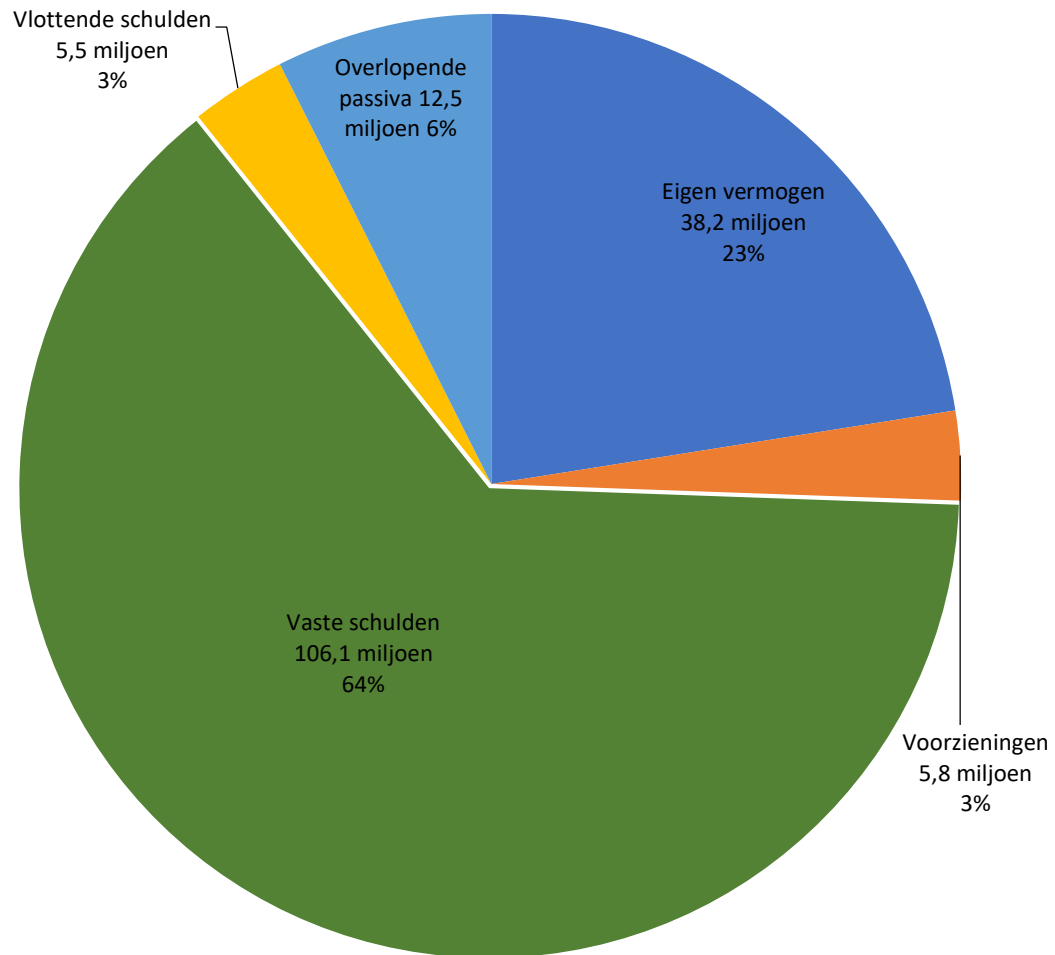
- Nog te ontvangen bedragen:
 - Vorderingen die in het volgende boekjaar door ons worden verwerkt, maar waarvan de opbrengt ten gunste moet komen van het huidige boekjaar.
 - we onderscheiden hierin 5 verschillende balansposten:
 - a. Nog te ontvangen bedragen (geen EU Rijk of overige overheden)
 - b. Nog te ontvangen bedragen uit Anterieure overeenkomsten
 - exploitatiebijdragen voor faciliterend grondbedrijf
 - c. Nog te ontvangen bijdragen van de EU
 - d. Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk
 - e. Nog te ontvangen bijdragen van overige overheden
- Vooruit betaalde bedragen:
 - Facturen die wij aan het eind van het boekjaar ontvangen en verwerken in het huidige boekjaar, maar waarvan de last betrekking heeft op het volgende boekjaar.
- Overige overlopende activa.

Nog te ontvangen bedragen	Vorderingen > € 25.000
Afwikkeling BTW compensatiefonds 2022	Belastingdienst
Afwikkeling subsidie 2022	Buurtzorg Jong Oude IJsselstreek
Toeristenbelasting 2022	Diverse overnachtingslocaties
Vergoeding inzet personeel 2022	Zorg en Veiligheidshuis (NOG)
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	IrisZorg
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Sa-Net wonen
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Stichting Zozijn Zorg
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Zorgboerderij de Mettemaat
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Rubix Zorg
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	SIUS
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Stichting Entrea Lindenhout
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Domus Dolcis Domus (D3)
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Stichting de Driestroom
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Dushi Huis
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Stichting Pactum
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Stichting 's Heerenloo Zorggroep
Nog te ontvangen bedragen uit Anterieure overeenkomsten	
Bouwbedrijf Gert Jansen BV	Locatie Ir. Sassenstraat Ulft
Orange Capital Partners	Locatie Winkelcentrum de Issel Ulft
Nog te ontvangen bijdragen van de EU	
Geen mutaties	
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (SiSa regeling)	Ministerie Justitie en Veiligheid
Rijksbijdrage Besluit bijstandverlening zelfstandigen (BBZ) 2021 en 2022 (SiSa regeling)	Ministerie Sociale zaken en Werkgelegenheid
Rijksbijdrage Tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers (TOZO) 2021 (SiSa regeling)	Ministerie Sociale zaken en Werkgelegenheid
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheden	
Geen mutaties	

Vooruit betaalde bedragen	Crediteuren > € 25.000
Abonnementen 2023 Licentie cyclorama 2023 Contributie 2023	Enable-U CycloMedia Technology BV Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)
Overige overlopende activa	Vorderingen > 20.000
Suppletie omzetbelasting < 2022	Belastingdienst

Verloop overlopende activa	Saldo	Saldo
	1-1-2022	31-12-2022
Nog te ontvangen bedragen	5.956.309	7.292.901
Nog te ontvangen bedragen uit Anterieure overeenkomsten	7.310	2.550
Nog te ontvangen bijdragen van de EU	0	0
Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk	0	512.446
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheden	12.061	0
Vooruit betaalde bedragen	320.477	299.878
Overige overlopende activa	103.408	62.555
Totaal	6.399.565	8.170.330

Passiva

4.3 Vaste Passiva

De vaste passiva zijn het lang vermogen, waarmee de bezittingen zijn gefinancierd.

De vaste passiva bestaan uit eigen vermogen:

- a. algemene reserve en rekening resultaat
- b. bestemmingsreserves

én vreemd vermogen:

- c. voorzieningen
- d. vaste schulden

a. Algemene reserve inclusief rekening resultaat	2022	2021
Algemene Reserve	24.018.156	23.040.078
Rekeningresultaat voor resultaatbestemming*	2.850.793	2.461.050
Totaal per 31 december	26.868.949	25.501.129

*) omdat de resultaatbestemming plaatsvindt in 2023, is in de verloopstaat van reserves hierna de stand exclusief resultaatbestemming.

- De algemene reserve is bedoeld om mogelijke risico's en fluctuaties in de exploitatiesfeer op te kunnen vangen.
- Het is een vermogensbestanddeel dat bedrijfseconomisch gezien vrij opneembaar is Conform de technische uitgangspunten van deze begroting wordt geen rente aan algemene reserve toegevoegd.
- Er wordt geen rente toegevoegd aan de algemene reserve.

Onttrekkingen	Besteding en besluit
800.000	<ul style="list-style-type: none"> • Dekking uittreedson Laborijn • Definitieve verwerking na melding in 2^e BERAP 2022, 3 november 2022
100.000	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwe wijze van uitvoeren veldonderhoud voetbalvelden • Conform besluit 30 april 2015 • Onttrekking € 100.000 gedurende 10 jaren
Toevoegingen	Besteding en besluit
1.878.077	<ul style="list-style-type: none"> • Rekeningresultaat boekjaar 2021, na resultaatbestemming: • Conform besluit vaststelling jaarrekening, 30 juni 2022

*	Voorstel resultaatbestemming 2022
45.000	<ul style="list-style-type: none"> • Vorming bestemmingsreserve "Doorontwikkeling DRU-IP"
38.000	<ul style="list-style-type: none"> • Vorming bestemmingsreserve "Vitale ervenproject (WATEA) "
534.000	<ul style="list-style-type: none"> • Storting bestemmingsreserve "Omgevingswet"
500.000	<ul style="list-style-type: none"> • Storting bestemmingsreserve "Organisatie ontwikkeling"
Voorstel overheveling en vrijval ten gunste van de Algemene Reserve	
1.628.558	<ul style="list-style-type: none"> • Overheveling bestemmingsreserve "Sociaal Domein"
72.686	<ul style="list-style-type: none"> • Vrijval bestemmingsreserve "Breedband buitengebied Achterhoek"

b. Bestemmingsreserves	2022	2021
Totaal per 31 december	11.285.780	8.122.987

- Op grond van artikel 43 BBV wordt onder een bestemmingsreserve verstaan, een reserve waar door de gemeenteraad een specifieke bestemming aan is gegeven.
- Op grond van artikel 54 BBV wordt in dit overzicht de aard en reden van de reserve weergegeven.
- Er wordt geen rente bijgeschreven aan de bestemmingsreserves.
- Alle mutaties binnen de diverse reserves zijn in incidenteel van aard.
- Uitzondering zijn mutaties binnen reserves die dienen ter dekking van kapitaallasten (afschrijvingsdeel).

Reserve	Doel, rentebijbeschrijving en duur van de reserve
Begraafrechten	<ul style="list-style-type: none"> • Egalisatie schommelingen in de tarieven voor begraafrechten • Jaarlijkse mutaties, dotatie van de jaarlijks ontvangen afkoopsommen onderhoud graven en onttrekking van de kosten van begraafplaatsen
Uitgestelde raadsbesluiten	<ul style="list-style-type: none"> • Dekking kosten uitgespaarde bestedingen gemeenteraad, griffie en de rekenkamercommissie.
Gemeentelijke objecten	<ul style="list-style-type: none"> • Dekking grote onderhoudskosten vanuit het opgestelde meerjarig onderhoudsplan (MJOP) en extra bouwkundige aanpassingen aan onze gemeentelijke panden. • Jaarlijkse dotatie vanuit het onderhoudsbudget van de diverse panden
Sociaal Domein	<ul style="list-style-type: none"> • Reserve ter dekking van aanvullende (transformatie) kosten en risico's binnen het Sociaal Domein • Onttrekkingen en toevoegingen lopen via de reguliere P&C-cyclus • Maximum hoogte reserve vanaf 2023 4 miljoen, exclusief gereserveerde middelen vanuit de Coronagelden
Huisvesting onderwijsgebouwen	<ul style="list-style-type: none"> • Dekking grote onderhoudskosten (overtollige) schoolgebouwen en gymzalen • Dekking diverse onderzoeken mogelijkheden bestaande schoolgebouwen • Vorming conform raadsvoorstel jaarrekening 2014 • Jaarlijkse bijdrage van Essentius, verhuur deel IKC gebouw aan Humanitas
Klimaatmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Dekking uitvoering duurzaamheidsagenda en energie transitie • Gelden ontvangen via de decembercirculaire (Algemene uitkering) • Vorming middels resultaatbestemming jaarrekening 2019 • Rekeningresultaat 2022 toegevoegd aan de reserve
Toekomstbestendigheid verenigingen	<ul style="list-style-type: none"> • Dekking impuls voor het verenigingsleven om de maatschappelijke waarden meedoen, bewegen, ontmoeten en ontspannen te vergroten • In gesprek met verenigingen en gemeenteraad om toekomstbestendigheid verenigingen als doel uit te werken, conform Amendement Ontwikkelfonds verenigingen • Vorming middels resultaatbestemming jaarrekening 2019 • Resultaatbestemming jaarrekening 2021 á € 69.000 toegevoegd • Resultaatbestemming 2^e BERAP 2022 á € 70.000 toegevoegd.
Omgevingswet	<ul style="list-style-type: none"> • Dekking projectkosten invoering Omgevingswet • Vorming middels resultaatbestemming jaarrekening 2019 • Voorstel op rekeningresultaat 2022 á € 534.000 toe te voegen
Recreatie en Toerisme	<ul style="list-style-type: none"> • Vorming middels raadsbesluit begroting 2022-2024, € 250.000 • Impuls versnelling uitvoering van de opgave Recreatie en Toerisme op diverse deelgebieden

Versnelling woningbouw (revitaliseringsfonds wonen)	<ul style="list-style-type: none"> • Impuls aan de versnelling van woningbouw in onze gemeente • Vorming middels besluit 2e BERAP 2021, € 600.000. Vanuit raadsamendement jaarrekening 2020,
Afval	<ul style="list-style-type: none"> • Egalisatie schommelingen in het tarief van de afvalstoffenheffing • Mutatie saldo van de jaarlijks ontvangen afvalstoffenheffing minus de kosten voor afval en kwijschelding • Vorming middels resultaatbestemming jaarrekening 2020 • Rekeningresultaat 2022 toegevoegd aan de reserve
Visie Vitaal Platteland	<ul style="list-style-type: none"> • Vorming middels resultaatbestemming jaarrekening 2020 • Uitvoeringagenda/uitvoeringsvisie vitaal platteland opstellen • Lopend proces in samenspraak met de gemeenteraad
Organisatie ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • Vorming middels resultaatbestemming jaarrekening 2020 • Dekking kosten voor het nieuwe hybride werken • Voorstel op rekeningresultaat 2022 á € 500.000 toe te voegen
Corona	<ul style="list-style-type: none"> • Vorming middels resultaatbestemming jaarrekening 2020 • Middelen bestemd voor oplossingen van Corona gerelateerde opgaven conform uitvoeringsplan Covid-19
Onderzoek waterstofmogelijkheden	<ul style="list-style-type: none"> • Vorming middels resultaat bestemming jaarrekening 2021 • Speerpunt vanuit de Voorjaarsnota 2021 • Uitvoering quick scan naar de haalbaarheid van inzet waterstof
Groot onderhoud wegen	<ul style="list-style-type: none"> • Vorming bij de 2e BERAP 2022 • Inhaalslag groot onderhoud aan de asfaltverhardingen

Reserves die zijn vervallen of volledig besteed zijn	Doel en besteding
Breedband buitengebied Achterhoek	<ul style="list-style-type: none"> • Dekking kosten van onder regie van de gemeente uit te voeren vraagbundeling teneinde een zo hoog mogelijk aanvangsdeelname door bewoners in het zogenoemde "witte" buitengebied te bewerkstelligen • Voorstel tot opheffing in deze jaarrekening en toevoeging van het aanwezige saldo aan de Algemene Reserve
Circulair Varsseveld	<ul style="list-style-type: none"> • Dekking kosten project circulair Varsseveld • Bloeiend Varsseveld/Wijk van de toekomst (WvdT) is de nieuwe naam voor Circulair Varsseveld en is een integrale wijkaanpak met aandacht voor circulariteit en duurzaamheid.
Infrastructuur Almende	<ul style="list-style-type: none"> • Vorming middels resultaatbestemming jaarrekening 2020 • Aanleg toegangsweg + herinrichting gebied Almende Laudis

Verloop algemene en bestemmingsreserves	Saldo 1-1-2022	Mutaties binnen reserves	Toevoeging (incl. rekening-Resultaat)	Onttrekking Incidenteel	Onttrekking Structureel	Saldo 31-12-2022
Algemene Reserve	23.040.078		1.878.077	900.000		24.018.155
Bestemmingsreserves						
Begraafrechten	243.356		6.063			249.419
Uitgestelde raadsbesluiten	77.397					77.397
Gemeentelijke objecten	1.181.965		587.602	258.618		1.510.949
Sociaal Domein	3.964.482		2.674.076	341.990		6.296.568
Huisvesting						
Onderwijsgebouwen	260.113		16.643	43.804		232.952
Klimaatmiddelen	93.609		257.152			350.761
Toekomstbestendigheid verenigingen	73.443		139.000	29.500		182.943
Omgevingswet	168.000			28.309		139.691
Recreatie en Toerisme	209.612			32.273		177.340
Versnelling woningbouw	800.000			550.000		250.000
Afval	407.284		94.200			501.484
Visie Vitaal Platteland	30.000					30.000
Organisatie ontwikkeling	40.000					40.000
Corona	437.000		413.973	269.882		581.091
Onderzoek						
waterstofmogelijkheden	0		100.000	7.500		92.500
Groot onderhoud wegen	0		600.000	100.000		500.000
Vervallen / Volledig besteed						
Breedband buitengebied						
Achterhoek	72.686					72.686
Circulair Varsseveld	40.000			40.000		0
Infrastructuur Almende	24.040			24.040		0
Totaal	31.163.065	0	6.766.786	2.625.916	0	35.303.935

c. Voorzieningen	2022	2021
Totaal per 31 december	5.780.649	6.739.354

- Voorzieningen worden gevormd wegens:
 - verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar wel redelijkerwijs valt in de schatten.
 - op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs valt in te schatten.
 - kosten die in een volgend dienstjaar worden gemaakt, mits het maken van die kosten van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren
- Voorzieningen moeten precies de omvang hebben van de achterliggende verplichtingen en risico's.
- De beheersplannen, waar van toepassing, moeten regelmatig geactualiseerd worden.
- Indien een voorziening niet meer op peil is moet er extra gedoteerd worden.
- Indien de voorziening een overschot kent, moet dit vrijvallen ten gunste van de exploitatie.
- De hoogte van de pensioenverplichtingen van (voormalig) wethouders wordt jaarlijks actuariel berekend. De verplichtingen zijn gewaardeerd op contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen.

Op grond van artikel 55 BBV wordt in dit overzicht de aard en reden van de voorziening weergegeven.

Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	Doel en overige informatie
Wachtgeldverplichting voormalig personeel	<ul style="list-style-type: none"> • Ter bekostiging van wachtgeldverplichtingen voormalig personeel • Berekening op basis van werkelijk te betalen wachtgeld over het aantal jaren dat de verplichting loopt
Pensioenverplichting (voormalig wethouders)	<ul style="list-style-type: none"> • Ter bekostiging van pensioenverplichtingen (voormalig) wethouders • Visma Idella maakt jaarlijks een actuariële berekening waaruit de omvang van de reservering per persoon blijkt
Wachtgeldverplichting voormalig bestuur	<ul style="list-style-type: none"> • Ter bekostiging van wachtgeldverplichtingen voormalig bestuursleden/personeel, inclusief APPA verplichting • Berekening op basis van werkelijk te betalen wachtgeld over het aantal jaren dat de verplichting loopt
Verlof sparen	<ul style="list-style-type: none"> • Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie uren sparen • Deze uren kunnen door de medewerkers worden ingezet, passend bij hun levensfase, op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeleid.
Onderhoudsegalisatie	Doel en overige informatie
Niet aanwezig per 31-12-2022	<ul style="list-style-type: none"> • Egalisatie van de jaarlijkse kosten voor groot onderhoud
Door derden bekleemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	Doel en overige informatie
Bufferfonds riolering	<ul style="list-style-type: none"> • Egalisatie van de rioleringstarieven • Beheersplan betreft Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2017 – 2020 • Beheersplan loopt nog door in 2023 • Onttrekking van de jaarlijkse exploitatie uitgaven riolering • Compensatie van het kwijtgescholden rioolcomponent binnen de gemeentelijke belastingen • Dotatie van de jaarlijkse rioolrechten

Verloop voorzieningen	Saldo 1-1-2022	toevoeging	Aanwending	vrijval	Saldo 31-12-2022
Verplichtingen, verliezen en risico					
Wachtgeldverplichting voormalig personeel	293.412	284.472	143.798		434.086
Pensioenverplichting (voormalig) wethouders	4.610.269		369.368	323.795	3.917.106
Wachtgeldverplichting voormalig bestuur	667.769	61.789	207.402		522.156
Verlof sparen	0	108.529			108.529
Onderhoudsegalisatie					
Niet aanwezig per 31-12-2022					
Door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting					
Bufferfonds riolering	1.167.906	4.168.020	4.537.152		798.774
Totaal	6.739.354	4.622.810	5.257.720	323.795	5.780.649

d. Vaste schulden	2022	2021
Totaal per 31 december	106.079.851	113.567.519

- De vaste schulden zijn schulden met rentetypische looptijd van één jaar of langer.
- Langlopende Leningen worden afgesloten met een vast rentepercentage gedurende de gehele looptijd.
- De looptijd van de lening wordt contractueel vastgelegd, vervroegde aflossing is niet mogelijk.
- Onze voorkeur gaat uit naar een maandelijkse betaling van de rente en aflossing.
- Onder de vaste schulden worden ook de ontvangen waarborgsommen gerekend.

Afgelopen jaar is er 1 langlopende geldlening afgesloten.

Geldverstrekker	Looptijd en rentepercentage
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Lening <ul style="list-style-type: none"> • Hoofdsom 10 miljoen • Ingaande 2 mei 2022 • Rente 1,20% • Looptijd 10 jaar

Verloop vaste schulden	Saldo 1-1-2022	Opgenomen	Aflossing	Betaalde rente	Saldo 31-12-2022
Leningen van binnenlandse banken en overige Financiële instellingen	113.565.657	10.000.000	17.487.356	1.831.297	106.078.301
Waarborgsommen	1.863	837	1.150		1.550
Totaal vaste schulden	113.567.519	10.000.837	17.488.506	1.831.297	106.079.851

4.4 Vlottende Passiva

De vlottende passiva bestaan uit de kortlopende vorderingen. Deze bestaan uit:

- a. Netto vlottende schulden
- b. Overlopende passiva

a. Netto vlottende schulden	2022	2021
Totaal per 31 december	5.503.076	6.606.008

Netto vlottende schulden zijn schulden met rentetypische looptijd van korter dan één jaar.

Onder de vlottende schulden worden gerekend:

- Saldi diverse banken.
- Kasgeldleningen.
- Crediteuren (wanneer het openstaande creditbedrag per crediteur hoger is dan de openstaande schuld bij dezelfde crediteur worden deze openstaande bedragen gezien als vlottende vordering).
- Overige kortlopende schulden
- Rekening courant met Stichting Idinkbos en Paasberg.

Kasgeldlening	Looptijd en rentepercentage
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	<ul style="list-style-type: none"> • Eind 2022 is er geen kasgeldlening opgenomen
Saldi diverse banken	Toelichting
Bank Nederlandse gemeenten	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdelijke roodstand op BNG rekeningen • Overloop automatische incasso's einde boekjaar
Crediteuren	Openstaand saldo
	<ul style="list-style-type: none"> • Ultimo april is alles betaald of beoordeeld ter verrekening • € 228.742 saldo creditfacturen staan gepresenteerd bij de debiteuren
Overige kortlopende schulden	Toelichting
	<ul style="list-style-type: none"> • Geen mutaties
Rekening courant Stichting Idinkbos & Paasberg	Toelichting
	<ul style="list-style-type: none"> • Verantwoordelijkheid ligt bij het bestuur van de stichting • Jaarrekening 2022 is door de gemeente zelf opgesteld • Bij ontbinding van de stichting komen de overblijvende gelden, minus af te wikkelen verplichtingen, ten gunste van de gemeente

Verloop vlottende schulden	Saldo 1-1-2022	Saldo 31-12-2022
Kasgeldleningen	0	0
Saldi diverse banken	3.017.229	2.116.242
Crediteuren	3.081.014	3.348.586
Overige kortlopende schulden	471.774	0
Rekening courant Stichting Idinkbos & Paasberg	35.991	38.248
Totaal vlottende schulden	6.606.008	5.503.076

b. Overlopende passiva	2022	2021
Totaal per 31 december	12.522.198	10.838.757

Onder overlopende passiva wordt verstaan:

- Van derden verkregen middelen.
 - Wij ontvangen (rijks) uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel. Wanneer na verloop van tijd de gelden niet geheel of conform bestedingsdoel zijn besteed, dienen deze terugbetaald te worden aan de verstrekker.
 - Wanneer wij een investeringssubsidie ontvangen, maar de uitgaven op deze investering blijft achter, wordt het restant geboekt op deze balanspost. Anders zou er namelijk sprake zijn van een negatieve kapitaallast.
 - we onderscheiden hierin 3 verschillende balansposten:
 - a. Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk
 - b. Vooruit ontvangen bedragen van overige overheden
 - c. Vooruit ontvangen van derden verkregen middelen
- Vooruit ontvangen bedragen.
 - Wanneer wij in het huidige boekjaar bedragen ontvangen die bestemd zijn voor het volgende boekjaar, komen die gelden niet in de exploitatie terecht, maar worden ze geboekt op deze balanspost.
 - Diverse sportverenigingen betalen jaarlijkse een spaarbedrag voor de vervanging van de ondergrond op termijn. Deze gelden staan ook gereserveerd op deze balanspost.
- Vooruit ontvangen bedragen uit Anterieure overeenkomsten
 - Exploitatiebijdragen voor faciliterend grondbedrijf.
- Nog te betalen bedragen.
 - Wanneer een werk of dienst is geleverd in het huidige boekjaar, maar de factuur of afrekening volgt pas in het boekjaar erop, komen dergelijke verplichtingen terecht onder deze balanspost.
- Overige overlopende passiva.

Van derden verkregen middelen	Verstrekker van de subsidie en het bestedingsdoel
Bijdragen van het Rijk	
OAB-Onderwijs achterstandenbeleid 2020-2022	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie Onderwijs • Periode 2019 tot en met 2022 (doorloop in 2023) • De gelden moeten besteed worden aan: <ul style="list-style-type: none"> - Het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal. - Het voorkomen van segregatie - Het bevorderen van integratie • Afrekening middels SiSa
Regeling stimulering sport	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport • Compensatie fiscaal nadeel na wijziging BTW regels rondom de sport (accommodaties) • Afrekening middels SiSa • Saldo 2021 in 2022 terugbetaald aan het Rijk.
Voorschot Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO)	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie Sociale zaken en werkgelegenheid • Ondersteuning zelfstandigen tijdens de Coronacrisis • Afrekening middels SiSa • Saldo 2021 in 2022 terugbetaald aan het Rijk
Regeling gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie Financiën • Ondersteuning en vanuit gemeente voor gedupeerden van de toeslagenaffaire • Afrekening middels SiSa
Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2021-2022	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie Infrastructuur en Waterstaat • Uitvoering kosteneffectieve en risico gestuurde infrastructuurele maatregelen op het wegennet om deze verkeersveiliger te maken • Afrekening middels SiSa

Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie Justitie en Veiligheid • Specifieke uitkering voor kosten die gemaakt worden voor het in dienst nemen van werknemers én voor de inhuur van ter beschikking gestelde arbeidskrachten om tijdelijk een deel van de toezicht- en handhavingstaken uit te voeren en daaraan rechtstreeks ondersteuning te bieden. (Corona maatregel naleven) • Afrekening middels SiSa
Regeling ventilatie in Scholen	<ul style="list-style-type: none"> • Rijksdienst van ondernemend Nederland • Specifieke uitkering ventilatie in scholen is gericht op het op orde krijgen van het binnenklimaat in schoolgebouwen in het primair en voortgezet onderwijs in verband met de uitbraak van Covid-19. Verder wordt hiermee de bouw- en installatiebranche gestimuleerd • Tranches ontvangen in 2021 en 2022 • Afrekening middels SiSa
Integrale lokale kerkenvisies	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap • Decentrale uitkering naar aanleiding van beleidsbrief "Erfgoed telt" • Doel, een proces in te richten om samen met betrokken partijen (zoals eigenaren, burgers en erfgoedorganisaties) te komen tot een integrale kerkenvisie • voorwaarde, men de visie laat dienen om tot een toekomstperspectief te komen voor in principe alle kerkgebouwen binnen de gemeente (monumentaal en niet-monumentaal),
Regeling sportakkoord	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie Volksgezond, Welzijn en Sport • Specifieke regeling sportakkoord • aanvulling voor activiteiten op het gebied van gezonde leefstijlinterventies. Het gaat hierbij om de uitvoering van extra interventies, naast het al bestaande aanbod in de gemeente, gericht op de bevordering van een gezonde leefstijl • Afrekening middels SiSa
Regeling Inhalen Covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie van Onderwijs • Gelden worden ingezet in samenwerking met scholen en lokale partijen om maatregelen te treffen om de onderwijsvertragingen bij kinderen als gevolg van COVID-19 in te lopen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak • Afrekening via SiSa
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie Justitie en Veiligheid • Gelden ten behoeve van het realiseren en exploiteren van opvang en verstrekkingen aan ontheemden uit Oekraïne in de Gemeentelijke Opvang Oekraïne (GOO) en de Particuliere Opvang Oekraïne (POO) • Afrekening middels SiSa
Naleving Controle coronatoegangsbewijzen (CTB)	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie Justitie en Veiligheid • Bijdrage voor ondersteuning van de controle op coronatoegangsbewijzen (CTB) en identiteitsdocumenten bij of nabij voorzieningen waarvoor het beschikken over een toegangsbewijs krachtens de Wet publieke gezondheid is voorgeschreven • Afrekening middels SiSa

Versterking Cliëntondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport • Gelden voor lokaal versterken van de functie cliëntondersteuning <ul style="list-style-type: none"> - Inzet op projectbegeleiding - Onderzoek wat nodig is om deze functie te versterken • Afrekening middels SiSa
Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022 -2023	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie infrastructuur en Waterstaat • Uitvoering kosteneffectieve en risicogestuurde infrastructurele maatregelen uit op het onderliggende wegennet om de verkeersinfrastructuur verkeersveiliger te maken • Afrekening middels SiSa
Onderwijsroute 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie Sociale zaken en Werkgelegenheid • Het realiseren van de onderwijsroute en voorzieningen die, totdat het aanbod is gerealiseerd, worden getroffen vanwege de vertraging die als gevolg van het ontbreken van aanbod van de onderwijsroute is ontstaan • Afrekening middels SiSa
Wet inburgering 2021	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie Sociale zaken en Werkgelegenheid • Het doel is dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk meedoen in Nederland. En dat ze daarnaast zo snel mogelijk werk vinden • Afrekening middels SiSa
Aanpak energiearmoede	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie van Binnenlandse zaken • Gelden waarmee kwetsbare huishoudens in huur- en koopwoningen ondersteund kunnen worden bij het nemen van maatregelen om op korte termijn de energierekening te verlagen • Afrekening middels SiSa
Besluit bijstandsverlening zelfstandigen	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerie Sociale zaken en Werkgelegenheid • Regeling om zelfstandigen uit de bijstandswet te houden • Afwikkeling jaren 2020 – 2022 • Afrekening middels SiSa
Bijdragen van overige overheden	
Stimulering goedkope woningbouw	<ul style="list-style-type: none"> • Provincie Gelderland • De gelden worden ingezet om de dreiging van een tekort in het aanbod van woningen in het betaalbare segment tot halt te brengen • dekking van uitvoeringskosten en kapitaallasten van onze starters-duurzaamheid- en toekomst bestendig wonen leningen bij het SVN
Achterhoek in beweging, gezonde jeugd	<ul style="list-style-type: none"> • Provincie Gelderland • in 2021 toegevoegd met middelen vanuit het Papendalfonds • Project in het kader van de stimulering gezonde jeugd • Het doel is door middel van interventies het overgewicht bij jeugd in onze gemeente te verminderen. • In 2023 wordt het restant budget ingezet voor kosten rondom de rondreizende pumptrack
GROS – Grensoverschrijdend ondernemen, werken en leren	<ul style="list-style-type: none"> • Regiodeal project GROS • Financiële bijdragen vanuit 7 Achterhoekse gemeenten, Wirtschaftsförderung Bocholt en de Provincie Gelderland • Doel van het project is het wegnemen van de belemmeringen van de grens barrière bij het grensoverschrijdend zaken doen tussen Nederlandse en Duitse ondernemers, en het bevorderen

	van de grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling in de regio Achterhoek en het aangrenzende gebied in Duitsland
Opbouwwerk	<ul style="list-style-type: none"> • Provincie Gelderland • Verdere uitvoering via Sociaal Werk Oude IJsselstreek • Verzorgen conferentie, informatiepunt en overige bijeenkomsten • Periode tot einde 2023
Biodiversiteit en Landschap	<ul style="list-style-type: none"> • Provincie Gelderland • Uitbetaling in 3 jaarlijkse termijnen • Activiteiten die onder de subsidie vallen: <ul style="list-style-type: none"> - Opstellen biodiversiteitsplan - Groenblauwe landschapselementen - Vijf Dorpen in het Groen - NME-lessen op basisscholen - Start hoogstamfruitbomen brigade • Project loopt tot met einde 2023
Ondersteuning naleving controleplicht van het coronatoegangsbewijs	<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheidsregio Noord-Oost Gelderland • Het kabinet heeft besloten een specifieke uitkering te verstrekken voor het ondersteunen van de naleving van de controleplicht van het coronatoegangsbewijs op locaties waar dat nodig is • Afrekening middels SiSa
Gelders Wintersfonds	<ul style="list-style-type: none"> • Provincie Gelderland • Gelden voor tegemoetkomingen in de hoge energieprijzen aan maatschappelijke voorzieningen of het MKB
Heerlijk thuis in huis	<ul style="list-style-type: none"> • Regio Achterhoek • Project binnen Achterhoek visie 2030 <ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren woongelukgesprekken - Bevorderen bewustwording woongeluk - Aanstellen van wooncoaches
Gebiedsontwikkeling Zwarte Veen	<ul style="list-style-type: none"> • Waterschap Rijn en IJssel • Natschadevergoeding percelen Zwarte Veen • Besteding ten behoeve van Gebiedsontwikkeling Zwarte Veen
Droogteaanpak Achterhoek	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Aalten (penvoerder) • Vergoeding interne inzet project droogteaanpak • Project loopt door in 2023
Koele kernen warme Harten	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Aalten (penvoerder Provinciale gelden) • Vergroenen en beschaduwen van het openbaar terrein rondom diverse parkeerplaatsen in Ulft
De Bongerd groen icoonproject	<ul style="list-style-type: none"> • Provincie Gelderland • Realisatie ontwerp voor het project De Bongerd Groen Icoonproject in Ulft
Lokale doorontwikkeling cliëntondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Doetinchem • Regionaal project vanuit het MOSD • Lokale inrichting zodat er preventief ingezet kan worden op ondersteuning en zelfredzaamheid van inwoners. Oppakken hulpvragen in het voorliggend veld waardoor hoge zorgkosten voorkomen kunnen worden
Gebiedsontwikkeling Gendringen	<ul style="list-style-type: none"> • Regio Achterhoek • Project binnen Achterhoek Visie 2030 <ul style="list-style-type: none"> - Verbetering beeldkwaliteit centrum Gendringen - Sanering en herinrichting Willem Alexanderplein - Vermindering aantal vierkante meter detailhandel

Bijdragen van derden	
Landschapsontwikkelingsplan	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage van Firma Jansen-Blokhuizen • Bijdrage Tiggelovend-Kok Vastgoed BV • Bijdrage Timmerbedrijf Roes • Vereveningsbijdrage ter compensatie in ruimtelijke kwaliteit als tegenprestatie van het verlenen van medewerking voor uitbreiding van de bedrijfsbebouwing • Uitvoering binnen het landschapsontwikkelingsplan
Inrichting Oude IJsselzone	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage Ebbers Kunststof Kozijnen BV • Uitvoering investeringskrediet inrichting Oude IJsselzone
Uitvoering Landschapsplan DW380 / Doetinchem Voorst	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeringsbudget ontvangen van TenneT • Gelden zijn ontvangen ten behoeve van: <ul style="list-style-type: none"> -realisatie van een landschappelijk kunstwerk -uitvoeren landschapsplan DW380 -afkoop 20 jaar duurzame instandhouding gerealiseerde landschap -compensatie afwaardering gronden • Afrekening na eindverantwoording
Nedvang	<ul style="list-style-type: none"> • Uitbetaling door stichting Afvalfonds verpakkingen • Uitvoering van het project zwerfafval • Saldo gaat mee met nieuwe subsidie van 2023
Aanleg duurzaam Watersysteem Heuvelstraat Silvolde	<ul style="list-style-type: none"> • Investeringsproject In het kader van Achterhoek visie 2030 • Projectpartners: Regio Achterhoek, stichting Wonion, Vitens Waterschap Rijn en IJssel • Project Heuvelstraat Silvolde <ul style="list-style-type: none"> - Op basis van een gesloten waterkringloop zorgen voor minder verbruik van schoon drinkwater. - zwart water decentraal opvangen en zuiveren, waardoor de vaste stof gecomposteerd wordt. - Op basis van een zeer innovatief systeem wordt regenwater gezuiverd tot drinkwater en toegepast in twee woningen
Pilot toegang rechtsbijstand en Sociaal Domein	<ul style="list-style-type: none"> • DIVOSA • Project samen met andere stakeholders, waarbij de inwoner centraal staat. In de eigen uitvoeringspraktijk ervaring op doen met andere werkwijzen die gericht zijn op het landelijke project rechtshulp en sociaal domein

Verloop van derden verkregen middelen * Vooruit ontvangen bedragen	Saldo 1-1-2022	Ontvangst/ Toevoeging	Aanwending/ Terugbetaling	Vrijval/ Over- boeking/ correctie	Saldo 31-12-2022
Bijdragen van het Rijk					
OAB-onderwijs achterstandenbeleid 2020-2023	7.694	959.477	958.848		8.323
Voorschot Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO)	584.274	70.967	584.274		70.967
Regeling specifieke uitkering stimulering sport	15.491	87.580	97.569	-312	5.190
Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	28.776		28.776		0
Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2021-2022	25.000		25.000		0
Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	105.346		105.346		0
Regeling ventilatie in Scholen	469.570	194.854			664.424
Integrale lokale Kerkenvisies	50.000				50.000
Regeling sportakkoord	85.142		62.182		22.960
Regeling Inhalen Covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	129.071	309.755	208.857		229.968
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	0	1.541.626	1.527.544		14.082
Naleving Controle coronatoegangsbewijzen (CTB)	0	150.347			150.347
Versterking Cliëntondersteuning	0	50.000			50.000
Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022 -2023	0	258.803			258.803
Onderwijsroute 2022	0	33.773			33.773
Wet inburgering 2021	0	244.768	30.650		214.118
Aanpak energiearmoede	0	1.064.747	46.153		1.018.594
Besluit bijstandsverlening zelfstandigen	0	204.805			204.805
Bijdragen overige overheden					
Stimulering goedkope woningbouw	445.609	36.311	43.304		438.615
Achterhoek in beweging, gezonde jeugd	6.909		4.988		1.921
GROS – Grensoverschrijdend ondernemen, werken en leren	108.840	198.800	194.916		112.724
Opbouwwerk	19.334		6.495	-6.344	6.495
Biodiversiteit en Landschap	22.633	25.582	16.620		31.595
Ondersteuning naleving controleplicht van het coronatoegangsbewijs	101.318		101.318		0
Gelders Wintersfonds	0	185.649	29.250		156.399
Heerlijk thuis in huis	0	45.403	4.862		40.541
Gebiedsontwikkeling Zwarte Veen	0	389.045	198.821		190.224
Dr oogteaanpak Achterhoek	0	26.565	20.578		5.987

Koele kernen warme Harten	0	72.000			72.000
De Bongerd groen icoonproject	0	15.000			15.000
Lokale doorontwikkeling cliëntondersteuning	0	37.500			37.500
Gebiedsontwikkeling Gendringen	0	84.000			84.000
Bijdragen van derden					
Landschapsontwikkelingsplan	63.294		37.391		25.903
Inrichting Oude IJsselzone	109.050				109.050
Uitvoering Landschapsplan DW380 / Doetinchem Voorst	111.615		6.012		105.603
Nedvang	7.002	45.030	52.032		0
Aanleg duurzaam Watersysteem Heuvelstraat Silvolde	200.000	90.000	55.000		235.000
Pilot toegang rechtsbijstand en Sociaal Domein	0	101.432	75.826		25.606
Totaal	2.695.968	6.523.819	4.522.612	-6.656	4.690.516

Vooruit ontvangen bedragen	>€ 25.000
Gereserveerd spaarbedrag topaagrenovatie	Hockeyclub HCOIJ
Vooruit ontvangen bedragen uit Anterieure overeenkomsten	
	<ul style="list-style-type: none"> Geen vooruit ontvangen bedragen uit anterieure overeenkomsten
Nog te betalen bedragen	Crediteuren > € 25.000
Afwikkeling WSW 4 ^e kwartaal 2022	Laborijn
Afrekening WSPA 2022	Laborijn
Eindheffing WKR en buitenlandse BTW	Belastingdienst
Rente en aflossing langlopende leningen	Bank Nederlandse Gemeenten
Vervangingsplan 2022	Van Gelder verkeerstechniek
Masten en armaturen Zeddamsesweg	Van Gelder verkeerstechniek
Eindheffing werkkostenregeling 2022	Belastingdienst
Vergoeding papier 2 ^e halfjaar 2022	SOPOIJ
Afrekening 2022	Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)
ZOOV vervoer 4 ^e kwartaal 2022	Gemeente Winterswijk
Bijdrage CLM samenwerking	Gemeente Oude IJsselstreek
Inzet jongerenwerkers 4 ^e kwartaal 2022	Buurtzorg Nederland
Levering energie 4 ^e kwartaal 2022	AGEM
Inhuur personeel 2022	Rijksdienst voor ondernemend Nederland
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Irizzorg
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Reinier van Arkel
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Rosales Zorg
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	ZorgPlus
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Autimaat
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Boer en Zorg
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Stichting AZORA
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	SIUS
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Karakter kind- en jeugd psychiatrie
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Pluryn Hoenderloo groep
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Jeugdbescherming Gelderland
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Helpgewoon thuiszorg Oude IJsselstreek
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	MIEP BV
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Workmate Company
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Stichting Zozijn zorg
Afrekening zorg Sociaal Domein 2022	Stichting Aveleijn

Overige overlopende passiva	verplichtingen > € 25.000
Loonheffing december Gemeente	Belastingdienst
Loonheffing december STOER	Belastingdienst
Loonheffing december WSW	Belastingdienst
Omzetbelasting 2022 + suppleties < 2022	Belastingdienst
Sociale en pensioenpremies december	ABP

Verloop overlopende passiva	Saldo	Saldo
	1-1-2022	31-12-2022
Vooruit ontvangen bedragen van het Rijk *	1.500.364	2.996.353
Vooruit ontvangen bedragen van overige overheden *	704.642	1.193.001
Vooruit ontvangen van derden verkregen middelen *	490.961	501.162
Vooruit ontvangen bedragen	28.300	33.850
Vooruit ontvangen bedragen uit anterieure overeenkomsten	0	0
Nog te betalen bedragen	5.617.940	4.852.324
Overige overlopende passiva	2.496.550	2.945.508
Totaal overlopende passiva	10.838.757	12.522.198

*zie hierboven gepresenteerde verloopoverzichten

Hoofdstuk 5 Waarborgen en garanties

- Conform artikel 50 van de BBV wordt aan de passiefzijde van de balans buiten de balanstelling het bedrag opgenomen waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borg of garantstellingen zijn verstrekt .
- Het onderdeel woningbouw betreft een achtervang positie die de gemeente heeft ten aanzien van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW).

Onderstaande borg en garantstellingen zijn op dit moment bekend bij de gemeente

Geldnemer en besluitdatum	Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	%	Restantbedrag 1-1-2022	Restantbedrag Per heden
Woningbouw Diverse data *	Achtervang WSW	283.075.000	50%	155.792.624	160.913.912
Hypotheek particulier Diverse data	Achtervang hypotheek	2.782.534	100%	565.239	421.673
Bibliotheek Achterhoekse Poort 28 maart 1972	Bouw bibliotheek Gendringen	90.679	100%	6.832	0
S.D.O.U.C. 12 juli 2013	Nieuwe kleedkamers	60.000	100%	36.000	33.600
Regio 8, voormalig optimaal FM 12 mei 2013	Bouwkundige investeringen	400.000	100%	400.000	400.000
Stichting DRU-Industriepark 7 november 2013	Kredietgarantie	600.000	100%	600.000	600.000
Stichting Westendorphuis 28 februari 2016	Verbouw Westendorphuis	470.520	100%	338.774	319.954
Stichting Westendorphuis 19 april 2022	Verbouw (aanvullend) Westendorphuis	130.000	100%	114.400	109.200
Schuttersgilde St. Joris 29 mei 2016	Bouw clubgebouw	275.000	100%	151.250	137.500
AGEM gemeentelijke energie 17 oktober 2017	Voorfinanciering inkoop energie	143.440	100%	143.440	143.440
Bedrijfstakschool Anton Tijdink 22 oktober 2019	Herfinanciering bedrijfspanden	1.500.000	100%	1.400.000	1.350.000
Stichting Achterhoek VO 14 september 2020	Financiering Almende college (Laudis)	11.700.000	100%	11.425.354	11.149.828
Totaal		301.227.173		170.973.913	175.579.107

* vanaf 2021 heeft de WSW garantie een nieuwe vorm gekregen en gelden de nieuwe achtervang overeenkomsten

Hoofdstuk 6 Niet uit de balans blijvende plichten, rechten en inzichten

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

- Conform artikel 53 van de BBV presenteren wij alle belangrijke meerjarige financiële verplichtingen die niet uit de balans blijken.
- Meerjarig afgesloten contracten kennen over het algemeen meerjarige financiële verplichtingen.
- Van deze verplichtingen benoemen we het bedrijf, omschrijving van de aard van de verplichting, het jaar waarin het contract eindigt en een schatting van het financiële effect.
- We benoemen alle partijen waarbij we voor minimaal 3 jaren, jaarlijks verplichtingen zijn aangegaan.
- Subsidiecontracten inzake en WMO en jeugdzorg zijn niet meegenomen.
- We benoemen alleen de verplichtingen met een totale netto waarde van € 80.000 of meer per jaar.

Onderstaande meerjarig afgesloten contracten zijn op dit moment bekend bij de gemeente.

Bedrijfsnaam	Omschrijving van het contract	Jaar einde contract	Financieel effect per jaar
Gemeente Doetinchem	ICT samenwerking	Onbepaald	>1.400.000
Gemeente Winterswijk	ZOOV groepsgewijze vervoer	2023	>1.200.000
Driessen BV	Payrolling inhuur Personeel	2023	>1.000.000
Stichting DRU Industriepark	Subsidie	Onbepaald	>1.000.000
Stichting Buurtzorg Nederland	Het leveren van Jongerenwerk	2024	>1.000.000
Laco Recreatie BV	Exploitatie complex de Paasberg	2026	>900.000
D. van der Steen	onderhoud wegen Asfalt	2024	>800.000
BUHA BV	Afvalinzameling	2023	>700.000
Gebra Infra	groot onderhoud elementenverhardingen	2024	>500.000
Optisport Varsseveld BV	Exploitatie complex van Pallandt	2024	>500.000
De Groenmakers	Onderhoud groen en sportvelden	2025	>400.000
Optisport Oude IJsselstreek BV	Exploitatie complex IJsselweide	2026	>400.000
Centric Netherlands BV	ICT	Onbepaald	>350.000
AGEM	Levering gas en elektriciteit	Onbepaald	>300.000
Remondis Dusseldorp BV	Afvalverwerking restafval en GFT	2025	>300.000
Visma Idella (Stichting Derdengelden)	Pensioenen en premies	Onbepaald	>300.000
Liander	Netbeheer	Onbepaald	>250.000
Stichting Aktief	Kringloop	2027	>250.000
Axent Groen	Boomverzorging	2024	>250.000
Stichting Wonion	Huur diverse woningen en gymzalen	Onbepaald	>250.000
Remondis Dusseldorp Rioolservice BV	Riool beheer	2023	>200.000
Axent Groen	Onkruidbeheersing op verharding	2023	>200.000
Coöperatie Helpgevoon Sport	Helpgevoon Buurtsportcoaches	2024	>200.000
ERES Boomverzorging	Boomverzorging	2024	>175.000
Raetsheren van Orden	Verzekeringen	Onbepaald	>175.000
Herwers Renault	Lease elektrische bedrijfsauto's	2028	>160.000
Ormel Boomverzorging	Boomverzorging	2024	>110.000
Roxit	Licentiekosten Software squat	Onbepaald	>90.000
SMQ projecten BV	Advisering WOZ	Onbepaald	>90.000
Lesscher	Onderhoud van technische installaties	2023	>90.000
BWaste international BV	Onderhoud ondergrondse containers	2028	>90.000
Loyalis	Verzekeringen	2023	>90.000
Eurobins BV	Levering minicontainers	2026	>85.000
Balanz Facilitair BV	Schoonmaak	2023	>85.000
Dirkzwager advocaten en notaris N.V.	Huisadvocaat	2024	>80.000

Niet uit de balans blijkende vorderingen

- Op grond van de BBV zijn wij verplicht om niet uit de balans blijkende vorderingen te presenteren.
- Wij presenteren alle meerjarige overeenkomsten met een opbrengst waarde van meer dan € 5.000 per jaar.

Onderstaande meerjarig afgesloten overeenkomsten zijn op dit moment bekend bij de gemeente.

Bedrijfsnaam	Omschrijving van het contract	Jaar einde contract	Financieel effect
Stichting DRU-Industriepark	Huur 4 panden op het DRU complex	2023	>475.000
Laco Recreatie NV	Huur Paasbergcomplex	2024	>450.000
Optisport Oude IJsselstreek BV	Huur sportcomplex IJsselweide	2026	>350.000
Sensire	Huur vm. gemeentehuis Varsseveld	Onbepaald	>180.000
Netterden zandwinning	Compensatie zand- grindwinning	2033	>50.000
Stichting IJzersterk Ondernemen	Huur deel pand Frank Daamenstraat	2022	>35.000
Azora	Huur Keurkamer Uift	2028	>30.000
Azora	Huur Wienwaarden Terborg	2023	>20.000
Novec	Recht van opstal Antennemasten	2035	>20.000
Breunissen	Pacht gronden Silvoldse Slaegen	2027	>10.000
Restaurant Engbergen	Recht van Erfpacht Engbergen	2051	>10.000
Connexion Ambulance service BV	Huur deel brandweergarage Varsseveld	2023	>5.000
GJH Vastgoed BV *	Recht van opstal Tankstation Oversluis	2025	>5.000
T-Mobile **	Recht van opstal Antennemast	2032	>5.000
Vodafone **	Recht van opstal Antennemast	2032	>5.000
Physique	Recht van erfpacht Paasberg	2044	>5.000

*Afhankelijk van de afzet

** De inkomsten zijn mede-afhankelijk van het medegebruik. De basisvergoeding overstijgt de € 5.000,- niet.

Gebeurtenissen na balansdatum

- Op grond van artikel 29 van de BBV zijn wij verplicht om inzichten en gebeurtenissen na balansdatum met een materieel effect te benoemen.
- Bovenstaande moeten zijn verwerkt in de jaarstukken, ook als deze pas zijn verkregen of plaatsvinden na 31 december, maar voor de vaststelling van de jaarstukken
- Wij benoemen onderstaand alle wezenlijke gebeurtenissen na balansdatum.

Er zijn geen wezenlijke gebeurtenissen na balansdatum bekend die een materieel effect (kunnen) hebben op de situatie per balansdatum

Hoofdstuk 7 Algemene dekkingsmiddelen + onvoorzien

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

- Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten zonder vooraf bestedingsdoel en zijn vrij te besteden.
- De Algemene dekkingsmiddelen van de gemeente Oude IJsselstreek bestaan uit:
 - Gemeentelijke heffingen die niet besteding gebonden zijn.
 - De Algemene uitkering vanuit het gemeentefonds, inclusief decentralisatie en suppletie uitkeringen.
 - Bijdragen uit zand- en grindwinning.
 - Rente (opslag) Converteerbare hybride aandeelhouderslening Alliander
 - Dividenden vanuit onze aandelenpakketten.
- Dividendopbrengsten worden als opbrengst genomen op het moment zij betaalbaar zijn gesteld.

	Realisatie 2022	Raming 2022 na wijziging	Raming 2022 voor wijziging
Lokale heffingen			
Toeristenbelasting	164.091	160.000	160.000
Onroerende zaakbelastingen	8.789.074	8.806.960	8.832.960
Algemene uitkering			
Algemene uitkering 2022	78.012.332	76.480.713	69.509.773
Algemene uitkering 2021	430.141	0	0
Algemene uitkering 2020	17.839	0	0
Dividenden			
Bank Nederlande Gemeenten	368.129	368.000	300.000
Alliander	428.963	428.000	300.000
Vitens	0	0	0
Overige			
Bijdragen zand- en grindwinning	56.858	56.858	56.858
Rente (opslag) Converteerbare hybride aandeelhouderslening Alliander	51.398	53.000	0

Onvoorzien

- In de primitieve begroting is onder hoofdstuk Financiële positie een post voor onvoorzien opgenomen.
- Werkelijke uitgaven ten laste van onvoorzien worden functioneel verantwoord.
- De hoogte van deze post is niet voorgeschreven.
- De post onvoorzien is geraamd op ongeveer € 1,25 per inwoner, te weten € 48.983.
- Onvoorziene kosten moeten bestaan uit de volgende 3 criteria:
 - Onvoorzienbaar
 - Onvermijdbaar
 - Onuitstelbaar

Begrotingswijzigingen ten laste van onvoorziene uitgaven	Bedrag
Onvoorzien is in 2022 niet aangesproken	0
Restant 31 december 2022	48.983

Hoofdstuk 8 Toelichting op baten en lasten

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording wordt het jaarresultaat als volgt gepresenteerd:

- Allereerst wordt het resultaat van de gerealiseerde baten en lasten en het totaal van de algemene dekkingsmiddelen getoond zonder alle toevoegingen aan- en onttrekkingen uit de reserves.
- Vervolgens worden de toevoegingen aan- en onttrekkingen uit de reserves inzichtelijk gemaakt.
- Waarna het totaalresultaat inclusief de reservemutaties wordt gepresenteerd.
- De middelen die voor het sociaal domein worden ontvangen van het rijk worden ingezet voor het sociaal domein. Middelen die in het betreffende boekjaar niet worden uitgegeven gaan naar de reserve sociaal domein, eventuele tekorten worden hieruit onttrokken.
- Alle baten en lasten zijn geraamd en verantwoord tot het bruto bedrag.
- Compensabele BTW via het BTW compensatiefonds of verrekenbare BTW via de omzetbelasting zijn niet als last verwerkt.
- Bij mutaties uit de bestemmingsreserves wordt onderscheid gemaakt tussen een incidenteel of structureel karakter. Zie hiervoor de toelichting bij de bestemmingsreserves.

Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten

	Realisatie 2022	Raming 2022 na wijziging	Raming 2022 voor wijziging
Baten inclusief algemene dekkingsmiddelen	129.746.102	116.540.082	107.645.153
Lasten inclusief onvoorzien	125.215.488	117.624.164	108.589.329
Totaal	4.530.615	-1.084.082	-944.176

Totaaloverzicht gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen

	Realisatie 2022	Raming 2022 na wijziging	Raming 2022 voor wijziging
Algemene uitkering	78.460.312	76.480.713	69.509.773
Lokale heffingen	8.953.166	8.966.960	8.992.960
Dividenden	797.092	796.000	600.000
Overige	108.256	109.858	56.858
Totaal	88.318.825	86.353.531	79.159.591

Werkelijke toevoegingen aan- en onttrekkingen uit reserves

Programma	Toevoegingen Incidenteel	Toevoegingen Structureel	Onttrekkingen Incidenteel	Onttrekkingen Structureel
1) De gemeente waar het goed wonen is	1.538.954		1.060.968	
2) Een leefbare gemeente (Soc. Domein)	2.744.076		371.490	
3) De werkende gemeente	16.643		123.575	
4) De dienstverlenende gemeente	6.063			
5) Overhead			1.069.882	
Totaal	4.305.736		2.625.915	
Rekeningresultaat 2021	2.461.050			

Gerealiseerd resultaat 2022 na reservemutaties

	Bedrag
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	-83.788.210
Totaal algemene dekkingsmiddelen	88.318.825
Gerealiseerd totaalsaldo voor reserve mutaties	4.530.615
Reserve mutaties	-1.679.821
Gerealiseerd totaalresultaat	2.850.793

Hoofdstuk 9 Analyse saldo ten opzichte van de begroting 2022

- Conform artikel 28 van de BBV bevat de toelichting op de jaarrekening een overzicht de van de structurele en incidentele baten en lasten, zoals vermeld in de analyse saldo ten opzichte van de begroting 2022
- De presentatie gebeurt per programma
- Afwijkingen worden toegelicht ten opzichte van de 2^e BERAP
- Bedragen en toelichtingen worden in lijn met de 2 BERAP's gepresenteerd.
- De analyse van de begrotings(on)rechtmatigheid maakt onderdeel uit van dit hoofdstuk.

PROGRAMMA 1

gnd	kvind	Omschrijving	Bedrag	Toelichting
1	0.3	Snippergroen	-40.000	Inhuur om het project af te ronden en daarbij gaan de kosten voor de baat uit.
1	2.1	Civieltechnische kunstwerken	95.000	Er ontstaat een voordeel van 95.000 doordat er wijzigingen zijn geweest in de personele bezetting, waardoor de voorbereiding van werkzaamheden achterstand heeft opgelopen. Daarnaast heeft een grote opdracht in december niet kunnen plaatsvinden door te slechte weersomstandigheden.
1	2.1	reguleren openbare ruimte	-21.000	De degeneratievergoedingen die worden ontvangen voor werkzaamheden in de openbare ruimte zijn in 2022 lager dan vooraf ingeschat. Een echte oorzaak is hierin niet aan te wijzen. We hebben afgelopen 2 jaren een hoger bedrag aan degeneratievergoedingen ontvangen van nutsbedrijven. De begroting hebben wij hierop bijgesteld. In 2022 halen we op 21.000 na niet het niveau van 2021.
1	2.1	Groot onderhoud wegen	-100.000	Door een geschil met de aannemer is er in 2022 alleen noodzakelijk groot onderhoud uitgevoerd aan de asfaltverhardingen. De meeste onderhoudsmaatregelen die voor 2022 op de planning stonden worden een jaar doorgeschoven. Bij de 2e berap is een saldo van 600.000 voordelig gemeld. Er is voor dit saldo een reserve gevormd zodat deze werkzaamheden alsnog op een later moment kon worden gedaan. Dit saldo dient te worden bijgesteld naar 500.000, er is nog werk uitgevoerd in 2022. Juridisch is het raamcontract met de aannemer getoetst. Binnen het raamcontract is er ruimte gevonden om toch een aantal werkzaamheden in 2022 uit te laten voeren door een andere aannemer. Er wordt een nieuw raamcontract voorbereid en aanbesteed. Advocatenkantoor Dirkwager begeleidt de gemeente in het proces tegen de aannemer.
5	0.10	Reserve groot onderhoud wegen	100.000	Bij de 2e berap is een reserve groot onderhoud gevormd voor 600.000 deze dient te worden bijgesteld o.b.v. de jaarrekening cijfers, de reserve dient te worden verlaagd met 100.000.
1	3.2	Pachten en huren	55.000	Er is een positief resultaat ontstaan voor pachten en huren doordat de pacht van diverse agrarische gronden die in een ontwikkelgebied liggen nog het hele jaar 2022 hebben kunnen plaatsvinden. Daardoor heeft er geen vermindering van de pachtvergoeding hoeven plaatsvinden.
1	5.2	Sportaccommodaties	-34.000	Door het bestrijden van de engerlingenplaag op 21 sportvelden, het herstellen van de schade en de brandstofverhoging op de dieselolie is de overschrijding ontstaan.
1	7.2	Riolering		Bij de begroting 2022 is rekening gehouden met een onttrekking van 329.000 uit het bufferfonds riolering. Het tarief is bewust lager gehouden, doordat hiervoor voldoende ruimte in het bufferfonds zat. Het saldo bij de jaarrekening 2022 is 40.000 negatiever dan vooraf ingeschat. Tegenover enkele kleinere voordelen op de kapitaallasten, kwijtschelding en de rioolheffing staat een fors nadeel van 112.000 energiekosten. Er is een verrekening met de voorziening riolering er is derhalve geen saldo voor de jaarrekening.

1	7.3	Afval		<p>Bij afval zijn er 2 grote afwijkingen bepalend voor het saldo van 94.200 dat toegevoegd wordt aan de reserve afval. Ten eerste zijn de verwerkings- en overslagkosten fors lager dan vooraf ingeschat, 190.000 voordeel. Dit komt doordat er minder restafval en GFT afval is ingezameld in 2022, ten opzichte van 2021 waarop de begroting was gebaseerd. Daarnaast zijn de kosten voor afvalinzameling van de BUHA met 100.000 gestegen. BUHA is sinds 2022 ook de inzamelaar van het papier. Hiervoor is bij de begroting een inschatting gemaakt van de kosten. Het aanbod van BUHA viel duurder uit. Hier zijn ook de prijsindexeringen meegenomen. Verder zijn er nog veel kleine afwijkingen door marktontwikkelingen of door verschillen in aangeboden hoeveelheid afval.</p> <p>Er is een verrekening met de reserve afval er is derhalve geen saldo voor de jaarrekening.</p>
1	8.1	Doorontwikkeling DRU-IP	45.000	<p>De werkelijk gemaakte kosten van het haalbaarheidsonderzoek passen binnen het beschikbaar gestelde bedrag van 100.000.</p> <p>Daarnaast is er een voorlopige provinciale subsidie beschikbaar gesteld. Dit resulteert op een voordeel. De subsidie zal in maart 2023 definitief worden aangevraagd.</p> <p>Uitgaande van een positieve beschikking heeft het college vooruitlopend daarop besloten tot het aanwenden van het resterend bedrag voor de realisatie van een recreatieve en toeristische doorontwikkeling op het openbaar gebied bij de DRU (digitale vitrines). De raad zal daarom worden gevraagd om aan het resterende bedrag een resultaatbestemming toe te kennen voor 2023.</p>
1	8.1	Vitale ervenproject (WATEA)	38.000	<p>Betreft een meerjarig regio deal project waaraan de gemeente OIJ deelneemt met drie andere gemeenten. Kosten vloeien voort uit gesprekken die WATEA voert met erfeigenaren. We zijn meerjarig verplichtingen aangegaan. Echter de uitgaven per jaar zijn variabel. Behoud van het totaal budget is noodzakelijk om aan onze meerjarige verplichtingen te voldoen. Voorstel om resultaat te bestemmen</p>
1	8.1	Leader projecten	15.000	<p>In het laatste jaar van huidige tranche Leader zijn er geen cofinancieringsprojecten uit de samenleving ontwikkeld. Dit heeft geresulteerd in een onderuitputting van de grote uitgave. Alleen de beheerkosten van de Leaderorganisatie hebben tot kosten geleid.</p>
1	8.1	Plattelandsontwikkeling	20.000	<p>De Plattelandsraad heeft het afgelopen jaar nagedacht over haar toekomst. Het ziet er er naar uit dat de Plattelandsraad een doorstart maakt. Activiteiten zoals het educatieproject "Expeditie Boer" zijn wel doorgezet maar verder zijn door de Plattelandsraad in 2022 geen activiteiten uitgevoerd. Hierdoor zijn in 2022 aanzienlijk minder uitgaven gedaan dan voorzien.</p>
1	8.1	Landschapsfonds	-5.000	<p>Het werken aan een kader voor het Landschapsfonds is af en start januari 2023. Om verantwoord het landschapsfonds toe te passen en eigenaren van landschap voor hun inzet te kunnen belonen. Het ontwikkelen van dit kader, onderbouwen en verantwoorden, heeft meer inzet gevraagd dan was voorzien en daar zijn we het jaar 2022 mee bezig geweest. Dat heeft er voor gezorgd dat de middelen van 2022 nog niet volgens dit kader zijn besteedt. In het jaar 2022 hebben we de middelen daarom op een andere wijze besteedt, passend bij de doelstelling. Zo is een groot deel gebruikt voor de aanlegsubsidie 'biodiversiteit en landschap' en hebben we op deze wijze onze inwoners in het buitengebied ondersteunt bij hun inzet voor het versterken van het landschap.</p>
1	8.1	Bestemmingsplannen	44.000	<p>Het voorstel is dit overschot toe te voegen aan de reserve omgevingswet aangezien de bestemmingsplannen in de toekomst omgezet moeten worden naar omgevingsplannen</p>

1	8.3	Omgevingswet		Omgevingswet/WKB. In de septembercirculaire is een bedrag ontvangen i.v.m. de omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen. (voordeel zichtbaar bij de algemene uitkering taakveld 0.7 algemene dekkingsmiddelen) Voor de omgevingswet 421.118 voor de WKB 69.067 Voor het totaalbedrag 490.185 wordt bij de jaarrekening voorgesteld dit bedrag toe te voegen aan de reserve omgevingswet. Deze kan de komende jaren worden ingezet om de bestemmingsplannen om te zetten in omgevingsplannen. Voordeel wordt gemeld bij de algemene uitkering.
1	8.3	Leges omgevingsvergunning	288.000	In verband met de eerder beoogde inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 juli 2022 en de hiermee samenhangende inwerkingtreding van de Wet Kwaliteitsborging Bouw, zijn de inkomsten hiervoor in de begroting van 2022 naar beneden bijgesteld. Nu deze wet dit jaar niet meer in werking is getreden zijn de inkomsten hoger dan geraamd
1	8.3	Werkbudget wonen / flex woningen	0	In de begroting is een budget beschikbaar gesteld van 450.000 werkbudget wonen en woningbouw, bij de 2e berap is hier 419.000 bijgeraamd, waarvan 200.000 gedekt uit de reserve woningbouw. We zien dat het hiermee lukt om een deel van de grote woningbouwopgaven incidenteel van kwantitatief en kwalitatief goede bemensing te voorzien. Voor een deel maken we onze medewerkers in vaste dienst vrij voor deze opgave, anderzijds huren we op specifieke kwaliteit in. Het lukt nu nog om, tegen een marktconform tarief, goede medewerkers aan te trekken. Tegelijkertijd weten we dat de omvang én de doorlooptijd van deze opgaven de beschikbaarheid van deze versnellingsgelden overschrijdt. De inschatting is dat er ongeveer 50.000 resteert op dit budget. Daarnaast worden er kosten gemaakt i.v.m. de realisatie van het flex wonen (aanvankelijk werd gesproken over de Uuthuuskes). In 2022 is besloten om de daadwerkelijke ontwikkeling en exploitatie van de flex woningen aan de markt over te laten. De kosten en opbrengsten voor de gemeente hebben betrekking op de inzet van een projectleider vanuit de gemeente, externe advisering en op juridische kosten. De inzet van de projectleider wordt voor een deel gedekt door een provinciale subsidie. De totale kosten voor flexwonen komen uit op ongeveer 50.000. Per saldo is het totaal budget wonen en woningbouw en flex woningen nihil.
1	8.3	Projecten taskforce Wonen en Zorg, Wonen in het buitengebied en Visie op kleine kernen	35.000	De projecten binnen Taskforce wonen en zorg, uitnodigingskader wonen in het buitengebied en visie op kleine kernen geven een voordeel van € 35.000. Binnen taskforce wonen en zorg en uitnodigingskader wonen in het buitengebied komt dit door een latere start en langere doorlooptijd van de projecten. Hierdoor zullen de kosten die in 2022 verwacht werden pas in 2023 volgen. Bij visie op kleine kernen blijkt de daadwerkelijke afrekening van het project lager uit te vallen dan vooraf ingeschat.
1		Energielasten	-287.000	De overschrijding wordt veroorzaakt door de stijgende energiekosten ondermeer bij de openbare verlichting, de Wesenthorst en overige accommodaties.
1		Stelpost indexatie	287.000	Er is bij de 1e berap 2022 een stelpost gevormd ad 850.000 die de dekking dient voor prijsstijgingen. In programma 1 is voor 288.000 gedekt uit deze stelpost het betreft stijgende energielasten.
1		Klachtenonderhoud accommodaties	109.000	Voordelig resultaat op klachtenonderhoud, deze wordt jaarlijks ingeschat o.b.v. een m2 prijs. In 2022 was niet alle budget noodzakelijk. Taakveld 0.3: 52.000 (diverse panden) Taakveld 0.8: 27.500 (gemeentehuis en werf) Taakveld 5.2: 13.000 (sportcomplexen) Taakveld 5.5: 16.500 (molens)
TOTAAL			644.000	

PROGRAMMA 1: GREX

pg	tkvld	Omschrijving	Bedrag	Toelichting
1	8.2	Jaarresultaat Grex	40.000	verhoging van de verliesvoorziening woningbouw inzake plan 't Kuipje In Breedenbroek: nadeel 56.500. Daarnaast is er tussentijds winst genomen voor exploitaties de Rieze, 80.250 en Hofskamp Oost fase 2, 19.350. Voordeel 99.600. Ook waeren er nog kleine nabranders qua kosten in reeds afgesloten exploitaties
TOTAAL			40.000	

PROGRAMMA 2 HEKJES

pg	tkvld	Omschrijving	Bedrag	Toelichting
5	0.10	Reserve	126.000	Bij 2e berap ingeschatte voordelige saldo.
2	6.1	Samenlevingsinitiatieven	30.000	Binnen dit budget is voor 20.000 rekening gehouden met de vervanging van de proatbus, de levering is vertraagd en vindt niet plaats in 2022 maar in 2023. Derhalve is er in de jaarrekening een voordeel te melden, bij de 1e berap 2023 zal een nadeel worden gemeld als deze factuur niet gedekt kan worden binnen de middelen voor 2023.
2	6.1	Preventie jeugd	35.000	Vanuit dit budget wordt een aantal preventieve interventies gefinancierd waarvan niet op voorhand te zeggen is hoe vaak ze dat jaar worden ingezet.
2	6.1	Opbouwwerk	54.000	Er was meer ruimte voor het toekennen van subsidies voor activiteiten met maatschappelijke effect dan werd benut. Ook kregen we niet uitgegeven subsidiegeld uit 2021 terug. Daarnaast hebben we de beschikbare projectengelden niet volledig uitgegeven.
2	6.1	Maatschappelijk werk	113.000	Dit in verband met de verschuiving van werkzaamheden van Sensire naar Sociaal Werk Oude IJsselstreek. Deze verschuiving heeft pas plaatsgevonden in de tweede helft van 2022. Daarnaast hebben we ca. 30.000 euro niet uitgegeven aan maatjestracten en het versterken van het voorliggend veld. De herijking rondom de inzet in het voorliggend veld; sociaal werk, algemeen maatschappelijk werk, en mantelzorg was hier de belangrijkste reden voor.
2	6.1	GIDS gelden	43.000	De onderbesteding van de GIDS gelden komt vooral doordat er van februari tot juli geen beleidsadviseur preventie werkzaam was. Er zijn toen geen (nieuwe) activiteiten opgezet.
2	6.1	Jongerenwerk	44.000	In september 2022 startte het nieuwe team jongerenwerk. Hun inzet komt deels ten laste van dit budget. Daarmee houden we in dit budget ongeveer de helft over.
2	6.1	Inburgering	22.000	De aandacht in 2022 ging naar urgente zaken zoals de regionale inkoop van de leerroutes, de opstart van de nieuwe leerroutes, opvang van Oekraïners en statushouders in de HAR. Het resterende bedrag zal voor inburgering zal terugvloeien in de reserve sociaal domein.
2	6.3	Energietoeslag	-1.238.000	Energietoeslag: Er is een taakmutatie uit de algemene uitkering (septembercirculaire) voor energietoeslag van 1.068.935; Voordeel gemeld bij taakveld 0.7 algemene dekkingsmiddelen, per saldo budgettair neutraal De kosten voor de uitbetaling energietoeslag worden hier gemeld. De totaal in 2022 ontvangen energietoeslag is 2.676.971 De totale kosten 2.809.995 voor de toeslag en 38.000 voor de inhuur In totaal gaat het om 2.205 uitbetalingen waarvan 1874 (euro 2.430.600) rijksbeleid tot 120% en de overige eigen beleid > 120% (euro 379.395) Een deel van deze uitgaven en inkomsten reeds verwerkt in de eerdere beraps, dit betreft een totaal jaarbeeld. Er is een taakmutatie uit de algemene uitkering (septembercirculaire) voor energietoeslag van 1.068.935; Voordeel gemeld bij taakveld 0.7 algemene dekkingsmiddelen, per saldo budgettair neutraal De kosten voor de uitbetaling energietoeslag worden hier gemeld.
2	6.3	Bijzondere bijstand	-200.000	De kosten op bijzondere bijstand zijn gestegen wegens de huidige economische situatie. Op dit moment is er voor de bijzondere bijstand een tekort van 200.000 Hiervan is 56.000 een overschrijding op bewindsvoeringskosten. Het resterende tekort is vanuit meerdere kostenposten ontstaan.
2	6.3	Meedoenbeleid	86.000	Het gebruik van de kindpakketten blijft nog altijd stevig achter bij de begroting. De effectiviteit van de bestaande regelingen wordt in 2023 onder de loep genomen.
2	6.3 en 6.5	Uitkeringen	103.000	Het totale voordeel op uitkeringen bedraagt 103.000 Dit bestaat uit meerdere onderdelen : De BUIG uitkering van het Rijk is lager vastgesteld en geeft een nadeel Het definitieve macrobudget is namelijk lager vastgesteld dan het voorlopige macrobudget 2022. Dit is veroorzaakt doordat de economie zich beter heeft ontwikkeld dan was voorspeld. We zien deze ontwikkeling ook in de verstrekte uitkeringen hier ontstaat een voordeel , alleen bij de IOAZ een gering nadeel. Er is een nadeel te melden op loonkostensubsidie aangezien dit meer is ingezet als re-integratie instrument Dit is een voordeel op het begrote bedrag, dit betekent niet dat we een voordeel hebben op de uitkeringen voor geheel 2022. We houden al rekening in de ramingen met hogere uitkeringen dan bijdrage van het Rijk. We zijn nadeel gemeente.

2	6.3	Uitvoeringskosten STOER	-25.000	Het nadeel op de uitvoeringskosten ontstaat door hogere ICT kosten dan geraamd, inhuur van extern advies en hogere kosten voor inhuur personeel
2	6.4	Wet Sociale Werkvoorziening	206.000	Voordeel inzet Laborijn medewerkers
2	6.6	Leefvoorzieningen	-61.000	De overschrijding op leefvoorzieningen ontstaat met name bij scootmobielen en fietsen, door meer en duurere verstrekkingen. De eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen is door hogere inzet hulp bij huishouden en hulpmiddelen die voor een eigen bijdrage in aanmerking komen vallen deze baten hoger uit dan begroot.
2	6.71	Schuldhelpverlening	-21.000	De kosten van de Stadsbank Oost Nederland zijn in 2022 hoger dan verwacht vanwege de afrekening over 2021 en de aanpassing van de bijdrage over 2022.
2	6.71	Veilig Thuis WMO	37.000	De individuele gemeentelijk bijdrage is naar beneden bijgesteld omdat er regionaal meer middelen beschikbaar zijn gekomen.
2	6.71	Wet Verplichte GGZ	45.000	De kosten van 79.000 voor de bestuurlijke stamtafel Zorg en Veiligheid kunnen wij voor 68.000 declareren bij het Zorg en Veiligheidshuis en de gemeente Apeldoorn. Ten opzichte van de raming van 56.000 resteert 45.000.
2	6.71	Huishoudelijke hulp	206.000	De verwachting was dat het afgelopen jaar de uitgaven van hulp bij het huishouden zouden stijgen, vanwege de omzetting van de persoonsgebonden budgetten voor Alfasens. Het grootste deel van onze inwoners met een PGB Alfasens zijn overstapt op zorg in natura. De kosten voor zorg in natura zijn hoger dan de kosten van het pgb Alfasens. Op basis van deze verwachting is de begroting tussentijds bijgesteld.
2	6.71	WMO	58.000	De PGB lasten zijn ten opzichte van de begroting gestegen. In de begroting was rekening gehouden met een sterke daling van de PGB lasten. Door de overgang naar WMO zorg via subsidies is er voor diverse maatwerksituaties alsnog een PGB ingezet waardoor de begroting is overschreden. Ook voor de ZIN zijn nog een aantal maatwerkafspraken gemaakt die vooraf niet waren begroot. In de begroting is er van uitgegaan dat de WMO zorg in natura volledig over zou gaan naar zorg via subsidies. Door de zorg die gestart is in 2021 en door is gelopen in 2022 maatwerk dat niet binnen het subsidie past zijn lasten zorg in natura gemaakt die niet waren begroot. Er zijn voordelen ontstaan op groepsondersteuning en individuele ondersteuning WMO. Per saldo is er een voordelig resultaat van 58.000 op de WMO.
2	6.71	beschermd wonen	-244.000	Over het jaar 2022 hebben wij van de centrumgemeente nog geen gegevens ontvangen op basis waarvan een afrekening kon worden ingeschat. Om deze reden is de begrote voordelige afrekening niet in 2022 gerealiseerd. In 2023 zal deze kunnen worden opgesteld en meegenomen. Wel is de afrekening over 2021 in 2022 conform begroting verantwoord.
2	6.71	risico's en stelposten	276.000	In de begroting is rekening gehouden met een risicostelpost vanuit de kwaliteitsslag, deze bleek dit jaar niet noodzakelijk.
2	6.71	nagekomen baten en lasten	91.000	Jaarlijks worden ramingen opgenomen voor de nog te verwachten zorgkosten o.b.v. productieverantwoordingen. Die inschatting is in werkelijkheid te hoog gebleken waardoor een deel is vrijgevallen ten gunste van het jaarresultaat 2022.
2	6.71	Uitvoeringskosten SD	165.000	Er ontstaat een voordeel op de uitvoeringskosten Sociaal domein door het niet geheel kunnen invullen van de ingeschatte inhuur.
2	6.71	Saldo algemene uitkering	965.000	Het rijk heeft in de circulaire algemene uitkering een groter bedrag toegelikt voor het Sociaal Domein. Bij de berap wordt het aandeel algemene uitkering SD toegerekend aan programma 2. Een deel wordt direct toegerekend aan taakvelden. Dit betreft het restant budget.
2	6.72	Jeugd PGB	34.000	PGB De afgelopen jaren is op dit budget steeds een flink saldo overgebleven. Daarom was de begroting ook al naar beneden bijgesteld. Toch is ook in 2022 dit nog het geval en resteert een bedrag van 34.000 euro. Inwoners kiezen steeds minder vaak voor inzet van hulp middels een PGB. Een PGB wordt vaak ingezet voor lichtere ondersteuning dichtbij huis. Veel van deze aanbieders hebben wij lokaal gecontracteerd waardoor inzet middels ZIN voorliggend is.

2	6.72	Jeugd	-397.000	Voor specialistische jeugdhulp in de buurt (ambulant) werken we vanaf 1 januari 2022 met subsidies die als voorschot worden uitbetaald (vanaf verschillende budgetten). Voor de regionaal ingekochte Gezins- en woonvormen is dat het geval vanaf 1 juli 2022. Deze voorschotten worden niet allemaal volledig benut en zullen dus deels terug worden betaald. De verwachte afrekening is in de jaarrekening verwerkt. Daar tegenover staat dat er in 2022 nog veel hulp via maatwerkovereenkomsten is ingezet en dus buiten de subsidies om betaald werd. Op het PGB-budget blijft een klein bedrag over. Binnen de totale jeugdhulpbudgetten wordt dit deels gecompenseerd door een positief saldo op het taakveld 6.82 'geëscaleerde zorg 18-1'.
2	6.82	Jeugdbescherming en reclassering	233.000	Dit betreft een open einde regeling, waarbij het aantal beschermingsmaatregelen afhankelijk is van de uitspraken van de rechtbank. We hebben een onderschrijving van 233.000. Minder kinderen hebben een beschermingsmaatregelen en de duur van de maatregelen lijkt korter. Het voordeel ten opzichte van de begroting dient samen te worden gezien met de nadelen op individuele jeugdhulp op taakveld 6.72.
		Diverse kleine bedragen	20.000	
TOTAAL			806.000	

Uitgaven t.l.v. reserve corona SD

2	5.1	Combinatiefuncties / buurtsportcoaches	-49.000	Betreft inzet Coop helpgewoon sport
2	5.6	Bieb actief	-5.000	
2	6.1	Dementievriendelijke gemeente	-52.000	
2	6.1	Jeugdpakket	-53.000	
2	6.3	BBZ	-99.000	inhuur t.b.v. BBZ
2	6.71	corona	-66.000	
2	6.71	Schuldhelpverlening	-18.000	
			-342.000	

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN SD / HEKJES

pg	tkv/d	Omschrijving	Bedrag	Toelichting
99	0.7	Algemene uitkering Sociaal domein	1.868.000	In de jaarrekening zijn de afwijkingen van de septembercirculaire 2022 en de decembercirculaire verwerkt. Het voordeel op sociaal domein wordt voornamelijk bepaald door aanpassingen van hoeveelheden door het Rijk. Daarnaast ontvangen wij een toevoeging voor de eenmalige energietoeslag voor lage inkomens, asielopvang en maatschappelijke begeleiding statushouders. De extra middelen zijn als volgt te specificeren: (bedragen zijn afgerond) Algemene ontwikkelingen AU SD: + 607.000 Decentralisatie uitkeringen: + 159.000 Energietoeslag + 1.069.000 Asiel + 44.000 Overig - 9.000 In de decembercirculaire 2022 zijn ook een aantal bedragen opgenomen die pas in 2023 worden ontvangen. Deze zullen wij in 2023 verantwoorden. Het gaat onder andere om extra middelen ontvangen voor de gestegen energieprijzen voor 2023 en extra middelen voor vroegsignalering en via bijzondere bijstand gerichte hulp aan te bieden.
TOTAAL			1.868.000	

Algemene uitkering SD	1.868.000
Saldo programma 2 hekjes	806.000
Toevoeging reserve SD	2.674.000
Onttrekking reserve SD corona	-342.000
	2.332.000

PROGRAMMA 3

pg	tkv/d	Omschrijving	Bedrag	Toelichting
3	3.1	Bestuurlijke en regionale samenwerking	26.000	Er zijn in 2022 minder activiteiten geweest en werd niet het totale budget besteed, mede gezien het ontbreken van een jaarplan voor dat jaar. Binnen de regionale samenwerking zijn er minder projecten geïnitieerd en gefinancierd met name door de coronamaatregelen begin 2022.
3	3.3	energiekosten markten	-10.000	Overschrijding i.v.m. stijgende energieprijzen
3	3.4	Bedrijfscontacten	10.000	Voor een aantal uitbestede werkzaamheden zijn de kosten lager uitgevallen qua budget of vertraagd waardoor er geld over is gebleven.
3	4.3	Leerlingenvervoer	-82.000	Leerlingenvervoer is een wettelijke taak, die de gemeente invult om zorg te dragen voor de toegankelijkheid van het onderwijs voor iedereen. De kosten voor het leerlingenvervoer komen voor het grootste gedeelte voort uit de vergoeding voor de invulling van het leerlingenvervoer door ZOOV. Daarnaast worden ook de reiskostenvergoedingen aan natuurlijke personen hier geboekt. De overschrijding valt toe te schrijven aan hogere kosten voor de ritten en een uitbreiding van structureel groepsvervoer door scholen voor de invulling van gymnastiekonderwijs.
5	0.8	Stelpost indexatie	92.000	Er is bij de 1e berap 2022 een stelpost gevormd ad 850.000 die te dekking dient voor prijsstijgingen. Aangezien de prijsstijgingen binnen leerlingenvervoer voor het overgrote deel zijn ontstaan door stijgende brandstofprijzen is het voorstel de stelpost ter dekking van het tekort in te zetten. Daarnaast zijn er een overschrijding bij markten i.v.m. stijgingen energieprijzen.
3	4.3	Toezicht gastouderschap	11.000	Dit budget is niet uitgegeven. Door personeelstekort en uitval bij de GGD er minder geïnspecteerd dan gepland. Er is wel voldoende geïnspecteerd.
3	4.3	Samen leren Silvolde	20.000	Momenteel wordt gewerkt aan de ontwikkeling van het IKC Silvolde. Dit budget was gereserveerd om samen met de betrokken partijen invulling te geven aan de ontwikkeling van de doorgaande leerlijn. Geconstateerd is dat de aanpak op een andere wijze vorm gegeven zal worden en dit budget niet meer benut zal worden en vrij kan vallen.
TOTAAL			67.000	

PROGRAMMA 4

pg	tkv/d	Omschrijving	Bedrag	Toelichting
4	0.2	Burgerzaken	21.000	Er is een nadeel ontstaan op verkiezingen door een aantal nagekomen afrekeningen. Op huwelijken is sprake van een voordeel doordat er meer huwelijken en partnerschappen zijn gesloten n.a.v. een inhaalslag i.v.m. Corona. Bij de reisdocumenten en rijbewijzen een voordeel door een toename van het aantal vermissingen en aanvragen van dubbele paspoorten.
4	0.61	Uitgaven OZB Woningen	26.000	De WOZ bezwaren leiden tot extra kosten van de inzet van een extern bureau en juridische proceskosten. De juridische proceskosten zijn hoger uitgevallen dan bij de 2e Berap werd ingeschat, echter is er minder een extern bureau ingezet. Per saldo levert dit een voordeel op van € 26.000.
4	1.1	energielasten brandweer	-50.000	Overschrijding door stijgende energieprijzen
5	0.8	Stelpost indexatie	50.000	Er is bij de 1e berap 2022 een stelpost gevormd ad 850.000 die te dekking dient voor prijsstijgingen. Aangezien de prijsstijging bij de brandweer is ontstaan door stijgende energieprijzen is de stelpost indexatie ter dekking van het tekort ingezet.
4	7.4	ODA	-218.000	Door een grote toename van specialistische inzet en een toename op het gebied van toezicht en handhaving wordt de begroting fors overschreden. De reden van de toename van specialistische inzet (bodem, geluid, milieuzonering, externe veiligheid, archeologie) is de grotere adviesvraag vanuit de gemeente vanwege de toename van het aantal projecten op het gebied van woningbouw en bedrijventerreinen waar de ODA de milieu-adviezen voor verzorgd. Ook op het gebied van toezicht en handhaving zijn de uitgaven hoger dan begroot. De overschrijding wordt veroorzaakt door een aantal geluidsgerelateerde handhavingsverzoeken die veel tijd hebben gevegd. Hier staan leges tegenover, die elders in de jaarrekening tot positieve resultaten leiden.
4	7.4	Bodem informatie/onderzoeken- en sanering	-24.000	We hebben een drietal locaties gehad waarbij derden een verontreiniging op onze grond hebben veroorzaakt met een defect aan een voertuig. De kosten voor reinigingen hebben wij nu gemaakt, maar worden nog verhaald op de verzekering van de veroorzaker. De kosten gaan voor de baten uit. Daarnaast hebben wij een maatwerk bodemonderzoek verricht op een locatie in Netterden n.a.v. een uitspraak van Raad van State. We zien steeds vaker dat er kosten voor bodemonderzoek en/of sanering gemaakt moeten worden, omdat er meer locaties ontwikkeld worden. Ook hebben we vaker met een toevalsvondst te maken, dat leidt tot verder bodemonderzoek.
TOTAAL			-195.000	

PROGRAMMA 5

pg	tkwid	Omschrijving	Bedrag	Toelichting
5	0.1	Bestuur	232.000	Er is een voordelig saldo ontstaan bij het college van 232.000. Met name door een voordeel op de pensioenvoorziening wethouders, door een hogere rekenrente dan voorzien. Daarnaast hebben we meer kosten gemaakt doordat er na de verkiezingen extra formatie bij de wethouders is gekomen die niet geraamd was.
5	0.3	Directie	34.000	Betreft een voordelig saldo i.v.m. een tijdelijke vacature directeur.
5	0.8	Personeel	50.000	Er is een voordeel te melden op de formatieve p-begroting. De inschatting was dat de kosten zouden oplopen door de effecten van de krappe arbeidsmarkt i.v.m. hogere kosten voor externe inhuur. De oorzaak van het voordeel ligt ook in de krappe arbeidsmarkt echter niet in de stijgende uurtarieven maar in het niet kunnen invullen van vacatures. De kosten i.v.m. een eenmalige uitkering als voorschot op de cao-onderhandelingen van 2023 zijn verwerkt in boekjaar 2022. Ook moest er een voorziening worden gevormd voor spaarverlof. Verlofuren mogen worden gespaard en op een later moment worden opgenomen. Er is een aanvulling gedaan op de voorziening voormalig personeel, doordat wij als gemeente eigenrisicodragers zijn voor de WW en Ziektewet verplichtingen. Er zijn meer opleidingskosten gemaakt dan voorzien. Dit betreft met name een inhaalslag vanuit de corona periode. Daarnaast zijn de kosten voor reiskosten en thuiswerkvergoeding achtergebleven bij de planning. Bovenstaande resulteert uiteindelijk in een voordeel van 50.000 euro op de p-budgetten.
5	0.8	Onvoorzien	49.000	Er is in 2022 geen aanspraak gemaakt op onvoorzien (afgerond).
5	0.8	Tractiemiddelen	-49.000	Er is een overschrijding ontstaan op tractiemiddelen door sterk gestegen brandstofprijzen.
5	0.8	Energie gemeentehuis en werf	-93.000	Overschrijding i.v.m. stijgende energiekosten
5	0.8	Stelpost indexatie	142.000	Er is bij de 1e berap 2022 een stelpost gevormd ad 850.000 die te dekking dient voor prijsstijgingen. Aangezien de prijsstijgingen van tractiemiddelen zijn ontstaan door stijgende brandstofprijzen en de overschrijding op het gemeentehuis en de werf is ontstaan door stijgende energieprijzen is de stelpost indexatie ter dekking van het tekort ingezet.
5	0.8	Nagekomen baten	143.000	Bijstelling van norm voor dubieze debiteuren naar werkelijkheid Afwikkeling van verplichtingen uit boekjaar 2021
5	8	Nagekomen lasten	-16.000	Inhuur fiscale advisering intern BTW onderzoek boekjaren 2018-2021
5	0.8	Informatiesysteem onderhoud en ontwikkeling	35.000	Er is een voordeel ontstaan op de Samenwerking automatisering daarnaast is er sprake van kleine plussen en minnen er zijn weinig financiële bijzonderheden te melden.
5	0.8	Wet open overheid	99.000	De implementatie van de Wet open overheid is vertraagd. Hierdoor is er nog geen gebruik gemaakt van de financiële vacatureruimte en zijn ook de softwarekosten vertraagd. Er zijn voor de meerdere verplichtingen aangegaan o.a. voor de implementatie van iNavigator en voor DataMask (anonymiseringssoftware) deze vallen voor het eerst in boekjaar 2023.
5	0.8	Robuust leren , impuls integraal werken en systeem leren	94.000	Betreft een taakmutatie vanuit de algemene uitkering die niet geheel is ingezet.
5	0.8	Toerekening uren aan Oekraïne crisis	635.000	Sinds de oorlog in Oekraïne zijn veel vluchtelingen naar Nederland gekomen. We hebben in onze gemeente grote inspanningen verricht om hen zo goed mogelijk op te vangen en daar veel ambtelijke capaciteit voor vrijgemaakt. Gedurende het jaar was echter onduidelijk voor welke kosten en in welke mate hiervoor compensatie vanuit het Rijk zou komen. Bij het opstellen van de jaarrekening bleek dat alle toe te rekenen kosten door het Rijk gecompenseerd worden. Omdat het gaat om het inzetten van bestaande ambtelijke capaciteit, leidt dit tot een fors voordeel in de jaarrekening. Tegelijkertijd betekent het wel dat door deze ambtelijke inzet voor de opvang van vluchtelingen, er op diverse andere dossiers minder capaciteit beschikbaar was en daarop minder gerealiseerd heeft kunnen worden.
5	0.8	Stelpost indexatie	207.000	Restant stelpost indexatie

	kapitaallasten en urenrekening	359.000	<p>Het totale voordeel op kapitaallasten is 346.000 Kapitaallasten bestaan uit rente en afschrijvingen. We zien dat de rentestijging een nadelig effect heeft van 62.0000. Het doorschuiven van investeringen naar volgend boekjaar resulteert in een voordeel van 116.000.</p> <p>Bij de aanleg van het nieuwe fiets- en voetpad tussen de parkeerplaats bij woonzorgcentrum De Schuylenburgh in Silvolde en de parkeerplaats bij zwembad De Paasberg in Terborg, nabij het Almende College, zijn wij op een forse PCB-bodemverontreiniging gestuit. De kosten voor sanering bedragen 87.000, dit is in een keer afgeschreven.</p> <p>Eind 2022 is bekend geworden dat er een groter stuk grond richting het zwembad is vervuild. De saneringswerkzaamheden en kosten hiervan worden nog onderzocht.</p> <p>Door de verkoop van gronden in het Zwarte Veen die onderdeel uitmaken van de stille reserves is een boekhoudkundig incidenteel voordeel ontstaan van 378.000.</p> <p>Er is in de begroting rekening gehouden met urenrekening aan investeringen (200.000) en grondexploitatie (240.000). Op investeringen zijn meer uren geschreven op de grondexploitatie minder. Per saldo een voordeel van 13.000.</p>
TOTAAL		1.921.000	

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

pg	tkvid	Omschrijving	Bedrag	Toelichting
99	0.61 0.62	OZB	-18.000	Er is sprake van een voordeel op OZB niet woningen van 12.000 Op OZB woningen is sprake van een nadeel van 30.000, dit is met name veroorzaakt door de correcties op de OZB i.v.m. de grote hoeveelheid WOZ bezwaren.
99	0.7	Algemene uitkering	-430.000	Er is weliswaar in totaliteit sprake van een voordeel op de algemene uitkering maar dit betreft voor het grootste deel taakmutaties zoals hieronder uitgewerkt. Per saldo is er een nadeel te melden na verrekening van de taakmutaties op de algemene uitkering. In de jaarrekening laten we het effect van de septembercirculaire en decembercirculaire 2022 zien. Het negatieve effect wordt veroorzaakt door: (bedragen zijn afgerond) Ontwikkelingen algemene uitkering - 405.000 Voorgaande dienstjaren - 25.000 Met name de correctie van de WOZ waarden en een aanpassing van de uitkeringsfactor zorgen voor het negatieve effect. In de decembercirculaire 2022 zijn ook een aantal bedragen opgenomen die pas in 2023 worden ontvangen. Deze zullen wij in 2023 verantwoorden.
99	0.7	Algemene uitkering taakmutaties	541.000	Geoomerkte decentralisatieuitkeringen en taakmutaties. (bedragen zijn afgerond) In de septembercirculaire 2022 zijn de extra middelen voor de uitvoering van de omgevingswet (421.000), Wet Kwaliteitsborging Bouwen (69.000) extra middelen voor leerlingenvervoer Oekraïne (22.000) Inkomstenderving corona (29.000) Deze worden in deze marap zichtbaar gemaakt op de programma's waar de middelen betrekking op hebben. Per saldo is dit budgettair neutraal.
TOTAAL		93.000		

TOTAAL	
Programma 1	644.000
Programma 1: Grex	40.000
Programma 2 buiten de hekjes	0
Programma 3	67.000
Programma 4	-195.000
Programma 5	1.921.000
Reserve SD hekjes	0
Algemene dekkingsmiddelen	93.000

2.570.000

Rekening resultaat uitgangspunt 2e berap 227.000

2.797.000

Diverse kleine bedragen 54.000

Saldo jaarrekening **2.851.000**

Voorstel resultaatbestemming

45.000	Programma 1: Doorontwikkeling DRU IP
38.000	Programma 1: Vitale ervenproject (WATEA)
490.000	Programma 1: Omgevingswet (taakmutaties)
44.000	Programma 1: Bestemmingsplannen
617.000	

STELPOST PRIJSSTIJGINGEN

1e berap	850.000	
ingezet 2e berap	-70.500	
	779.500	
leerlingenvervoer	-82.000	
tractiemiddelen	-49.000	
energielasten	-442.000	excl overschrijding op energielasten riolering
	206.500	

overschrijding energielasten riolering 113.000

Begrotingsrechtmatigheid 2022

Programma	Raming lasten begrotingsjaar na wijziging	Realisatie lasten begrotingsjaar	Begrotings- afwijking lasten	V/N	Waarvan onrechtmatig (*)
1 De gemeente waar het goed wonen is	32.511.676	34.655.930	-2.144.254	N	0
2 De leefbare gemeente (sociaal domein)	55.095.573	59.485.594	-4.390.021	N	0
3 De werkende gemeente	6.056.780	6.371.304	-314.524	N	0
4 De dienstverlenende gemeente	5.647.004	6.295.644	-648.640	N	0
Bedrijfsvoering	18.022.845	16.099.369	1.923.476	N	0
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0		0
Grondexploitatie	241.303	2.307.646	-2.066.343	N	0
Saldo	117.575.181	125.215.487	-7.640.306		0

Op grond van BBV-artikel 28, lid a moet in de toelichting op het overzicht van baten en lasten een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie worden gemaakt. Per programma vindt u hieronder de verklaring*.

*) Alle overschrijdingen van de begroting zijn in principe onrechtmatig, maar ze tellen niet allemaal mee bij het oordeel van de accountant inzake de financiële rechtmatigheid. Leidend hierbij is of de hogere lasten vallen binnen het bestaande beleid of dat ze worden gedekt door hogere baten. Is dat niet het geval, dan is sprake van een onrechtmatigheid die meetelt in de beoordeling van de accountant.

Navolgend wordt per genoemd programma toegelicht waarom wel of niet sprake is van een dergelijke onrechtmatigheid. Waarbij de grootste afwijking > € 25.000 wordt genoemd, indien er geen voldoende baten tegen over staan.

1 De gemeente waar het goed wonen is -2.144.254

Algemeen:

De hogere lasten worden ruimschoots gecompenseerd door de hogere inkomsten á 3,47 miljoen

Conclusie: geen begrotingsonrechtmatigheid

2 De leefbare gemeente (sociaal domein) -4.390.021

Algemeen:

De hogere lasten worden voor 4,27 miljoen gecompenseerd door hogere inkomsten. Het restant van de dekking zit in het toeberekenende SD component van de Algemene uitkering. Uiteindelijk is het saldo "hekjes" groot 2,37 miljoen toegevoegd aan de bestemmingsreserve "Sociaal Domein".

Conclusie: geen begrotingsonrechtmatigheid

3 De werkende gemeente -314.524

Algemeen:

De hogere lasten vallen deels weg tegen extra baten á € 260.000

Taakveld 4.3 leerlingevervoer

-82.000

De kosten voor leerlingenvoer zijn door de hogere brandstofprijzen en uitbreiding van het groepsvervoer overschreden

De overschrijding van het leerlingenvoer wordt uiteindelijk opgevangen door de stelpost indexatie.

Conclusie: geen begrotingsonrechtmatigheid

4 De dienstverlenende gemeente -648.640

Algemeen:

Tegenover de extra lasten hadden we in 2022 ook € 271.000 meer baten. Binnen deze extra baten zitten ook Rijksleges die onderdeel uitmaken van de o.a. reisdocumenten en rijbewijzen. Deze Rijksleges moeten we uiteindelijk weer afdragen.

taakveld 7.4 ODA

-218.000

Nadeel door een aanvullende bijdrage voor de uitvoering van de omgevingsdienst Achterhoek (ODA). Dit betreft een verbonden partij

Conclusie: geen begrotingsonrechtmatigheid

bedrijfsvoering 1.923.476

Algemeen

De begrote lasten zijn niet overschreden

Conclusie: geen begrotingsonrechtmatigheid

Grondexploitatie -2.066.343

Algemeen:

De hogere lasten worden gedekt door nagenoeg even hoge baten. Alle toerekenbare kosten aan lopende bouwgrond exploitaties worden uiteindelijk overgebracht naar de diverse complexen. Zie in deze jaarrekening ook toelichting op de voorraden onder de vlottende activa.

Per saldo bedraagt het positieve resultaat van de grondexploitatie voor deze jaarrekening uiteindelijk een kleine € 40.000.

Conclusie: geen begrotingsonrechtmatigheid

Hoofdstuk 10 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

- Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op gemeente Oude IJsselstreek. Het voor gemeente Oude IJsselstreek toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 op grond van het algemeen bezoldigingsmaximum.
- De bezoldigingsmaximum wordt naar rato van het aantal dagen functievervulling berekend.
- Onder de WNT vallen: Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

	M.J.F. Verstappen	B.L.J. Konings
Functiegegevens	gemeentesecretaris	wnd. gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 28/02	01/02 – 31/05
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare kostenvergoeding	21.140	28.996
Beloningen betaalbaar op termijn	3.426	5.577
<i>Subtotaal</i>	<i>24.566</i>	<i>34.573</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmax.	34.915	88.767
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging 2022	24.566	34.573
Reden waarom de overschrijding al dan niet	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021		
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	Geen gemeentesecretaris
Deeltijdfactor 2021 in fte	1,0	
Individuele toepasselijke bezoldigingsmax.	209.000	
Beloning plus belastbare	110.131	
Beloningen betaalbaar op termijn	20.815	
Totale bezoldiging 2021	130.946	

	R.J.W.M. Frerix	M.B.J. Looman
Functiegegevens	gemeentesecretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/06 – 31/12	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare	66.529	83.461
Beloningen betaalbaar op termijn	12.346	14.155
<i>Subtotaal</i>	<i>78.875</i>	<i>97.616</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmax.	126.641	216.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging 2022	78.875	97.616
Reden waarom de overschrijding al dan niet	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021		
Aanvang en einde functievervulling in 2021	<i>Niet in dienst</i>	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor 2021 in fte		1,0
Individuele toepasselijke bezoldigingsmax.		209.000
Beloning plus belastbare		76.514
Beloningen betaalbaar op termijn		13.818
Totale bezoldiging 2021		90.332

Hoofdstuk 11 SISA verantwoording

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verzeker	Uitveringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A12B	Incidentie bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatogangsbewijzen	Naam veiligheidsregio	Besteding (jaar T)	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindeverantwoording (Ja/Neer)	
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01	Aard controle R Indicator: A12B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05	
		050525 Veiligheidsregio Noord- en Oost-Geldefland	€ 0	€ 38.777	Ja	€ 0	Ja	
JenV	A13	Incidentie bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatogangsbewijzen	Besteding in (jaar T) zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden	Zelfstandige uitvoering (Ja/Neer)	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SISA 2023 van toepassing i.v.m. SISA tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SISA 2023	Eindeverantwoording (Ja/Neer)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: A13/01	Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02	Aard controle R Indicator: A13/03	Aard controle R Indicator: A13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05	
		€ 0	Ja	€ 0	Ja	€ 0	Ja	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle R Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
		€ 853.700	€ 502.242	€ 0	€ 129.580	€ 0	€ 149.792	
		Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindeverantwoording (Ja/Neer)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11	
		€ 0	€ 81.900	€ 1.777.220	€ 1.777.220	Neer		
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgeverkte plannen van aanpak (jaar T)	Cumulatief aantal uitgeverkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (Ja/Neer/verschil 2021)	Normbedragen voor e (Ja/Neer) (vanaf 2021)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06
		47	47	2	10	Ja		
		Eindeverantwoording (Ja/Neer)	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
		Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
		Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten
		Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle R Indicator: B2/08	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10	Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13
		Ja	€ 1.150	€ 2.024	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
		Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel d (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel d (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel d (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel d (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel d (artikel 3)
		Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen
		Aard controle R Indicator: B2/14	Aard controle R Indicator: B2/15	Aard controle R Indicator: B2/16	Aard controle R Indicator: B2/17	Aard controle R Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/19	Aard controle R Indicator: B2/20
		€ 17.800	€ 17.800	€ 6.930	€ 6.930	€ 0	€ 0	€ 0
		Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
		Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
		Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen
		Aard controle R Indicator: B2/21	Aard controle R Indicator: B2/22	Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle R Indicator: B2/24	Aard controle R Indicator: B2/25	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26	Aard controle R Indicator: B2/27
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 25.948	€ 0	€ 25.948
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikkingnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Neer)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Neer' is ingevuld)	Eindeverantwoording (Ja/Neer)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
		1	SUVS21-01046620 ISALA	€ 0	€ 0	Neer	Mixte ventilatie tot 31 dec 2022	Neer
		2	SUVS21-01047117 M-HW	€ 0	€ 0	Neer	Kombi-shalve beëindigd in 2023	Neer
		3	SUVS21-01153629 M-VV	€ 0	€ 0	Ja		Neer
		4	SUVS21-2-02721861 Knieremb	€ 0	€ 0	Neer	Project ingetrokken maart 2023	Neer
		5	SUVS21-2-02728151 M-HW	€ 0	€ 0	Ja		Neer
		6	SUVS21-2-02775089 Plus X	€ 0	€ 0	Ja		Neer
		7	SUVS21-2-02775125 Martinus	€ 0	€ 0	Ja		Neer
		8	SUVS21-2-02775131 Walburgis	€ 0	€ 0	Ja		Neer
		Ropie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waaraan een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Neer/n.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)				
		Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09				
		1	SUVS21-01046620 ISALA	Neer	Project in uitvoering			
		2	SUVS21-01047117 M-HW	Neer	Project begint 23 ambtelijk afger			
		3	SUVS21-01153629 M-VV	Neer	Technisch afgerond begro2023			
		4	SUVS21-2-02721861 Knieremb	Neer	Project wordt ingetrokken			
		5	SUVS21-2-02728151 M-HW	Neer	Project in uitvoering			
		6	SUVS21-2-02775089 Plus X	Neer	Project in uitvoering			
		7	SUVS21-2-02775125 Martinus	Neer	Project in uitvoering			
		8	SUVS21-2-02775131 Walburgis	Neer	Project in uitvoering			

BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (0/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (0/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06	
			€ 2.000	€ 2.000	10	7.032	7.032		
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toelagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindeverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04					
			€ 0	Ja					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voor schoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken voor voe- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en jevenspecialisten (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05		
			€ 416.762	€ 542.065	€ 0	€ 0	€ 7.694		
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05		
			€ 208.857	€ 0	€ 0	€ 0	€ 129.071		
IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (0/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (0/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: E20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Aard controle R Indicator: E20/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04			
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
IenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (0/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (0/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04			
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee			

SZW	G13	Onderwijroute 2022_deel gemeente	Bestedingen onderwijroute (jaar T)		Baten onderwijroute (jaar T)		Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)		Baten overige voorzieningen (jaar T)		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente	Aard controle R Indicator: G13/01	Gemeente	Aard controle R Indicator: G13/02	Gemeente	Aard controle R Indicator: G13/03	Gemeente	Aard controle R Indicator: G13/04	
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T) ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de WvG	€ 0	€ 33.773	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekennings meegenomen is		
			€ 87.580	€ 82.389							
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02	Aard controle R Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08		
			60520006 Atletiekbaan	€ 3.188	€ 2.565	€ 623					
			60520007 Voetbalcomplexen	€ 60.485	€ 58.325	€ 2.144	€ 16				
			60520008 Tennisbanen	€ 1.468	€ 252	€ 1.216					
			60520009 Overige sportaccommodaties	€ 4.079		€ 4.079					
			60520010 Gymzaal Schooldales	€ 7.007		€ 7.007					
			60520011 Gymzaal Lichtenberg	€ 5.041	€ 600	€ 4.441					
			60520012 Gymzaal Rietberg	€ 1.121	€ 1.121						
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Ger realiseerd	Ger realiseerd	Ger realiseerd	Ger realiseerd	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle R Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06		
			1032987	€ 85.142	€ 0	€ 70.630	€ 0	€ 70.630			
			21042066	€ 37.716	€ 0	€ 29.268	€ 0	€ 29.268			
			Rope beschikkingnummer	Eindeverantwoording (Ja/Nee)							
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08							
			1032987	Nee							
			21042066	Nee							
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindeverantwoording? (Ja/Nee)						
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03						
			€ 26.872	Ja	Ja						
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Ger realiseerde activiteit. Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - Indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindeverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02	Aard controle R Indicator: H21/03	Aard controle R Indicator: H21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/05				
			Nee	Uitvoering staat gepland voor Q3 2023	€ 0	€ 0	Nee				
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering IJbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikkingnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) Automatisch berekend	Totale definitieve exploitatiekosten Automatisch berekend	Totale cumulatieve besteding Automatisch berekend	Eindeverantwoording				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05				
			1 SPUKUJ21-22004	€ 62.400	€ 62.400	€ 62.400	Ja				
			Naam locatie	Bestedingsperiode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatiekosten per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06	Aard controle R Indicator: H25/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08	Aard controle R Indicator: H25/09	Aard controle R Indicator: H25/10	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11			
			1 LACO de Oude IJsselstreek	Nov + dec 2021	€ 7.602	€ 7.602	€ 7.602	€ 7.602			
			2 van Pallandtbad	Nov + dec 2021	€ 31.143	€ 31.143	€ 31.143	€ 31.143			
			3 van Pallandtbad	jan-22	€ 23.655	€ 23.655	€ 23.655	€ 23.655			

Hoofdstuk 12 Verdeling van de taakvelden

Prg	Programma	Tkvlid	Omschrijving taakveld
1	De gemeente waar het goed wonen is	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden
		2.1	Verkeer en vervoer
		2.2	Parkeren
		2.5	Openbaar vervoer
		3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur
		5.2	Sportaccommodaties
		5.4	Musea
		5.5	Cultureel erfgoed
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie
		7.2	Riolering
		7.3	Afval
		8.1	Ruimtelijke ordening
		8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
		8.3	Wonen en bouwen
		2	Een leefbare gemeente(sociaal domein)
5.3	Cultuur-presentatie,productie en participatie		
5.6	Media		
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		
6.2	Wijkteams		
6.3	Inkomensregelingen		
6.4	Begeleide participatie		
6.5	Arbeidsparticipatie		
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)		
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+		
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-		
6.81	Geëscaleerde zorg 18+		
6.82	Geëscaleerde zorg 18-		
3	De werkende gemeente	7.1	Volksgezondheid
		3.1	Economische ontwikkeling
		3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
		3.4	Economische promotie
		4.1	Openbaar basisonderwijs
		4.2	Onderhuisvesting
		4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken
4	De werkende gemeente	0.2	Burgerzaken
		0.61	OZB woningen
		0.62	OZB niet woningen
		0.64	Belastingen overig
		1.1	Crisisbeheersing en brandweer
		1.2	Openbare orde en veiligheid
		7.4	Milieubeheer
		7.5	Begraafplaatsen en crematoria
Bedrijfsvoering		0.1	Bestuur
		0.4	Overhead
		0.5	Treasury
		0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
		0.8	Overige baten en lasten
		0.9	Venootschapbelasting
		0.10	Mutaties reserve
		0.11	Resultaat vd rekening baten en lasten

Hoofdstuk 13 Gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Overzicht baten en lasten per taakveld		Gerealiseerd 2022	
		lasten	baten
0. Bestuur en ondersteuning			
0.1	0.1 Bestuur	2.560.878	582.484
0.2	0.2 Burgerzaken	1.458.853	516.209
0.3	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.647.259	2.038.260
0.4	0.4 Overhead	13.050.728	218.439
0.5	0.5 Treasury	220.431	1.048.286
0.61	0.61 OZB woningen	325.202	6.198.529
0.62	0.62 OZB niet-woningen	132.431	2.624.843
0.63	0.63 Parkeerbelasting	-	-
0.64	0.64 Belastingen overig	-	10.550
0.7	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	78.460.312
0.8	0.8 Overige baten en lasten	267.105	133.073
0.9	0.9 Venootschapsbelasting(VpB)	226	-
0.10	0.10 Mutaties reserves	4.305.736	2.625.915
0.11	0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	2.850.793	-
Totaal 0. Bestuur en ondersteuning		26.819.644	94.456.899
1. Veiligheid			
1.1	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.409.612	13.270
1.2	1.2 Openbare orde en brandweer	290.293	32.960
Totaal 1. Veiligheid		2.699.905	46.230
2. Verkeer,vervoer en waterstaat			
2.1	2.1 Verkeer en vervoer	6.298.478	474.109
2.2	2.2 Parkeren	365.290	5.443
2.3	2.3 Recreatieve havens	-	-
2.4	2.4 Economische havens en waterwegen	-	-
2.5	2.5 Openbaar vervoer	122.411	2.461
Totaal 2. Verkeer,vervoer en waterstaat		6.786.179	482.013
3. Economie			
3.1	3.1 Economische ontwikkeling	1.221.639	216.605
3.2	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.920.964	1.977.821
3.3	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	205.821	25.778
3.4	3.4 Economische promotie	435.516	316.675
Totaal 3. Economie		3.783.940	2.536.879
4. Onderwijs			
4.1	4.1 Openbaar basisonderwijs	632.927	10.091
4.2	4.2 Onderwijshuisvesting	1.206.087	16.643
4.3	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.669.314	1.269.232
Totaal 4. Onderwijs		4.508.328	1.295.966

Overzicht baten en lasten per taakveld		Gerealiseerd 2022	
		lasten	baten
5. Sport, cultuur en recreatie			
5.1	5.1 Sportbeleid en activering	1.210.655	115.271
5.2	5.2 Sportaccommodaties	3.260.384	1.167.251
5.3	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.379.854	468.245
5.4	5.4 Musea	167.072	-
5.5	5.5 Cultureel erfgoed	176.901	51.651
5.6	5.6 Media	967.988	82.346
5.7	5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	5.743.638	566.933
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie		13.906.493	2.451.698
6. Sociaal domein			
6.1	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.836.623	2.584.327
6.2	6.2 Wijkteams	-	-
6.3	6.3 Inkomensregelingen	17.645.884	9.870.874
6.4	6.4 Begeleide participatie	5.111.258	34.761
6.5	6.5 Arbeidsparticipatie	1.333.351	23.382
6.6	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	817.404	370.381
6.71	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	10.599.001	1.786.167
6.72	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	12.262.866	375.708
6.81	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	202.794	4.137
6.82	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.212.124	9.225
Totaal 6. Sociaal Domein		54.021.304	15.058.960
7. Volksgezondheid en milieu			
7.1	7.1 Volksgezondheid	905.792	4.075
7.2	7.2 Riolering	8.056.621	8.531.621
7.3	7.3 Afval	3.720.346	4.388.179
7.4	7.4 Milieubeheer	1.443.801	92.745
7.5	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	235.452	188.726
Totaal 7. Volksgezondheid en milieu		14.362.012	13.205.345
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
8.1	8.1 Ruimtelijke ordening	979.898	213.202
8.2	8.2 Grondexploitatie(niet-bedrijventerreinen)	386.682	425.130
8.3	8.3 Wonen en bouwen	4.117.632	2.199.695
Totaal 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		5.484.212	2.838.026
Saldo van baten en lasten		132.372.017	132.372.017

Hoofdstuk 14 Investerings

Overzicht investeringen 2022

(x 1.000)	U	I	
Geraamde investeringen	22.077	0	
Werkelijke investeringen	5.724	631	
	16.353	631	16.984
restant kredieten door naar 2023			16.967
saldo afgesloten kredieten			16

Het saldo afgesloten kredieten bestaat uit vrijval van kredieten en uit tekort op kredieten

SALDO AFGESLOTEN KREDIETEN (grootste afwijkingen)

Omschrijving	Restierend krediet	Evt. toelichting
Reconstructie wegen	58	<i>Krediet tbv rotonde N817 't Goor is aangelegd tijdens de werkzaamheden aan de N817. De kosten van de rotonde zijn aanmerkelijk lager dan vooraf verwacht en zijn inmiddels verrekend met de provincie Gelderland.</i>
Sport accomodaties	21	<i>Project Sportvoorziening tbv Almende College is afgerond.</i>
Riolering	20	<i>O.a. de volgende projecten zijn afgerond Roggestraat, Ankerstraat Uft en de Brederostraat Gendringen.</i>
Bodemsanering Silvolde/Terborg	-87	<i>Bij de aanleg van het nieuwe fiets- en voetpad tussen de parkeerplaats bij woonzorgcentrum De Schuylenburgh in Silvolde en de parkeerplaats bij zwembad De Paasberg in Terborg, nabij het Almende College, zijn wij op een forse PCB-bodemverontreiniging gestuit.</i>
Grondexploitatie terrein Rietborghschool	10	<i>Aanvankelijk is gesproken met een initiatiefnemer om op de locatie duurzame woningen te ontwikkelen. Deze ontwikkeling vindt echter geen doorgang. De locatie is nu in beeld voor de ontwikkeling van flex woningen.</i>
Informatisering	-6	<i>De implementatie van de nieuwe belastingsoftware valt duurder uit. De redenen hiervoor zijn dat bepaalde software (Way2Go) nog niet uitgefaseerd wordt. Er is toen voor gekozen om andere software versneld te implementeren (digitaal belastingenportaal).</i>

Totaal	16
---------------	-----------

RESTANT KREDIETEN (x 1.000)

Omschrijving	Resterend krediet	Evt. toelichting
Reconstructies wegen/parkeerterreinen/rotondes	2.415	<i>Krediet bestaand uit bijdragen aan fietspaden en aanpassingen wegen.</i>
Herstructurering Vogelbuurt	786	<i>Kredieten voor aanpassingen aan de Vogelbuurt.</i>
Riolering	1.578	<i>Diverse rioleringskredieten conform GRP.</i>
Inzet op bedrijventerreinen	2.055	<i>De voorbereiding is gestart en de herinrichting staat gepland voor 2023.</i>
Innovatiefonds	500	
Bodemsanering gebiedsontwikkeling Gendringen	84	
Onderwijshuisvesting	4.228	<i>Krediet tbv realisatie IKC Gendringen en Silvolde. Daarnaast voor de uitvoering van de SUVIS aanvragen. De eerste tranche is afgerond en is gestart met de tweede tranche.</i>
Impulsprogramma economie	400	
Lokaal Energiefonds	1.200	<i>Een gedeelte is bestemd voor regionaal fonds energiecoöperaties, dit gaat in 2023 van start.</i>
Inrichting Oude IJsselszone	273	
Grondexploitatie	3.073	<i>Beschikbare (voorbereiding) kredieten voor de vastgestelde uitleglocaties woningbouw: Varsseveld west, Varsseveld Noord, Biezenakker (Uft) en Lenteleven (Gendringen)</i>
Scoutinggebouw Gendringen	170	
Vervanging voertuigen buitendienst	166	
Diverse kleine restantkredieten	39	
Totaal	16.967	